

Lapunk mai száma 24 oldal, ára 2000 korona.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Vasárnap 1926 április 4. Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz. **1500** KORONA. Kiadó: Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai rt. Előfizetési ár: 1/4 évre 420,000 K, 1/2 évre 210,000 K, 1/1 évre 105,000 K, 1 hónap 35,000 K. Külföldre a kétszerese. Debrecen, XXIV. évf. 76. szám.

Az igazság

Igazságtétel meg és az igazság támadt fel ama nazareti ifjuban, aki harminchárom esztendő korában nem tért ki a keresztrefeszítés kínjai elől, mert meg akarta váltani az emberiséget. Jézusnak nevezték ama halkszavu, tisztá homloku és tisztalelkű férfit, aki szeretetet, megértést, jóságot és bocsánatot, tehát az egyetlen örök igazságot hirdette utolsó lehelletéig. Az akkori cézárak, martalócok, vámszedők, földesurak és kufarok nem értették meg a szelíd, jóságos ifjút és gyűlölvé-gyűlöltek őt, mert a szegények, a kifosztottak, a megnyomortottak és megaláztatottak atyjának nevezte magát és mert a lélek dicsőségét hirdette a test durva és véges örömei felett.

Két lator között vergődött a keresztet szögezve drága teste és alul a gazdagok csöcselke vartyogta gunyos szitkait zúgó fülei felé: a láztól és a napsütéstől szárazra hulladt a torka és a durva szegkek nyomán meghasadt bőre alól sűrűn csurrant a vér.

Midőn hullt testét levették a keresztől és elföldelték őt, sirjának szárára mázsás követ hengerítve, fellélegzettek a cézárak, martalócok, vámszedők, földesurak és kufarok azt hívén, hogy a romlandó porhüvelyben az igazság is a föld alá került.

„És imé — mondja az evangélium — nagy földindulás lőn, mert az Úrnak angyala leszállván a mennyből és oda menvén, elhengeríté a követ a sir szájáról és reá üle arra. A tekintete pedig olyan volt, mint a villámlás és a ruhája fehér, mint a hó. Az orizók pedig a töle való féltükben megrettenének és olyanok lőnek, mint a holtak.”

A nazareti ifjú életénél, halálánál és feltámadásánál magasabb, lelkesítőbb példaadás nem lehet annak számára, aki ma magyar. Mert megfeszítették a magyar igazság is, megfeszítették, Istennek a fia, de még mindig ott függ a keresztben. A mi Nagypéntekünk már évek óta tart, évek óta halódunk a cézárak, martalócok, vámszedők és kufarok által állított keresztben. Köntösünket a kockajátékon már elosztották egymás között a poroszlók, homlokunkra sem fér már több töviskoszorú és a farizeusok cinikus szitkai koromsötété felhőzték fejünk fölött az eget. Tort ül a magyar dolgozó millió keresztjének lábánál a kevély és kegyetlen farizeushad. Tort-ülnek a kényes-rablók, a szabadság elharácsolói és azt hiszik, hogy törekény testünkkel az igazságot is megfeszítették.

Mi pedig ma, Jézus dicsó feltámadásának napján, újból és újból az ő feltámadásának példájából merítünk erőt, hogy roncsolt testtel, de ép hittel érhesünk el a mi feltámadásunkig.

A fekete Husvét

Irla: ADY ENDRE.

Beteg szívem most be tele-nagy,
Milyen jó volna máskor élni.
Máskor s tán máshol:
Láz, virágzás, gyönyörű Husvét,
Jaj, itt nálunk, be fekete vagy.

Mikor halt meg itt a büszkeség
S volt jó itt élni nagy szivekkel,
Tele szivekkel?
Utat készít itt most a Fátum
S letépi Husvét minden zöld díszét.

Beteg szívem most be tele-nagy,
Milyen jó volna máskor élni.
Máskor s tán máshol,
Mert itt mindent letép a Fátum:
Fényes Husvét, be fekete vagy.

Hol a magyar száftelé dacolt,
Szívós és boldog erejével,
Szép erejével,
Mely szabadra tört, ágált mégis
S kinek dolga Isten dolga volt?

Rongy, züllöttség, bomlás és bor,
Csoda, hogy még vannak néhányan,
Szegény néhányan,
Kiknek kell még ilyen országban
Szabadságért a harc-háboru.

Degenfeld gróf az első osztályú érdemkereszt tulajdonosa

Mint a MTI jelenti, a kormányzó Degenfeld József gróf ny. főispánnak, a tiszántúli református egyházkerület főgondnokának, a református egyetemes konvent, az országos református zsinat világi elnökének, a magyarországi protestáns egyházak és különösen a református egyházak körül szerzett kimagasló érdemei elismerésül az első osztályú magyar érdemkeresztet adományozta.

Megfelebbezték a telekértékadót vizsgáló közgyűlési határozatot

Ismeretes, hogy milyen nagy hullámokat vert a telekértékadó eltörlése, majd ez eltörlést visszavontó közgyűlési határozat.

A telekértékadó ügye most újabb fázishoz érkezett. Az ellen a közgyűlési határozat ellen, amellyel most legutóbb ismét visszaállították a telekértékadót, két oldalról is felebbezést adtak be. Az egyik felebbezést Bakóczy Gábor és társai, a másikat a mezőgazdasági bizottság nevében Jóna István elnök irták alá.

Bakóczy Gábor társai a következők: Kertész István, Kertész László, Kertész János, Balogh István, Ménes Mihály, Mike János, Polgári József, Ungvári József, Horváth András, Ökrös József, Nagy Albert, Gyarmathy István, Kocsár Gábor dr., Nyilas István, Suhajda Béla. Felebbezésükben elmondják, hogy

a telekértékadónak célja a városi telkeken a spekuláció megakadályozása és a telektulajdonosoknak a telkeknek építkezésekkel való kibaszására való szorítása volt.

Azonban az idők folyamán e két célt nem töltötte a telekértékadó szolgálni, úgy, hogy a legtöbb városban már el is törölték ezt az

adót. Az erre vonatkozó debreceni szabályrendeletnek az volt a legnagyobb hibája, hogy telekértékadó alá vont a mezőgazdasági művelést szolgáló területeket is. Addig, amíg az ingatlanulajdonosok helyzete jó volt, nem érezték a telekértékadó súlyát, de 1924. óta, amikor még mindig aranyparitásos alapon és lelemelt kulccsal vetették ki reájuk az adót és amikor az egész gazdasági élet leromlott, szembetűnő lett az adó igazságtalansága. A tavalyi kivétel is a szabályrendelet megkerülésével történt, aminek igazságtalansága ellen ezernél több felebbezés érkezett be. A nagy új terhek, a föld és ház hozadékának csökkenése által okozott keserves helyzetben nem tudják teljesíteni kötelességüket, aminek bizonyítéka az, hogy

az adók 60 százaléka belizetlen.

Nem áll meg a felebbezés szerint a tanács amaz érvelése, hogy a városiasodás okából van szükség erre az adóra, mert a városiasodásból elsősorban az iparosnak és kereskedőnek, meg a munkásnak van előnye, viseljük tehát ezek a terheket, ne pedig a kisgazda.

Foglalkozik ezután a felebbezés a Tóth Aurél dr. és társai által beadott amaz indítvánnyal, amelynek alapján a telekértékadót ismét visszaállították. Erről a beadványról ezeket mondja a felebbezés: Ez a szociáldemokrata párt felebbezésével véletlenül, vagy talán nem is véletlenül csaknem egyenlő érvelésű. Az pedig — a felebbezés szerint — hogy a fogyasztási adót a szegény néposztály fizeti, csak szociáldemokrata kiszólás, mert a fogyasztás arányában mindenki fizet fogyasztási adót.

Végül javasolja a miniszternek a felebbezés, hogy a telekértékadó eltörlése folytán a költségvetés egyensúlyát aként állítsák helyre, hogy

apasszák a költségvetésben a házi kezelésben lévő gazdálkodásra, közigazgatásra, a tűzrendészetre és az utak és terek rendezésére felvett kiadásokat.

Jóna István felebbezésében ismertetve a Gazdasági Egyesületnek a telekértékadó eltörlésére vonatkozó indítványát, azt kéri, hogy a közgyűlési határozatot csak annyiban változtassa meg a miniszter, hogy a mezőgazdasági célokra szolgáló ingatlanokat vegye ki a telekértékadó alól.

A felebbezéseket a polgármester a felebbezési határidő leteltével a közgyűlési határozat hosszabb megokolásával fogja felterjeszteni a belügyminiszterhez.

Váratlan fordulat következtében még az Ünnepek alatt is folytatni akarták a frank-ügy pótnyomozását

Budapesti tudósítónk jelenti:

Tegnap reggel óta a főkapitányság elzárkózott a nagy nyilvánosság képviselői elől. Ez az elzárás olyan rideg és szokatlan formában történt, hogy erre pelda az eddigi rendőri intézkedések során még nem volt. Nagypénteken reggel nyolc órakor rendőrszolgák szállták meg a főkapitányság épületének mind a hat bejáratát és szigorú igazoltatás kezdődött mindazokkal szemben, akik be akartak jutni a főkapitányság épületébe. Az egész intézkedés a rendőri riporterek ellen irányult, akik közül senkit sem engedtek belépni az épületbe. A rendőrségi kapu előtt vont kordon olyan nagyarányú volt, hogy a rendőrszolgák elére minden kapuba egy-egy rendőrfelügyelőt vezényeltek.

Csütörtökön este a francia megbíztak és a főkapitányság kiküldöttéi közt megegyezés jött létre, hogy az ün-

nepek alatt a pótnyomozást szüneteltetik. Auer Pál dr., a francia követ-ség jogtanácsosa el is utazott. Tegnap reggel aztán Royere és Doulet értesítést kaptak, hogy a nyomozást váratlan fordulat következtében a belügyminiszterium utasítására folytatják. A francia megbízottak, miután a főkapitányság ettől nem akart elállni, Clinchant francia követhoz fordultak, aki érintkezésbe lépett Walko külügyminiszterrel s az ő megállapodásuk folytán a pótnyomozást csak az ünnepek után folytatják.

Legeltetés a Hortobágyon

Minthogy a hortobágyi legeltetésre jogosítottak a folyó évi legeltetési idényben az állatállomány csökkenése folytán nem hajtanak ki annyi állatot legeltetésre, mint amennyit az előző években, a törvényhatósági bizottság időlegesen engedélyezte, hogy a folyó évben a jogosított állattartók a jogosult létszámon felül is legeltessenek s az idegen községbeli jóságok kihajtását is engedélyezte. Fizetendő legelőbér számos jóságoként a jogosult állatlétszám után 220.000 korona, e létszámon felül s az idegen községbeli jóságok után 240.000 korona. A legelőbérrel felül még kútbér, pásztorbér és tehén után bikabér is fizetendő. A kútbér összege gazdaságoként változó. A bikabér 150.000 koronára. Kihajtás kezdete: juhokra március 15; lóra, sertésre: április 6; szarvasmarhára április 15. Annak, aki a Hortobágyra jóságot akar hajtani, a városi számvevőségénél kell előzetesen hajtócedulát váltani, ahol bővebb felvilágosítást is nyerhet. Beteg és betegyanus állatok a Hortobágyra nem bocsáthatnak be.

— A városi muzeum husvét első napján zárva marad. Második napján, hétfőn nyitva lesz d. e. 9—12, d. u. 2—4 óra között. Belépés díjtalan.

GRATULÁCIÓ.

Irtá: Fényes Jenő.

Vilma magára kapta felöltőjét, azután a tükör elé állott.

Magas nővérsü, karcsú leány volt. Kék szemű mélyen ültek a bársonyos szemöldökök alatt és homlokára pajzánul osont le néhány hajfürt. Közelhajolt a tükörhöz, egészen közel és kezével kéloldalt a szemét mellett kis barázdákat simított végig. Azután lehuzta ujját az arcán, megsimította a szája melléti vonalakat s mikor leért az ajkáig, ott megpihent ujját egy kis gödörben. Még egy pillanatra így nézte magát, azután végigszaladt keze a testén. A zsebkendő megfogta kabátját és csöndesen indult kifelé a szobából. Lábjárgépen lépdelt. Ovatosan tetete kezét az ajtó kilincsére. Az ajtó kinyílt, de hangosan megnyikorgott. Vilma ijedten állott meg. Nem tudta, képzelődött-e? Mintha szöllítettek volna a nevére?! Egy pillanat múlva már erősen hangzott a szomszéd szobából édesanyja kiáltása:

— Te vagy az Vilma?

Nem felelt azonnal. Megégszter kiáltott anyja, míg felelni tudott. Betette az ajtót, úgy kiáltott vissza:

— Én vagyok anyus.

Azzal megindult a szomszéd szoba felé. Benyitott. Edesnyja a diványon fektült.

— Ismeretlen lépteiket hallottam, azt hittem jár itten valaki! — szólt Vilmához. Azután hirtelen felült.

— Hová indultál?

— Emmához megyek.

Májustól augusztusig újból szabályozták a köztisztviselők lakbérét

Budapest, április 3. A MTI jelenti: A minisztertanács elhatározta, hogy az állami, vármegyei, államvasuti és az állami vasgyári tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak, valamint a honvédség, csendőrség, vámőrség, folyamőrség és államrendőrség tagjainak, továbbá a nyugdíjasoknak és özvegyeknek lakáspénzét 1926. május 1-től július 31-ig terjedőleg újból szabályozza. A tényleges szolgálataiban álló állami, vármegyei, államvasuti és államvasgyári tisztviselők és egyéb alkalmazottak lakáspénzét:

A V-ik állami és a III-ik államvasuti fizetési osztályban 4.186.000-től 1.899.000-ig. VI. állami és negyedik államvasuti fizetési osztályban 3 millió 788.000-től 1.649.000 között. A VII. állami és V-ik államvasuti fizetési osztályban 3.190.000-től 1.395.000 koroná között. A VIII-ik állami és VI-ik államvasuti fizetési osztályban 2 millió 591.000-től 1.096.000-ig. A IX-ik állami és VII-ik államvasuti fizetési osztályban 1.993.000-től 797.000 ko-

rona között, a X-ik állami és VIII-ik államvasuti fizetési osztályban 1 millió 794.000-től 697.000-ig, a XI. állami és IX-ik államvasuti fizetési osztályban 1.595.000-től 598.000 koroná között változik.

Elmondja a rendelet, hogy azok az állami, vármegyei, államvasuti és állami vasgyári nyugdíjasok, akiket 15 beszámítható évvel hosszabb szolgálattal idővel helyeztek nyugalomba, ugyanolyan összegű lakáspénzt kapnak, mint azok a tényleges szolgálatban álló tisztviselők, akiknél egyáltalában nincsen vagy csak egy vagy két családi pótlék van.

Az állami, vármegyei, államvasuti és állami vasgyári nyugdíjasok, akiket 15 beszámítható évvel rövidebb szolgálattal idővel helyeztek nyugalomba, továbbá ezek özvegyeinek lakáspénzét ugyancsak újra szabályozta a minisztertanács és annak összege a lakbérőssztyályok szerint 3.110.000-től 358 ezer korona között változik.

Husz tanyai iskolát épített Debrecen városa

Magoss György dr. polgármester megegyezett a kultuszminiszteriummal

Debrecen város óriási külterületeinek nagy kiterjedése mellett mindenkor nagy probléma volt a tanyai lakosság gyermekeinek iskoláztatása. Természetes, hogy Debrecen, az iskolák városa nem maradhatott e téren sem hátra és igyekezett ebbeli kötelességének is megfelelni. Az igények rohamosan növekedtek, ez igényeknek azonban a bekövetkezett nehézségek gazdasági viszonyok és az ezt követő általános leromlásban nem tudott a város megfelelni, annál kevésbbé, mert

a kultuszminiszterium részéről a legnagyobb averzióval találkozott különösen az utóbbi időben

úgy, hogy a kultuszminiszter Debrecen részére iskolai célokra semmit sem adott.

Debrecen város már 1907-ben kezdte meg a gondoskodást óriási kiterjedésű tanyavilága kulturális igényeinek ellátásáról. Ekkor a kormánytól történt megállapodás alapján tizenhat tanyai iskolát épített a város a Debrecen

környező területek különböző pontjain. Az épületeket a város emeltette, míg az iskolákat tanteremmel az állam látta el. Ez a tizenhat tanyai iskola azonban az idők folyamán kevésnek bizonyult, mert azóta kétszázalékkal vált, hogy legalább megégszter annyi iskolára van szükség a tanyákon, hogy az iskoláztatás kérdése elégszter legyen megoldva.

A város számtalanszor megkísérelte, hogy a kultuszminiszterrel megállapodásra jusson és megfelelő államsegélyt kapjon erre a célra, de mindeddig eredménytelenül, mert a kultuszminiszter minden államsegélyt megtagadott Debrecenről.

Legutóbb azután Csűrös Ferenc dr. kultúratanácsnok fentjárt Budapesten a kultuszminiszteriumban és ott a szakreferenssel sikerült megállapodásra jutnia. Minden remény meg van arra, hogy most már a kultuszminiszter, aki a nemzetgyűlés határozata folytán ilyen célokra tetemes összegű föltött rendelkezik, Debrecennek is juttat tanyai iskolák építése céljára államsegélyt. A kultuszminiszter szakreferense Huszka Ernő dr. miniszteri tanácsos ugyanis a múlt hó utolsó napjaiban lenn járt Debrecenben, ahol több napon át tartózkodott, a helyszínén tájékozódott, hogy a tanyák világában mely ponton kellene új iskolákat felállítani. Elutazása előtt értekezlet volt, amelyen Magoss György dr. polgármester, Csűrös Ferenc dr. tanácsnok, Vasady Lajos tanfelügyelő, Vargha Kálmán udvari tanácsos, a pallagi gazdasági akadémia igazgatója vettek részt.

Az értekezlet részletesen megvitatta a tanyai iskoláztatás ügyét és a szervezési programra vonatkozóan a város és a kultuszminiszter képviselői között megál-

— Nem jól teszed. Ő nem jött volna el hozzád.

— Én elmegyek. Nem akarom, hogy azt higgye, hogy nekem fáj az ő menyasszonysága, hogy talán... talán még irigylem is...

— Tégy úgy, ahogy akarsz. De én a te helyedben nem mennék hozzá. Szentöl-szembe hízelgő, de álnok, rossz volt mindig, irigylete és megkeserítette minden örömdődet. Hazudott is. Büszkébbnek hittelek. Én nem gratulálnék neki.

Elhallgatott. Míg beszélt, kipirult arca, a szeméi haragosan égtek. Vilma odament hozzá. Leült melléje, megsimogatta az arcát és nyugodtan felelt:

— Anyus! Téged nagyon föltzigatott az eset, pedig ha higgadtan gondolkodol, beláthatod, hogy nincs okunk senkire haragudni. Mert: mi történt voltaképpen? Valamikor nekem udvarolt Béla, elhalmozott a bókjaival, talán ígéretet is tett, de azután a nagyvárosba került és két év alatt a társaságokban elfelejtett. Az pedig csak egy epizód, hogy amikor újra visszajött, megkérte az Emma kezét.

Az anyja élesen vágott közbe: — Emma rosszlelkű teremts! Te elmondád neki mindent. O tudja jól, hogy Béla megváltozott, azért pályázott rá, azért fogta meg magának.

Vilma tagadólag rázta a fejét. — Én nem itélem meg ilyen szigorú Emmát. Talán már is így tett volna.

— De te nem tettel volna így. — Nem tudom bizonyosan. — Az asszony leugrott a diványról. Felállott. Élesen csengett a hangja:

— Sohasem parancsoltam neked semmit, de most parancsolok. Nem mégy el hozzá.

Vilma odalépett az anyjához. Átölelte. Az arcába nézett és mosolyogva mondta:

— Pedig anyus én elmegyek. — Az asszony kissé hátrább lépett.

— Megteheted, de csak az akaratom ellen. Gondoltam, hogy foglalkozol a gondolattal, hogy elmenj-e hozzá, vagy nem? Oszinte leszek: nem lettem volna ellene, ha úgy határozol, hogy elmegy. De, — itt kissé elrészékenyült a hangja — én nem így képzeltem el ezt. Azt hittem sírni, fenyegetőzni fogsz és azután mikor már megnyugodtál, ha visszanyerted büszkeségedet, akkor elmegy gratulálni. De akkor már szívből! Mert ekkorra büszke leszel és ha jól kisírtad magadat, már meg tudod vetni őket. Ebbe belenyugodtam. De nem így! Egy szó, egy sírás, egy felkiáltás nélkül így nem! Tele fájdalommal! Ez a nyugodtság nem az igazi, ez a filozofálás a megsértettség, az átlátszó lemondás! Hiszen ez nem jól sikerülne! Te büszke akarsz lenni és sírva lakadnál előtte! O tudná, hogy azért akarsz gratulálni, mert ezzel akarsz bosszút állani rajta.

Vilma ijedten fogta meg anyja kezét. — Nem! Nem! Anyus! Te tévedsz! Én Bélát örökre elfelejtettem. Reámnézve ő meghalt. Én még ahhoz is érzek magamban erőt, hogy Bélának is gratuláljak. Úgy gondolkozom róla, mint egy teljesen idegen emberről, akinek ismerős a neve, de aki teljesen távol áll tőlem. Egészen távol.

Az asszony magához vonta leánya fejét, a vállára hajtotta, azután nyugodtan mondta:

— Ha így van, elengedlek. El-mehetsz. Örülök, ha erősnek látlak és látom, hogy Bélát elfelejtetted. Elengedlek. Menj, gratulálj neki.

Kopogtattak. Valaki jött. Hirtelen elengedték egymást. Emma volt. Az asszonyhoz ment és kezét csókolt neki. Vilmával összecskölözött. Csengett a hangja:

— Talán menni készültél valahová? Ejnye be rosszkor jöttem! De milyen rosszkedvű vagy és milyen sápadt! A szemed is mintha könnyes volna, te sírtál?!

Vilma erőlesen felelt: — Nem sírtam. Az igaz, hogy menni készültem. Hozzad.

Emma meglepődve felkiáltott: — Hozzám? Ő, ez kedves töled!

— Gratulálni akartam neked. Összecsköltök újra egymást. Az asszony nem gratulált. De Emma odaugrott hozzá. Megécskölta a kezét.

— Ez igazán kedves volt töled! Tehát hozzám akartál jönni! Látod én már azt hittem, hogy nem jössz, hogy talán haragszol is reám?!

Az asszony elfordult, odament a diványhoz. Leült és felvett egy újságot.

Vilma kissé megkészt a felelettel, de azután kedvesen kérdezte meg:

— En?... Haragudni?... Reád?... No de miért?

Emma sietve felelt: — Hát őszintén szólva, nem is csodálnám. Hiszen a sors olyan szeszélyes! Jól tudom, hogy Béla...

Hogy te és Béla... — Nem tagadom. Erdekelt valamikor. Udvarolt nekem és én

ülüböző pont. város emel. at tanerök. Ez a tizenban az idők bizonyult, elenné vált, yszer annyi a tanyákon, kérdése kioldva

lapodás jött létre. E megállapodás szerint

még ez évben felépítik a pallagi két tantermes, a köntös-gáti két tantermes és hármashégyi egy tantermes új iskolát és egy tanteremmel kibővítik a halápi iskolát.

A pallagi iskola építésére a földmívelésügyi kormány 300, a kultuszminiszter 100 és a város 50 millió koronát ad. A többi ez idén felépülő iskolát a város építeti fel, aminek költségére 500 millió korona államszegélyt kap. Az iskolák állami iskola jellegűek lesznek, tanerőkkel az állam látja el és az iskolák fenntartásáról is az állam gondoskodik.

A még létesítendő 16-18 tanügyi iskola építése Magoss György dr. polgármester kívánására a jövő évre marad, hogy a debreceni iparosok és munkások részére 1927-re is maradjon fenn középitkezés.

Most a városnak pontos statisztikai adatokat kell beszerzenie, hogy mely területeken és mely ponton kell az új iskolákat felállítani. A megállapodás természetesen jóváhagyás végett a közgyűlés és a kultuszminiszter elé kerül.

Felhívás a bikatulajdonosokhoz. A köntös-gáti csordalegelőre köztelevézési célra a legeltetési időnyre hat darab tarka bika szükséges. Felkérjük azokat, akiknek ilyen bikájuk van, szíveskedjenek a városgazdai hivatalal április 8-ig szóval, vagy levélben közölni, hogy bikájukat az ez évi legeltetési időnyre ingyen legeltetés biztosítása mellett milyen összegű bérért hajlandók köztelevézésre bocsátani, milyen fajtajú, hány éves a bika és hol tekinthető meg. Városgazdai hivatal.

Magoss György dr polgármester különös fenyegető levelet kapott

Magoss György dr. polgármester a napokban egy névtelen levelet kapott, melynek írója durva fenyegető kijelentésekkel hívja fel a polgármester figyelmét különféle rendszabályok betartására.

A polgármester a névtelen levelet átadta a rendőrségnek és egyben megvette a feljelentést az ismeretlen levélíró ellen. Eddig még csak annyit sikerült megállapítani, hogy a levelet ugyanaz az

ember írta, aki egy névtelen levélben 25 millió koronát akart kizsarnolni a Hortobágy-malom igazgatóságától és nemfizetés esetén azzal fenyegette meg a malom igazgatóságát, hogy a malmot a levegőbe fogja röpíteni. A polgármestertől a levélíró nem követel pénzt, csupán bizonyos közegészségügyi rendszabályok betartását. A rendőrség éretlen tréfának tartja az egész dolgot.

A debreceni és a miskolci rendőrség erélyes nyomozást indított a Vági-csoport működésének megakadályozása iránt

A debreceni rendőrség politikai osztálya a múlt héten bizalmas uton arról értesült, hogy Hajdumegyében és Debrecenben a földmunkások körében kommunista agitációt üznek. A nyomozást a legnagyobb körültekintéssel be is vezették, de pozitív eredményt elérni nem sikerült. Egyes információk szerint az agitáló ügynökök a Vági-csoport embereinek a soraiból kerülnek ki és faluról falura járnak.

A rendőrség Debrecenben több embert megfigyelés alatt tart, akik a bizalmas jelentések szerint közel állanak az izgatókhöz és tudnak azok munkájáról.

A debreceni rendőrség a belügyminiszteriumnak jelentést fog tenni a most folyamatban lévő megfigyelésekről és az agitáció ügyében megindított nyomozásról.

A miskolci rendőrség is erélyes nyomozást indított, amikor értesült a Vági-csoport megomozdulásáról és új szervezkedéséről. A miskolci rendőrségre felhívták azokat a munkásokat, akikről tudták, hogy Vágikkal rokonszenveznek és részletes kihallgatásnak vetették őket alá. Kihallgat-

ták azokat a munkásokat is, akik nem tartoznak egy párt keretébe sem, de mégis hangadók a munkásság körében.

Több napig tartó nyomozás és megfigyelés után a rendőrség őrizetbe vette Koleszár Jánost, a miskolci Vági-csoport vezetőjét.

Bebizonyosodott, hogy a miskolci munkások közül többen Budapestre utazgattak az utóbbi időkben és ezek elutazásuk előtt mindig felkeresték Koleszár Jánost, akitől gyaníthatólag utasításokat kaptak. A gyanús munkásokat nem sikerült még elfogni, de mivel alapos a gyanu, hogy a működésükről Koleszár tud, elfogták és a miskolci detektívek a debreceni ügyészségre kísérték.

Koleszár Jánost a törvényszéki fogház egyik első emeleti cellájában helyezték el. Itt volt egy napig, amikor anélkül, hogy a vizsgálóbíró elé került volna, váratlanul érte jöttek a miskolci detektívek és a nyomozás fontos érdekére való hivatkozással kikérték az ügyészségtől Koleszár Jánost, akit visszavitték Miskolcra.

Husvét után megkezdik a Kossuth uccai villamos kiépítését

Megemlékeztünk arról, hogy a Bihari-telep háztulajdonosainak és lakóinak kérésére a Debreceni Helyi Erdekü Vasut elhatározta, hogy a vágóhidtól kezdődően a villamos vasutat egészen a sorompóig vezeti. A meghosszabbítással szemben a viteldíjat a társaság 500 koronával felemelheti.

Az építési munkák mindjárt husvét után veszik kezdetüket és valószínűen a legrövidebb idő alatt befejezést nyernek. A Kossuth uccai vonalon négy kocsit fog jární és a két végállomásról nyolc percnként fognak indulni.

Czeizler Rózsa divatszalonja Bethlen-u. 21.

Rejtélyes haláleset Hajdubagason

Hajdubagason szombaton reggel a falu egyik gazdálkodóját, Nagy Zoltánt halva találták meg a szobája földjén heverve. A fején és testének más részein ütésektől eredő zúzódások voltak. A lakásban minden rendben volt és dulakodásnak vagy rablásnak nyoma sem látszott.

Nagy Zoltán pénteken este későn még a legjobb kedvű volt, úgy, hogy az öngyilkosságnak még a gyanuja sem állhat meg.

Preineszberger Jenő dr. vizsgálóbíró Horváth Arthur dr. törvényszéki orvos társaságában szombaton délután kiutazott Hajdubagásra a vizsgálat megtartására és a boncolás megejtésére. A faluban elterjedt hírek szerint ugyanis Nagy Zoltánt egyik régi haragosa gyilkolta meg a szobájában.

olyan fiatal voltam.
— Ugy-e szép ember?
— Nekem tetszett. Mi kell egy fiatal leánynak? Egy kis gyöngegség, egy kis fejelem
— Nagyon szeretted?
— Elhittem neki, hogy szeret, tehát én is szerettem.
— Te most haragszol rám! Azt hiszed, hogy pályáztam Bélára, hogy megfogtam magamnak?!
— Nem haragszom. Valamikor haragudtam volna. Valamikor...
Néhány év előtt talán őlni is tudtam volna érte, ha valaki elvette volna tőlem. De most nem. Oh, most már nem! Nem érdekel.
Emma közbevágott:
— En azt hittem, hogy nem így szokott lenni. En azt hittem, hogy akit szeretünk, azt nem szűnünk meg soha szeretni.
— Az asszony idegesen megfogta kezében az ujságot. Vilma odapillantott, azután vontatottan felelt:
— Azt hittem én is. De nem így van. Nálam legalább nem így.
Elhallgattak. Egymásra néztek. Azután egyszerre szólni akartak és egyszerre elhallgattak. Mégis Emma szólalt meg előbb:
— Talán tudod, hogy akadtak volna nekem jobb partiejaim is! Nem mindjárt fogadtam el Béla ajánlatát. Sokáig gondolkodtam, de azután beleegyeztem.
Vilma közbevágott:
— Amelyik házasságot nem a szerelem hozta létre, hanem gondolkodva kötök meg, az jól szokott sikerülni! Ezek a legjobb házasságok.
Emma arcát biborpirosság öntötte el.

— Ha érdekházasságra gondolsz, úgy ez csak Bélára nézve lehet az.
— No, azt nem lehet elytatni Bélától, hogy tehetséges ember!
Emma felhuzta a vállát.
— Mondják! En megkértem, hogy nekem ne olvasson fel soha a verseiből. Nekem ez nem élvezet.
— Igazságtalan vagy hozzá, mert Béla szépen ír. Jónévű költő. En minden versét kívülről tudom.
Emma elmosolyodott.
— En nem tiltottam meg neki, hogy írjon. De a papának igazat adok. O azt mondja, hogy a versírás nem komoly dolog. Lehet szép, lehet érdekes is, de nem foglalkozás! Nem kenyérkereset és nem mesterség!
Vilma hátraszegte a fejét, úgy felelt:
— Igaz, a versírás nem a legjobb kenyérkereset, de nagyon szép, a legszebb mesterség! És mert kevesen tudják, nem mesterség, hanem művészet!
— A papa is elhiszi neki, hogy tehetséges ember, de a tehetsége mellett az én pénzemre van szükség, hogy rimeket faraghasson. A mottó az, hogy nekem kell őt el-tartanom.
Vilmának arcába szökött a vér. Erélyesen és hangosan felelt:
— Ha ezt tudná Béla, ha ezt hallotta volna, úgy te nem lennél holnap az ő menyasszonya!
Emma közbevágott:
— Tévedsz drágám, tévedsz.
— Nem tévedek. Biztosan tudom. Ismerem Bélát. O ezt nem érdemli meg tőled. O nem is sejtí, hogy te hogyan beszélsz róla, hogy te megveted a tehetségét, meg-gyalázod hivatását, kicsufolod mű-

vészetét. O gyenge ember, könnyen hisz, jó, eltűr mindent, eltelejt mindent, de a büszkeségét nem adná el semmiért. Azt nem tudna megbocsájtani soha, ha kikacag-ják verseit.
Emma felállott, szembe Vilmával. És gunyosan mondta:
— Ugy látszik nagy tisztelője vagy a verseinek?!
Vilmának csengett a hangja:
— Te kicsufolod, amit mindenki csodál benne! Te nem érdemled meg őt! Te... Te nem szereted Bélát. És én nem engedem... én nem fogom megengedni, hogy egy ilyen embert így gyalázzanak. Olvasd el a költeményeit. Olvass el csak egyetlen versét és meg kell látnod, hogy ez az ember nem olyan, mint más. En nem tűröm vele kapcsolatban ezt a hangot, én megtiltom neked, hogy egyetlen rossz szót is szólj róla. Nem tűröm el! És tudd meg, hogy amiket te most mondtál, megírom Bélának.
Az asszony ledobta az ujságot és felugrott. Haragosan kiáltotta:
— Vilma.
Vilma összeresztette. Az asszony odament hozzá.
— Te nem tudod, hogy miket beszélsz!
Vilma végigsimogatta homlokát. Leült.
— Egy kissé ideges vagyok. Bocsáss meg Emma! Neked van igazad, — suttozta halkan, — és azután felkacagott. Hirtelen, minden ámenet nélkül.
— Össze kellett szednie minden erejét, hogy folytathassa:
— Ugy-e megijesztettek? No ne félj! Nem írok meg semmit Bé-

lának. Igazad van. Béla tehetség-telen ember. A versekből nem lehet megélni. Te fogod őt eltartani. És ő hálás lesz neked. Hálásnak is kell lennie örökre, mert hiszen te adod neki a kenyeret és nálad nélkül az ajakán egy szép mondással éhen kellene elpusztulnia. De ha tehetséges is, hogyan jövök én ahhoz, hogy őt védelmezzem?! Hát mi ő nekem? A verseit ismerem, azokat megtanultam, de ő... ő reámnézve nem létezik!
Emma elmosolyodott. Odament Vilmához és kezét nyújtotta. Kezét fogták. Az asszony barátság-talanul nézhetett rá, mert Emma nem mert kezét csókolni neki csak kissé meghajította magát és eltávo-zott.
Ketten maradtak. Jó idő eltelt, mikor megszólalt az asszony:
— Elárultad magadat. Megtud-ta, hogy még mindig szereted Bélát.
Vilma felkapta a fejét, a szeme megcsillogott és az ajkára kiült egy mosoly. Felállott, odament anyjához és suttozva mondta:
— Ő ezt ugyanis tudta rólam. De en most azt tudtam meg, amit soha nem tudtam! És ez engem boldog-gá tesz. Visszaadja nyugalmamat. Emma talált egy kincset, de szegény maradt, mert nem tudja, hogy amit talált, az — kincs! Bé-lának az esze, a zsenije volt az enyém és azt Emma nem kapta meg. A verseiben ő tovább az enyém marad. O csak egy tértit kapott, de egyebet semmit.
Az utolsó szavakat kacagva kiáltotta anyja fülébe, de azután hirtelen minden átmenet nélkül felzokogott.

Megalakult az OHE debreceni kamara kerületi szervezete

A csődönkívüli kényszeregyezségi eljárásról szóló rendelet értelmében március hó 5-én megkezdte működését az Országos Hitelvédő Egylet, amelybe tagként belépett a debreceni kereskedelmi és iparkamara is, tehát szükségessé vált, a debreceni kamara kerületi hitelvédő szerv (OHEKSz) megalakítása is.

Az OHEKSz csak ebben az esetben lesz illetékes, hogyha a hitelezők töké szerinti többsége a kamara kerületében székkel.

Ezenkívül a vidék erőteljesebb részvételét a kényszeregyezségi ügyekben a kamara az OHE-vel kötött ezen megegyezéssel is biztosította, mely szerint minden olyan ügyben, amelyben az adós a kamara kerületében székkel, a szakértőket és a vagyoni ellenőrzőket lehetőleg az OHEKSz szakértői és vagyoni ellenőrzői listájából fogják kinevezni, az OHEKSz-szel egyetértésben.

Az OHEKSz-nak külön szervezeti szabálya van és ügyrendje. Szervei a következők: a választmány, a végrehajtó bizottság, a helyi bizottságok központi iroda, fiókok. Ezek a szervek egy évre alakulnak.

A kamara közös bizottsága most alakította meg a OHE debreceni kamara kerületi szervét a következőképpen:

Elnök: a kamara kereskedelmi szakosztályának elnöke: Békés Lajos, alelnökök: Bernfeld Sámuel, Kontsek Géza.

Választmány:

Tagjai Debrecenből: Békés Lajos, Falk Lajos, Geiger Simon,

Halmágyi József, Kardos Gyula, Kaszanyitzky Andor, Kernhofier József, Kontsek Géza, Lőkövits Arthur, ifj. Schwartz Vilmos, Sesztina Jenő, Félégyházy János, Deutsch Sámuel, Márkus Jenő, Szántó Győző, Bernfeld Sámuel, Farkas Andor, Kontsek Kornél, Ullmann Salamon, Gerstner Kálmán, Schlachta János, Ungár Jenő, Versényi Tibor, Léty Lajos, Króh Vilmos, Kohn Herman, Veréb Lajos, Weisz Dávid, May Andor, Reichmann Vilmos, Weisz Bertalan, dr. Keller József.

Nyiregyháza: Baruch Arthur, Hoffmann Mihály, Ungár Béla, Rozenthal Gyula, Füredi Sándor. **Szolnok:** Róth Mór, Horváth Zsigmond, Nádor Gyula, Osztreicher Nándor, Konsitzky György. **Kisvárd:** Vadász Dezső, Halasi Mór, Vadász Mór, Kun Ferenc. **Berettyóújfalú:** Kepes Albert. **Sarkad:** ezidőig betöltetlen. **Derecske:** Meisl József, Hajduböszörmény: Angyal Sámuel. **Hajduszoboszló:** Hetey Ignác. **Jászberény:** Moller Rudolf fakeskedő. **Karcag:** Adler Jakab. **Kisújszállás:** Nagy Kálmán. **Mezőtúr:** Baruch Mihály. **Nyírbátor:** Elek Lajos. **Mátészalka:** Földes Jenő. **Vásáronamény:** betöltetlen.

Végrehajtóbizottság:

Bernfeld Sámuel, Farkas Andor, Ullmann Salamon, Kontsek Géza, Geiger Simon, Kohn Herman, Sesztina Jenő, Reichmann Vilmos, ifj. Schwartz Vilmos, Léty Lajos, Baruch Arthur, Róth Mór.

Az OHEKSz. irodájának az élén dr. Elek Dezső kamarai jogtanácsos áll, (Verbőczy u. II. Telefon 385.)

Embervédelem

Mély meggyőződéssel párosult elismeréssel kell adni Debrecen város közgyűlésének, mikor átértette annak a kiállításnak a jelentőségét, amelyet az embervédelem apostolai rendeznek. Micsoda felemelő érzés látni azt, hogy ennél a kérdésnél nem a takarékoság vezet az illetékeseket, hanem 150 millióval versenyre kelnek a többi nemzetek fiaival az embervédelem terén s résztvesznek azon a kiállításban, melyet egy hatalmas, nagy és gyönyörű eszme inspirál: az emberszeretet.

Nem tudom, hogy az egyes népek és nemzetek milyen anyagot visznek a kiállításra. Vajon ott lesznek-e az angol tankok, a német 42-esek, az olasz Capronik, az aknavetők, a lángszórók, melyek mind ékes dokumentumai, világos bizonyítékai annak, hogy mennyire őszinte az a törekvés, mely az embervédelmi téren a különböző országokat vezet. Ezekről nem tudok, de nem is érdekel. Az a véleményem, hogy ennek a generációnak a részéről, tartozzon is az bármely nemzetnek, minden olyan megmozdulás, mely az emberszeretet jegyében történik, csak nagyképűsködés, farizeuskodás, csak a saját didergő lelkiismeretük megnyugtására történik, így akarják gyógyítani azokat a még

mindig fájó sebeket, melyeket millió és millió ember vágóhídra hurcolásával ütöttek a nagy társadalmi világközösség testén.

Ellenben az érdekel, hogy Debrecen városa mivel kíván részt venni ezen az embervédelmi kiállításban?

Lesz-e elég bátorságuk elvinni mindazt, ami legőszintébb bizonyítéka az embervédelem terén kifejtett tevékenységüknek. Elviszik-e a fekete barakk, a Salétrom-laktanya mását, adnak-e leírást azokról a borzalmakról, amik a téli időszakban itt lejátszódnak.

Elviszik-e a polgármester ur hitelesített kijelentéseit, amelyekben a legmagyarabb munkásosztály képviselőinek, a földmunkásoknak azt jelentette

ki, hogy nem hagyja kiuzsorázni a várost azért, mert azok panaszkodni mernek a mérnöki hivatal azon eljárása miatt, hogy 40.000 koronás napszámbérüket 30.000 K-ra szállította le. Ugyan vigyék el ezt az uzsorás hajlandósággal bíró földmunkást a kiállításra s bizonyítsák vele, hogy nemcsak a testi épségéről, de a lelki védelméről is gondoskodnak itt: nem hagyják, hogy gonosz uzsorás szellem fejlődjen ki a föld egyszerű népében.

Vajon lesz-e bátorságuk elvinni a halápi földmivest, akinek 15.000, mondó: Tizenöt ezer korona napszámbért kell dolgoznia a város erdőtelepítésén. Tizenöt ezer korona...

Mennyi könny, mennyi sóhaj, mennyi nyomorúság fakad ennek az éhbérnek a nyomán. Hát nem farizeiz-

mus az, ha ez a város elmegy az embervédelmi kiállításra. Négy-öt tagú családapák dolgoznak ezért a 30.000 koronás bérért, mert azt hiszik, hogy megmenekülnek az éhhaláltól s napról napra sorvadnak, pusztulnak el, mert a száraz kenyérre is alig telik. Hát van szíve, van lelke annak, aki úri, hogy ilyen bér mellett tegyék tönkre a legnemesebb élőlényt: az embert.

Gonodlják meg az illetékesek, hogy elmenjenek-e a kiállításra? Talán jobb volna, ha azzal a 150 millióval itthon enyhítsek a szenvedéseket, a nyomort, mert ez sokkal inkább megfelel az embervédelem nemes törekvésének.

Holló János

a munkásszakszervezetek titkára.

Debrecen város nem vehet fel újabb külföldi kölcsönt

Az a nagy beruházási program, amelynek megvalósítása most van folyamatban, azt az összeget, amely rendelkezésre állott a Speyer-féle dollárkölcsönből, teljesen felemészti. A fejlődés útján megállni azonban nem lehet és így a városnak gondoskodnia kell arról, hogy a további fejlődéshez szükséges összegek is rendelkezésre álljanak.

Szó volt arról, hogy Debrecen városnak angol font kölcsönt kínáltak fel és pedig a dollárkölcsönnél kedvezőbb feltételek mellett.

Munkatársunk felkereste Magoss György dr. polgármestert, aki a városnak ezirányú pénzügyi terveiről a következőket volt szíves mondani:

— Arról, hogy Debrecen újabb kölcsönt vegyen fel addig, amíg a Speyer-féle dollár kölcsönt ki nem fizettük, nem

lehet szó, mert addig nem lehet fölvennünk más kölcsönt.

Fedezetül ugyanis nincs olyan vagyona, vagy jövedelme a városnak, amelyet lekölthetne.

Pedig most is a tanyai iskolák építésénél szükségünk lesz nagyobb összegre. Most körülbelül husz tanyai iskolát fogunk építtetni, amelyek közül a legtöbbet a jövő esztendőre építjük meg. Ez iskolák építési költségeinek egyharmadát államségélyként adja a kultuszminisztérium, egyharmadát 6 százalékos kamat mellett kölcsönképen szintén a kultuszminisztériumtól kapjuk.

egyharmadát azonban nekünk kell előteremtenünk.

Ezt pedig belföldi kölcsönből akarem megszerezni. Azt hiszem a pénzügyi helyzet jövőre annyira javulni fog, hogy könnyen juthatunk belföldi kölcsönhöz.

Sakkszimultán

Az elmúlt év folyamán tartott debreceni nemzetközi verseny lezajlása óta igen élénk lett a sakkélet Debrecenben. E nemes szellemi sport mind több és több hívet hódít és a közönség szélesebb rétegeiben is nagy érdeklődést kelt. A debreceni Sakkör agilis vezetősége fáradhatatlan tevékenységet fejt ki és sokban hozzájárul a szép eredményhez az is, hogy a mindig legjobbnak elismert debreceni gárda Heim Károly fővárosi kiváló amatőrijátékos Debrecenbe költözése óta még erősebb lett. A házi verseny lezajlása után a Sakkör a társadalmi egyesületek és magánosok támogatásával ez évben is megrendezi a szakásos debreceni bajnoki versenyt, amelyen a legjobb vidéki és fővárosi főtorna játékosok fogják összemérni erejüket.

A husvéti sakkszenzációja lesz a vasárnap délutáni sakkszimultán előadás, amelynek érdekességét emeli, hogy már eddig is több mint negyven jelentkező van és így Heim Károlynak előreláthatóan nehéz dolga lesz. A nagy előadás vasárnap délután pontosan három órakor kezdődik a református kollégium disztermében. Belépti díj nincs. Érdeklődőket szívesen lát az rendezőség.

Mein-káv
Mein Gyula rt.
Plac-utca 59. Telefon 4-93.

Ingyen életnagyságu fénykép!

NEUMANN NÁNDOR FESTÉKKERESKEDESE
CSAPÓ UCCA 8. SZ.

minden 50,000 korona vásárlás után **egy életnagyságu fényképet** ad t. vevőinek **ingyen**. Csupán a paspartur keretezésért kell 60,000 koronát fizetni.

Dr. Hubay Jenő debreceni diszpolgárságáról

Dr. Hubay Jenő az Orsz. Zemművészeti Főiskola igazgatója érdekes hírt közölt egy levélben, melyet dr. Kuti Sándorhoz, a zenekedvelők litkárához intézett. A levélben megemlékezik dr. Hubay Jenő debreceni kiténtetéséről s ezt írja — még a hivatalos értesítés előtt:

Összinté mondhatom, hogy Debrecen sz. kir. város, a nagy szinmagyar központ által diszpolgárára való megválasztásomat életem egyik legnagyobb és legszebb kiténtetésének veszem. Remélem, hogy méltó módon fogom hálámat leróhatni.

A jövő hónapban Finn- és Esztországba utazom, ahol tiszteletemre s közreműködésemmel több nagy hangversenyt rendeznek. Többek között április 29-én Helsingforsban a finn Nemzeti Színházban finn nyelven a Petőfi szimfóniám kerül előadásra, 400 előadóval vezetésem alatt.

UjVörös Keresztes megbizottak a debreceni elemi iskoláknál

A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy Széchenyi Emil gróf v. b. t. t. a Vörös Kereszt Egyesület elnöke helyi megbizottakul a debreceni elemi iskoláknál alakult ifjusági Vörös Kereszt Egyesületekhez újabbban több debreceni tanítót nevezett ki. Az új helyi megbizottak lettek: Szathmáry Kálmán tanító az Eötvös uccai református elemi, Baranyi Sára tanítónő a nyilastelepi református elemi leány, Kovács Kálmán tanító a csapókeri református elemi, Szathmáry Elek a csapókeri elemi, Z. Szabó József a Csap uccai református elemi leány, Törő Mihályné a Kálvin-téri református leány, Szabó Vilma tanítónő a Rákóczi uccai református leány és Rétly Zsigmond tanító a hajdudorogi alalmi polgári fiúiskolánál megalakult ifjusági Vörös Kereszt Egyesületnél.

Az Ipartestület előljárósága nem fogadta el Zelinger Ede lemondását

Csütörtökön délután tartotta meg az Ipartestület szokásos havi előljárósági ülését Varjassy Imre elnök elnöklése alatt.

A vendéglős, kávé és szállodás szakosztály március 22-iki tisztújító közgyűlési határozatát az ellene beadott panasz folytán megsemmisítette s a szakosztályt új választás megjítésére utasította az előljáróság.

Tárgyalta az előljáróság Zelinger Ede összes tisztségeiről való lemondását bejelentő levelét. Varjassy Imre elnök a lemondás elfogadása ellen szól s tekintettel Zelinger Ede érdemeire és hogy reá a testületnek igen nagy szüksége van, javasolja,

hogy Zelinger Ede kéresekkel fel tisztegei további megtartására s erről átiratilag értesítsék, amely átiratot egy küldöttség nyújtsa át.

Az előljáróság az elnök javaslatát teljes egészében magáévá tette.

Mándoki Ferenc bejelentése folytán az előljáróság átir a forgalmi adóhivatalhoz, hogy azon kötelezettséget, miszerint az iparosok havonta kétszer tartozzanak forgalmi adókönnyüket be

Száz millió kauciót ajánlott fel a családja az erőszakos nőhódító Lada Istvánért

Megirtuk, hogy Lada István Nap uccai lakos ellen a debreceni rendőrség eljárást indított, mert Lada ellen két nap alatt 12 rendbeli erőszakos nemi közöszlész és magánlakásértés miatt tették feljelentést. A rendőrségi nyomozás folyamán beigazolást nyert, hogy

Lada István védtelen nőket támadott meg, lakásukba bemászott és rájuk törte az ajtót.

Az uccákon is feltűnően viselkedett és a neki tetsző nőknek bemutatkozás nélkül szerelmi ajánlatokat tett és üldözte őket, ha azok elutasították.

A rendőrségi nyomozás lefolytatása után Lada István átkerült az ügyészségre. T a k ó Ferenc dr. vizsgálóbírósegéd részletes kihallgatásnak vetette alá és kihallgatta azokat is, akiket a beteges hajlamu fiatalember megtámadott. Ladát, mivel a feljelentésekben foglalt vádak valónak bizonyultak, előzetes letartóztatásba helyezték. Az előzetes letartóztatás ellen szombatán Lada felfolyamo-

mutatni, jövőben csak egyszer kívánja, mert a kétszeri bemutatás rájuk nézve nagy idővesztéssel járna.

A Kamara véleménye alapján az autoszerelő iparosokat mindaddig, míg valamely törvényes intézkedés másként nem intézkedik: a műszerész szakosztályhoz osztotta be az előljáróság, míg a vizsgáló bizottságba Szentpéteri Gábor és Pataky József autoszerelő iparosokat beválasztotta.

dást jelentett be és kérte szabadlábra való helyezését.

Lada családja pedig abban az esetben, ha nem helyeznék szabadlábra, 100 millió korona kauciót ajánlott fel.

Lada István szabadlábra helyezésének az ügye jelenleg az ügyészség előtt van. A szabadlábra helyezést az ügyészség semmi körülmények közt nem fogja javasolni, már csak azért sem, mert a vizsgálóbíró által lefolytatott vizsgálat adatai alapján feltétlen szükséges Lada Istvánnak elmeorvos által való gondos megvizsgálása, mert az a mód, ahogy Lada a nőkkel szemben viselkedett, arra vall, hogy nem épelméjű.

A debreceni törvényszék vádtanácsa a szabadlábra helyezés kérdéséről a napokban fog dönteni. Nagy a valószínűsége annak, hogy a vádtanács az ügyészség javaslatát fogadja el és ebben az esetben Lada ügyének teljes kivizsgálásáig a törvényszéki fogház lakója marad.

Kétezeröttszáz vérbajos van Debrecenben

Ingyenes orvosi rendelők felállításával és széleskörű propagandával kell védekezni a pusztító népbetegség ellen

A két legrettenetesebb betegség: a tüdővész és a vérbaj már a háboru előtt egész sorokat szántott ki a magyar életről s a háboru borzalmas pusztítása után még égetőbb problémává nőttek ki. Magukat, hiszen a háboru nemcsak fegyverrel öldökölte a népeket, hanem sokszorosan tokozta a nyomort is, a társadalom minden rétegében, a két speciális népbetegségnél.

a tüdővésznek és a vérbajnak pedig a tömegek nyomora és a tudatlanság a legnagyobb terjesztői.

Mindkét betegség a legerősebben fertőző és nagyon is elképzelhető az a szomorú helyzet, hogy a fertőző tüdőveszesek és vérbajosok, akik kellő felvilágosítás nélkül vannak a betegségük felől és orvosi gyógykezelésben sem részesülnek, nem is sejtik a legtöbb esetben, mennyi szomorú szerencsétlenségnek válnak okozójává és milyen növekedését idézik elő az ijesztő százalékszámoknak a tüdővész és a vérbaj terjedési statisztikáiban. A tüdővész veszedelmére, a baj megelőzésének fontosságára és a gyógykezelés szükségességére a tömegek figyelme, ha megközelítőleg sem olyan

mértékben, mint kívánatos volna, de mégis rá van irányítva. Sokkal súlyosabb a helyzet a vérbaj terjedésének megakadályozása terén, ami pedig a legkevésbé sem kisebb jelentőségű probléma s a népegészségügy javulása tekintetében épen olyan fontossága van a vérbaj elleni küzdelemnek, mint a tüdővésznek.

Debrecenben körülbelül 2500-ra tehető a vérbajosok száma — mondotta munkatársának Debrecen egyik legelőkelőbb orvostekintélye, aki teljesen tisztában van a viszonyokkal. — Már maga ez a szám is elijesztő s annál szomorubb a helyzet képe, ha tudjuk, hogy e közül

a körülbelül 2500 vérbajos közül igen nagy százalékban vannak olyanok, akik soha orvosi kezelésben nem részesültek

s így nemcsak, hogy a gyógyításuk lehetősége van kizárva, de még folyton terjesztik is a szörnyű betegséget. Főképer a szegényebb néposztály körében van elterjedve a vérbaj, ennek köréből szedi a legtöbb áldozatot s ennek elsősorban az az oka, hogy tudatlanságból nem veszik észre a bajt s ha észre is veszik eset-

A vér fölírrisítése céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Az egész világon rendelik az orvosok a valódi Ferenc József viz használatát, mert ez szabályozza a bélműködést, erősíti a gyomrot, javítja a vért, megnyugtítja az idegeket és ezáltal új életerőt teremt. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

leg, álszeméremből nem vizsgáltatják meg magukat orvosok, nem vetik alá magukat gyógykezelésnek. Így terjed a pusztító betegség Emberek járkálnak közöttünk, akik a vérbajt hordozzák magukban, anélkül, hogy nekik sejtelmük is volna róla s csak a véletlen vezeti rá őket. A saját praxisomból is nem egy esetet tudok, hogy közvetlenül házasság előtt álló emberek egészen más, jelentéktelen baj gyógyítása céljából fordultak hozzám s az alaposabb vizsgálatnál kiderült, hogy vérbajuk van. Ez még a jobbik eset, hiszen

a legújabb gyógymódok alkalmazásával egy-két év alatt ki lehet gyógyítani őket,

de hányan vannak olyanok, akik orvosi vizsgálat nélkül lépnek házasságra és szerencsétlen, nyomorék, korcs utódoknak adnak életet.

Ezért szükséges, hogy a társadalom a legnagyobb gondot fordítsa a vérbaj elleni küzdelemre a fertőzés lehetőségének csökkentésére és a betegség leküzdésére. Nem lehet eléggé hangsúlyozni annak a fontosságát, hogy a legszélesebbkörű propagandával kell a társadalom minden rétegében tudatosá tenni a vérbaj elleni harc óriási jelentőségét s minden lehető és elképzelhető eszközt meg kell ragadni a tömegek felvilágosítása és védekezésre készítése érdekében. Természetes dolog, hogy a propaganda csak az egyik, még pedig nem annyira jelentős oldala a problémának, mint az, hogy a gyógyulási lehetőséget meg kell teremteni.

A vérbaj úgynevezett népbetegség, elsősorban a szegényebb néposztály soraiban pusztul, amelynek természetesen nincsenek meg a megfelelő anyagi eszközei ahhoz, hogy gyógyítani tudja magát, még akkor sem, ha meggyőző annak szükségességéről.

Debrecenben az a helyzet, hogy a vérbajos betegek kórházi elhelyezése rendkívüli nehézségekbe ütközik, sőt csaknem lehetetlen.

Az egyetemi klinikák nem kórház jellegűek, inkább tudományos és tancélokot szolgálnak s anélkül is túlszűfoltak. Így számtalan esetben megtörténik, hogy hiába utalják be a hatóságok a razziaik alkalmával, vagy másképp felfedezett vérbajosokat, nem képesek felvenni a klinikák s azok aztán nem törődve azzal, hogy betegek, tovább fertőznek.

Epen ezért rendkívüli fontosságú dolog volna, hogy

a város különböző pontjain ingyenes orvosi rendelők létesítsenek a vérbajosok számára

s így megadják a lehetőséget a szegényebb néposztálynak arra, hogy gyógykezeltesse magát. Az ingyenes orvosi rendelők felállí-

Debreceni Üvegkereskedelmi R. T.
Debrecen, Rózsa ucca 2.
Üveg-, porcellán-, lámpa-, diszmuáruk, háztartási cikkek és táblaüveg nagyraktára.
Menyasszonyi és alkalmi ajándéktárgyak óriási választékban.

Ajánl dusan felszerelt raktárából a husvétli ünnepekre:
Porcellán étkező-, teás-, kávé- és üveglikör, boros-, vizes uzsonna készleteket;
Chinaezüst tál, állvány, virágtartókat;
Alpaca evőeszközt;
Aluminium, zománc, barna fayence (tűzálló) edényt;
Hitelesített vendéglői sörös, boros, pálinkás üveget;
Táblaüveget (ornament, mintázott, tükör) minden méretben.

kávé
a rt.
fon 4-93.

tásával azt is el lehetne érni, hogy az ingyenes orvosi vizsgálat biztosítása elősegítse a baj telismerését és a minimumra csökkenését az elijesztő százalékszámot, ami most a titkolt és fel nem ismert esetekről valószínű. A így lehet elképzelni fontosabb és el-sőbbrendű közegészségügyi feladatokat, mint az ingyenes vérhajrendelők felállítását s az illetékeseknek mindenképpen igényezniük kell arra, hogy ez a terv megvalósuljon, még pedig mennél előbb, hiszen, amint az elmondottakból látható,

a vérhaj veszedelmes pusztít Debrecenben is, egész embertömeget tesz szerencsétlenné és a jövő nemzedék egészségét veszélyezteti. Ez ellen pedig csak két mentés van: felvilágosító propaganda és orvosi kezelés.

Es ezt biztosítani szociális kötelesség mindenki számára, mert a vérhaj elsősorban mégis csak népbetegség.

Husvét első napján nyílik meg a rádió-kiállítás

Husvét ünnepének legérdekesebb, legnagyobb eseménye tagadhatatlanul a debreceni rádiókiállítás, mely az ünnep mindkét napján Hajdúvármegye székházának dísztermében fog megtartani.

Mindenki megszerezheti magának azt az élvezetet, hogy megtekintse a rádiókiállítást, mert a belépti díj igazán olcsó: személyenként mindössze tízezer korona. Diákok és katonák háromezer koronás kedvezményes jegyet kaphatnak.

A kiállítást ünnep első napján délelőtt nyitja meg dr. Vásáry István, Debreczen sz. kir. város h. polgármestere, a Keletmagyarországi Rádió Társaság elnöke. Az ünnepélyes megnyitáson — tekintettel a terem befogadó képességére — csak azok vehetnek részt, akik erre meghívót kaptak. A megnyitás után a vendégek megtekintik a kiállítást.

Déli 12 órakor kezdődik meg a műsorok vétele a közönség részére. A műsorokat a díszteremben hangszórók, — köztük az óriási Brown-tölcsér — közvetítik, a mellékteremben pedig fejhallgatókon hallgatható. A kiállítás mind a két nap állandóan nyitva lesz a késő esti órákig is, ameddig csak a műsorokat venni lehet.

A kiállítás tulajdonképpen két csoportra oszlik: a fővárosi gyárak, kereskedők, a tisztántuli és debreceni kereskedők és a tisztántuli és debreceni rádió amatőrök kiállítására. A rádió amatőrök támogatására és buzdítására — ami főcélja a kiállításnak — díjakat osztanak ki.

A jegyeket már vasárnap reggeltől állandóan árusítja a kiállítási helyiségek felállított jegypénztár.

Budapesten több mint százezer ember nézte meg a rádiókiállítást s bizonyos, hogy itt sem kell senki sem buzdítani.

Debreceni detektívcsoporthoz vezető bizalmas megfigyeléseket végeztek Sarospatakon és környékén

A nyomozás állítólag a franküggyel és a hamis milliósok ügyével kapcsolatos

A debreceni rendőrség a napokban fejezett be egy nyomozást, melyet a legnagyobb titoktartás mellett hajtottak végre. Még a rendőrségi emberek se tudtak arról a politikai nyomozásról, melyet felsőbb intézkedésre debreceni detektívek végeztek Sarospatak környékén. A legbizalmasabb uton sürgősen küldték ki Sarospatak környékére és Sarospatakra a rendőrség két detektív csoportvezetőjét, akik az utóbbi nagyobb nyomozásoknál szép eredményeket értek el.

A debreceni detektívek, mint egyszerű kisiparos emberek jártak Sarospatakon és a környékén. Megfordultak ugyszólván minden nyilvános helyen és megfigyeléseket végeztek. Érdekes, hogy a debreceni detektívek nyomozásával egyidejűleg budapesti detektívek is dolgoztak azon a

vidéken és főleg Olaszliszka környékén eszközöltek kihallgatásokat és megfigyeléseket.

A debreceni detektívek munkája három napot vett igénybe és megérkezésük után azonnal referáltak dr. Tóth Gyulának, a bűnügyi osztály főnökének. Hogy milyen eredménnyel járt a nyomozás és hogy egyáltalán milyen ügyben dolgoztak a detektívek, arról nem szivárgott ki semmi. Egyes kombinációk szerint a debreceni detektívek is bekapcsolódtak a franküggyel és a Sarospatak környékén lefolytatott nyomozás összefüggésben van azzal a nyomozással, melyet az olaszliszka hamis milliósok és a frankhamisítás ügye közt felmerült azonosság kérdésének tisztázása céljából rendeltek el.

Az Ady-kultuszról

Akik figyelemmel kísérik az Ady-Endréről vonatkozó irodalom gazdagodását, azok tudják, hogy ez az irodalom az utolsó négy-öt esztendőben merőben új irányzatot vett, új jelleget öltött. Az Adyról szóló újabb tanulmányokból nem sűrűbbé az a forrás, amely valaha perzselt, nincs meg bennük az a nagy lírai lendület, amely valaha oly sodró erővel ragadta meg az olvasót: a mai tanulmányok elszánt objektivitással, akart hidegséggel, a tiszta és személytelen tudomány higgadságával kívánják az Ady-titkok mélyére hatolni. Eletrajzok, életrajzszakaszok jelennek meg, amelyek sivar és könyörtelen adatokkal dolgoznak és naptári rendben, természetes realitással igyekeznek rekonstruálni az Ady életét. Komor táblázatok látnak napvilágot, amelyek számok tengerével bizonyítják, hogy milyen törvények uralkodnak a költő strofáinak, sorainak, ritmusainak szerkezetében. Összeírják — aprólékos, kicsinyes gondnal — a költő műveinek első megjelenési helyét s idejét és megszerkesztik az Ady-versek pontos kronológiáját. Apró-cseprő viták folynak egy-egy elhibázott dátum körül s egész dolgozatok szövegnél egy-egy Ady-sor mentől igazabb értelmezése közben. Röviden: az Ady régi forrása lassankint helyet ad a tudományos számonkérés hidebb atmoszférájának, a régi, harcos lendület módszeres kutatás mértani ábrába merevedik.

Az Ady-irodalomnak e jellemváltozása a közönség egy részében visszás, disszonáns érzéseket kelt. Nemcsak a közönségben, írókban és költőkben is. Valami fájdalmas felszisszenés hallik mikor a tudományos kritika görcsöve alá veszi Ady életét és költészetét. Szabad-e — mondják a rubrikázó, rendszerető s oly kegyetlenül száraz filológia boncolóasztalára vonni ezt a sugárzó, egységben csodálatos lelket? Nem szentségtörés-e rut és apró részletekre teregetni e szuggesztív, nagy életet. A rózsák is száran szép, viruló teljében, felhőző illatával, bársonyos színeivel; kinek kell külön magház, porzó, bibe és krolófi! Az emberi test is úgy csoda, ahogy Ru-

ben vászonra bővülte: dagadó erejében az életnek, egységben a kicsatlantó szépségnek; ki számlálja meg a bordákat, izületeket és mirigyeket!

Akik így szólnak, azoknak igazuk van és még sincs igazuk. Igazuk van önmaguk felé, mert a fájdalom — torz részletekben látni azt, amit tömör egységben szerettünk — eleven és és igaz lehet. De nincs igazuk kifelé, nincs igazuk objektíve. Mert vajon ráütünk-e a botanikus kezére, mikor minden okos szíromlevelet szerte-hárgat és úgy vesz szemügyre? Vagy félrelökjük-e az anatómus karját, mikor mérlegre teszi és hideg szerszámaival bontogatja az elhunyt zseni szent agytekerévéit? Bizony nem! Tudósok ők és messihi nagy celokra függesztett szemük tülne az mi kényes-finyas, érzélgős fájdalomkon. És így van a filológus is Aduval. — A magyar irodalom történetének megbízható komolysága, az esztétika törvényei, a műalkotás lélektanának megoldásra váró titkai parancsolóan követelik, hogy Ady élete és műve is átmenjen a filológia kohóján. Ne féltsük őt! Gonoszabb tüzeket is kiállott volt már az Ady Endre presztízse. — Vagy nem volna-e gyatra kishitűség féltelni a szinaranyat a választóvizítő?

Az Ady-kultusz az a másik momentum, amelyre itt a figyelmet fel szeretném hívni, az Ady-versek terjedésének új irányával kapcsolatos. Tudott dolog, hogy Ady életében az olvasók tömegének két kategóriájában hódított legvarázslatosabban: egy csapásra utat talált a fiatalság szívéhez és szinte egyetlen lendülettel magához sodorta azokat, akik vele egy politikát véltek szolgálni. De bármily nagyszerű is az a szuggesztív erő, a mellyel Ady e két kategóriát lábához bővölte, mégis azt kell mondanunk, vagy inkább: be kell vallanunk, hogy mélyebb és méltóbb sikereket is el lehet képzelni. Mert ha tiszta igazság is az, hogy mindenkor a fiatal lelkek érzékenysége jelzi először finom szeizmográfként a még messihi morajló, de elnyomhatatlanul közeledő irodalmi és művész földrendések lökéseit s ha igaz is, hogy a fiatalság rajongó szeretete bátyázta Adyt hajszoltatása napjaiban s hogy a fiatalok rohamcsapatai nélkül Ady csak nehezen és későbbben törte volna át a közönség és ellenérzés frontját, mégis — nem kisebbitése a fiatalság speciális értékeinek és igazán pótolhatatlan érdemeinek, ha megállapítjuk, hogy még igazabb és még csodálatosabb lett volna Ady diadala, ha a meglették, az érettek tömegében hódít, ha azok szívják föl szent szomjúsággal az ő szépségeit, akiknek megállapodott, kiforrott lelkében egy lassankint lerakódott, szilárd kultúra forradik, akik nem hajolnak minden fuvallatra, nem kapnak minden círa ujon, hanem fontolva hódolnak, huzódva engednek.

S ha igaz is, hogy azoknak a szenvedélye nélkül, akik Aduban politikai céljaik és eszményeik ihletett profé-

táját látták, gyöngébb lett volna az elzúgott irodalmi harcok ereje és hatása s ha igaz is, hogy Ady politikai hívei reménykedtek, lélekerősítő falankszul állottak a meg-megütött, elcelsüggendő költő mögött, mégis az a világos érzésünk, hogy tisztább és mélyebb lett volna Ady diadala, ha azok mellett, akiket nem annyira a költészet ereje, mint inkább a kedvük szerint való politikai tartalom édesített Ady híveit, azok mellett ott látjuk a költő oldalán az ő politikai ellenesit is, bizonyosságul arra, hogy a művelt magyarság különbséget tud tenni művészet és politika között.

Nos, a mai Ady-kultusz az a higgadtabb, tudományosabb jellege mellett mélyen örvendetes mozzanata, hogy az Ady-versek tengerének állandó, erős ostroma olyan közönyök sziklát is meglyattotta már, amelyek eddig keményen álltak az új szépségek hullámvéréseben. Nemcsak a fiatalok szeretik immár Adyt, hanem a meglették, sőt a korosak is és nincsen kedvesebb és biztatóbb látvány, mint egy deressedő fő, amely már magához engedte, magába vette ezt a költőt, akit hamis legenda hirdett egyidőben csak a fiatalok poétájának. És Ady igaz hívei számára nincsen örömmel teljesebb, és megleltetőbb valami, mint ha látják, hogy a politika válaszfala sem az a reménytelen vastonépitmény immár, ami volt. Burkolata bomlik, résekre repedeznek s itt is, ott is átalsandít egy-egy őszinte szem. Nincs ma már Magyarországon olyan politikai párt, amelyen belül sok-sok híve ne volna Adynak.

Es-így van ez jól. Egvéni, vallási, gazdasági és politikai érdekeink és hiteink ezer utra hajszolnak széjjel, de minden igaz ember újra meg újra találkozik az igaz, nagy értékek centrumainál. Ki oly gazdag közülünk, hogy kiasse: elhi, (a) Nem lehet másként, mert ez az élet rendje, hogy egyre többen és többen figyelnek az Ady-versek sejtelmes üzeneteire, amelyeket a költő „észak-fok, titok, idegenség” messzeségeiből és magasságából küld felénk rádióval csodásabb rádió-jelként, nem lehet másként, minthogy eljön az az idő, amikor mindenki felfeszíti lelke falaira a megértés, a szeretet és az áhitat antennáit és hódolatban remegve figyel, hogy egyetlen akkord el ne sikkadjon abból a nagyszerű zenéből, amelynek halhatatlan dalolója: Ady.

Kardos László.

Mielőtt husvétit szükségletét beszerzi, kérdezze meg
BOR, LIKŐR, SZARDINIA és HALFÉLÉKBEN
HUSVÉTI ÁRAINKAT
CSANAK JÓZSEF K. RT.
Telefon 70. fűszer- és csemegeüzlete, Plac-u. 51.

ÓRIÁSI SZENZÁCIO
a most megnyílt
„KORZO” CIPOÁRUHÁZ
Plac-utca 16. (Alföldi takarékpalota.)
Eddig még nem létezett szép, tartós és olcsó árúval. Kérem a kirakatot megtekinteni!

Kifutó leányt
felvesz a
Hegedüs és Sándor rt.
nyomda, Plac 49.

BANÁN-BEHÓZATAL

ÉRETT NYUGATINDIAIBAN
A LEGJOBB TAPLALÉK

B.P. TELEFON: 182-85

HIREK

Juhász Nagy Sándor dr. főlegény
Örömmel közöljük azt a kedves hírt, hogy dr. Juhász Nagy Sándor, a közvélemény- és igazságügyminisztere, a debreceni református egyház főjegyzője ma eljegyezte Kótay Klárát, a debreceni református leánygimnázium tanárnőjét.

Az eljegyzési hírt a napi eljegyzési hírek sorából kiemeli az abban szereplő személyiség közéleti jelentősége, az a tisztelet és szeretet, amelyek középpontjában áll a amely tisztelet és szeretet az eljegyzés híre fokozott mértékben nyilvánul meg Juhász Nagy Sándor dr. iránt s vele együtt ama kedves nő iránt is, aki megosztani készül egy bizonyára tartalmas, szép, nemes élet éveit és szépé, kedvesse akarja tenni ez élet bizonyára még hosszú évtizedeit, amelyeknek szint, megleget adni az ő hivatása lesz. Es hogy ez így lesz, hogy e hivatását a menyasszony be fogja tölteni, bizonyítékát a szívében és lelkében, jószágában, szeretetében és magas intelligenciájában nyújtja.

Az eljegyzés, amelyet egy magas műveltségű és nagyraihivatott komoly lérfü és bájos, okos, intelligens leány között a szeretet érzése hozott létre, bizonyára szerencsés egyesülésnek első lépése, amely boldogsághoz vezet. Ezt kívánja is mindenki, aki Juhász Nagy Sándort és menyasszonyát ismeri.

Isten áldása kísérje a készülő szép frigyet.

— Lapunk legközelebbi száma a husvéti ünnepek miatt szerdán reggel a rendes időben jelenik meg.

— A városi tanács a husvéti istentiszteleten. Debrecen város tanácsa Magoss György dr. polgármester vezetésével husvét első napján testületileg vesz részt a nagytemplomi ünnepi istentiszteleten, amelyen az imát és ünnepi beszédet Révész Imre dr. lelkész, egyházkerületi főjegyző fogja mondani.

— A Debreceni Ipartestület április 11-én délelőtt 11 órakor saját disztermben tartja huszonhetedik évi rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgyszorozata: 1. Előjárásági jelentés az Ipartestület 1925. évi működéséről. 2. A testület 1925. évi zárszámadásának beterjesztése, a számvizsgálók jelentése és határozathozatal a zárszámadás felett. 3. Az 1926. évi költség-előirányzat megállapítása. 4. Tizenhárom éves huszonöt éves pótlag választása. 5. Három számvizsgáló választása. 6. Vizsgáló bizottságok kiállítását. 7. Esetleges indítványok. Napirendre ki nem tűzött indítványok csak azon esetben vétetnek a közgyűlés tanácskozása alá, ha legalább 20 tag aláírásával nyolc nappal a közgyűlés napja előtt az előjárásághoz

A debreceni nagyállomáson pénteken hajnalban lefejezett a robogó vonat egy nagykállói cipésmestert

A debreceni állomáson pénteken hajnalban borzalmas vasuti elgázolás történt. A Budapest felől befutó személyvonat kerekei levágták Stencz Mihály nagykállói cipésmester fejét és a csonka test összezúzódott részeit a kerék ledobta a vágányok oldalán levő füves térre.

A rendőrség központi ügyeletéről az elgázolás híre Tarr Lajos dr. rendőrfogalmazó ment ki a helyszíni vizsgálat megtartására.

Az állomás bejárata előtt történt az elgázolás; a levágott fej a vágányok közt hevert, a test pedig a fejtől néhány lépésre a töltés oldalán.

A holttest kabátzsebében talált igazolványokból megállapították, hogy Stencz Mihály cipésmester az illető. Az igazolványokon kívül nem találtak nála semmi pénzt, vasuti jegye sem volt. A szegény ember valószínűleg jegy nélkül utazott a vonaton és mikor az állomás közelébe ért a vonat, előbb ki akart ugrani, hogy az ellenőr-

zést elkerülje és akkor történt a szerencsétlenség, mert rosszul ugrott s a vonat kerekei alá került.

A rendőrség értesítette Stencz Mihály Nagyállomáson lakó családját és a családnak szombaton Debrecenbe érkezett tagjait ki is hallgatta a rendőrség.

A családtagok vallomása szerint Stencz Mihály nem tudott munkához jutni és három nappal ezelőtt utolsó pénzén felutazott Budapestre, hogy munkaalkalmat keressen.

Munkát azonban, ugylátszik, nem talált, visszaakart térni családjához és utközben érte a halálos szerencsétlenség. A rendőrség a nyomozást a halálos vasuti elgázolás ügyében tovább folytatja. A vonatkísérő személyzet és az utasok közül senki sem vette észre az elgázolást és csak akkor fedezték fel a pálya oldalán heverő fej nélküli testet, amikor a vonat már megállt az állomás épülete előtt.

benyújtattak. (Alapszabály 11. szakasza.) Ezen közgyűlésre ezúton hívja meg városunk iparosait a Debreceni Ipartestület elnöksége.

— A békéltető bizottság segédtagjai. A múlt héten választotta meg az iparos segédgyűlés a békéltető bizottság segédtagjait az ipartestületben tartott gyűlésen. A békéltető bizottság segédtagjai lettek: Fésüs István ács, Ligacs Gusztáv, Leskai Miklós asztalos, Egyed János bádogos, Ruppert Lipót borbély, Kovács Imre, Juhos Lajos, Szabadi János, Baka Károly cipészek, Juhos Sándor csizmadia, Bódogh Gyula cukrász, Kaszás Sándor hentes, Barna István kártyos, Barkóczy István kerékgyártó, Schuber Ferenc kéményseprő, Pető József könyvkötő, Sass Sándor kovács, Csapó Lajos kőfaragó, Kovács János, Pálfi József kőművesek, Biró Albert, Sváb István lakatos, Ujhelyi János műszerész, Mikó Lajos mérnök, Szabó Péter nyomdász, Bialek Gyula pintér, Bay Sándor pincér.

— Marólugos gyermekhalál. Balogh István hajduhadházi gazdálkodó 3 éves József nevű kislánya a konyha földjén maradt marólugos csupor tartalmából ivott és olyan súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy sérülésebe belehalt. Horváth Arthur dr. törvényszéki orvos Preinzesberger Jenő dr. vizsgálóbíró intézkedésére szombaton délután felboncolta a kis gyermek holttestét. A szülők ellen gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt megindult az eljárás.

— Éjszakai kártyázás egy szállodában. Grünfeld Ernő debreceni kereskedelmi ügynök feljelentést tett a rendőrségen, hogy a napokban éjszaka egy szállodába csalta fel egy társaság és ott rábírták arra, hogy kártyázzék. Mikor már javában kártyáztak, bort hozattak és addig kínálgatták, míg részeg lett. A kártyázást részegen is tovább folytatták vele és ilyen módon elszedték tőle a nála lévő négy millió koronát. Grünfeldnek a rendőrségen tett vallomása szerint

az a véleménye, hogy hamis kártyások közé keveredett, akik károsították. A rendőrség megindította a nyomozást az éjszakai kártyázásra csábító árságok kézrekerítésére. Szombaton délelőtt sikerült megállapítani három fiatalembernek a nevét, akik részt vettek a kártyázásban és rábeszélést Grünfeldet, hogy menjen velük a szállodába kártyázni. A nyomozás folyamatban van.

— Elloptott üzleti tolvaj. Zeke Bálintné pénteken délelőtt a Margadék Áruházból ellopott egy vég vásznat, de a lopáson rajta vésztett; a detektívek elhozták és kihallgatása után átadták az ügyésznek. Takó Ferenc dr. vizsgálóbírósegéd szombaton délelőtt kihallgatta Zeke Bálintnét és elrendelte előzetes letartóztatását. Zeke Bálintné már három ízben volt lopásért büntetve és kihallgatásakor is azzal kezdte: Ez már a negyedik eset, mikor lopás miatt kerülök hurkora.

Legjobb fehérneműek FRANK EDÉNÉL.

— Köröznek egy szélhámós cselédet. Tóth János debreceni lakos feljelentést tett a debreceni rendőrségen, K r i s t ó f Erzsébet nevű cseléd ellen, aki a megbízása nélkül vásárolt kereskedőknél és a kiadást az ő számlájára íratta. Mikor felelősségre vonta, eltávozott ismeretlen helyre. A rendőrség a nyomozást a feljelentés alapján bevezette.

— Mezőgazdasági munkások figyelmébe. A hatósági munkaközvetítő hivatal felhívja mindazon mezőgazdasági munkásokat, akik eddig elhelyezkedni nem tudtak, hogy nyilvántartásba vétel végett hivataunknál (Széchenyi u. 3. sz. a.) sürgősen jelentkezzenek. Hatósági Munkaközvetítő.

— A debreceni sakkverseny döntője. Szombati forduló után a vezetők állása: Torma 7 (1), Boczán 5 és fél (4), Miklós dr. 3 és fél (5), Barabás dr. 3 (6), Kiss 3 (6), Tálos 3 (5), Kocsis dr. 2 és fél (6). (Zárójelben a hátralevő játszmákat jelezzük.)

— Klára Nőidivatsalon, Miklós uccsa 26. szám.

— A francia szeminárium hallgatóinak nyári tanulmányútja Párisba és Délfranciaországba. A párisi tanulmányút részletes programja s a hozzászólott kis „Utmutató” megjelent. Ebből olvassuk, hogy a tanulmányút, amely nem hivatalos jellegű, július közepén indul s főbb pontjai: Velence, Riva (hajút a Garda-tavon), Milano, Genova, Monte-Carlo, Nizza (Francia Riviera), Marseille, Lyon, Páris (7 nap), Genf, Lausanne, Bern, Luzern, Zürich és Bécs. Felvilágosítást és prospektust a francia szeminárium inspekciosa ad délután 5 és 7 óra között (Kollegium, I. em.), míg a jelentkezéseket Molnár András egyetemi lektor ur fogadja, akit a rendező hallgatók vezetőül kértek föl. Itt említhetjük meg, hogy április 17-én a szeminárium a művelt nagyközönség részére Franciaország legszebb városairól és vidékeiről 11 előadásból álló és vetített képekkel illusztrált előadásokból kezd, amelynek keretében dr. Hankiss János professzor, Molnár András egyet. lektor is előadásokat tartanak. Részletes programot jövő vasárnap közölünk.

KALAPOK, uri fehérneműek, nyakkendők pazar választékban FRANK IMRÉNÉL

— A kőműves mesterek szakosztálya holnap, ünnep másodnapján délelőtt 10 órakor az Ipartestület kis tanácstermében szakosztályi ülést tart. Tárgy: A Magyar Kőművesmesterek Országos Szövetsége naggyűléséről beszámolás és egyéb fontos ügyek. Az ülésre ezúton hívja meg a tagokat az elnökség.

— Leégett egy tanya teteje. Szombaton délután 4 órakor Macsi Tóth Mihály gazdálkodónak a Böszörményi ut mentén lévő tanyaának egész tetőzete leégett. A tűzoltóság egy óras kemény munka után eloltotta a tüzet. A kár 300—400 millió korona. A tűz úgy keletkezett, hogy a husvét kalácsütéshez alaposan befűtöttek a kemencébe.

— A cseh magyar kereskedelmi szerződés előkészítő munkálatai már megkezdődtek és e célból Kállay Miklós nyiregyházi főispán április 6-ára értekezletet hívott össze Nyiregyháza-ra, amelyen a keletmagyarországi érdekeltségek képviselői vesznek részt. A debreceni Iparkamarát az értekezleten Radó Rezső dr. főtitkár és Békés Lajos fogják képviselni.

CSENDES és EMMY nőidivat szalonja PIAC-UTCA 38.

ENYHE, BIZTOS, GYORS
DARNIOL
CSOKOLADÉS MASHAJTÓ

Modern fodrász-, manicur- és tyukszemvágó szalon.
Hölgyeknek külön.
FORGÁCS
Hungária-palota.

BERETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

utó
ny
Z a

Sándor rt.
Piac 49.

— **Ujra előadják „Jairus leányát”.** A husvét utáni napokban ismét ritka nemesítő műélvezetben lesz része Debrecen és a nagy környék közönségének. Április 7, 8, 9-én újra előadják az Urániában „Jairus leánya” című bibliai drámát. Az előadás tárgya nagyszerűen hozzá illeszkedik a husvét hangulathoz. A hegyi beszédnek fenséges tanításai nemesítőleg hatnak a tülekedésben kimerült emberi szívre. A rendezést ezalkalommal is dr. Laczkó József végzi, aki a mult előadáson megmutatta milyen művészi lélek lakik benne. Láczy István díszletei kijavítva ismét pompásan festenek. Dr. Kovássy Miklós és M. Szűts Margit főkeletes alkotásait ez alkalommal is honorálni fogja a közönség. A táncok, Kiss Béla tenorszóloja, a Szent László dalegylet éneketétei, a filharmonikus zenekar Kollwenz Rezső karnagy vezetésével pompás estét fognak nyújtani.

— **A rosszhangzásu Samuelly név.** A belügyminiszter leiratban közölte a polgármesterrel, hogy a debreceni Samuelly család megengedte, hogy a rosszhangzásu családi nevét Szentmihályi-ra változtassa.

— **Pályázók a városi főmérnöki állásra.** A főispán által kiadott pályázati hirdetményre eddig a városi főmérnöki állásra két pályázat érkezett be. Az egyik pályázót dr. Vidá Sándor okleveles mérnök, a másik Bukoveczky István soproni okleveles mérnök. A pályázat határideje április 10-én jár le.

— **Fényüzési adót fizetők figyelmébe!** Az 1926. évi március havában beszédett fényüzési adónak befizetésére a következő határnapok állapították meg: 1926. április 7. a fényüzési vállalatok, kávéházak, cukrászdák, éttermek, tejszarnokok, orfeumok és kabarék, ugyancsak azok, kik általában fizetik a fényüzési adót valamint az A, B, C, D, E és F betűk. 1926. április 8-án G, H, I, K és L betűk, 1926. április 9-én M, N, O, P, R és S betűk és végül 1926. április 10-én T, U, V és Z betűk. Felhívjuk, hogy a határnapot pontosan tartsák be, mert aki 15-ike után fizet, még 50 százalékos adóptétkot tartozik fizetni.

— **Államvasúti nyugdíjasok!** Felkérjük a nyugdíjasokat, özvegyeket és a nyugbéréseket, hogy f. é. április hó 10-én, szombaton délelőtt 10 órakor a pályaudvari „KANSZ-Otthon” helyiségében tartandó értekezleten saját jól felfogott érdekében okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. A választmány.

— **Tavaszi haszonállat vizsgálat.** Miután a tavaszi haszonállatvizsgálat alkalmából a polgári egész loállomány darabonként megvizsgálandó, Debrecen város elsőfokú közigazgatási hatósága felhívja az összes állattulajdonosokat, kik lovaikat a megtartott vizsgálatokon elő nem vezették, hogy f. é. április hó 7-én reggel 8 órakor a Baromvadászterre okvetlen vezessék elő, mert azok az állatbirtokosok, akik lovaikat a kijelölt vizsgálati helyre és időre elő nem vezették, kihágást követnek el és az 1888:VII, tc. 154. szakaszának e) pontja értelmében fognak büntettetni.

— **Megszűnt iparok.** Az elmúlt héten a következők szűntették meg iparukat: Szenvedő Jánosné szatóc, Móritz József hentes, Heller Márkus esztélyos, Sándor János fuvaros, Csobák József élőállatkereskedő, Horváth János lakatos, Winkler Simon szobafestő, Szekeres András korcsmáros, Schwartz Henrikné női szabó, Grega József vasöntő, Szakály Mihály

cimfestő, Rajnik Armin fűszer- és gyarmatárkereskedő, Salavics Izsák szatóc.

— **Uj iparosok és kereskedők.** A mult héten a következők váltottak iparigazolványt: Klein Klára nőiszabó, Fülöp Szerma mész-, cement-, tüzfakereskedő, özvegy Kalmár Józsefné cipész, Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő Szövetkezete gyári hentesiparos, özvegy Varga Györgyné zöldség- és főzelékkereskedő, Krajnik Armin és Fáy Árpád fűszerárú, gyarmat és mészárú közvetítő, Turi Sámuelné szatóc, Horvát Gábor fuvaros, Szabó Béla fuvarozási vállalkozó, Neuländer Andor lakatos, Paotay Lajos bizományi kereskedő, Schottkó József kádár, Csordás Lőrinc férfiniszabó, Csonka Gyula férfiniszabó, Szilvási Róza Anna tüzfiaapritó telepes, Szalánka József kocsijárató, Taricska Dániel kőműves, Balla Gábor szobafestő és mázó, Tarjáni Sándor fuvaros, László Árpád mészáros, Rác Lajos mészáros, Horvát Imre ócskaruha kereskedő, Simon József főzelék és gyümölcskereskedő, Fodor László szatóc, Seres Józsefné rövidárkereskedő, Keller György uridivat, fehérnemű készítő, Holós Gyula dohányzási mellékcikkek kereskedése, özvegy Kapitány Józsefné seprő, gyékény, kosár, faedénykereskedő, özvegy Kerezi Jánosné péksütemény, zöldség, gyümölcskereskedő, Ludmán Erzsébet tej, tejtermék, tojás, baromfi, gyümölcs, cukorkakereskedő, Salavics Izsák gyümölcs, déligyümölcs, cukorkakereskedő, Gróf József rőfös- és posztóárú kereskedő.

— **Mezőgazdák figyelmébe.** Az 1926. mezőgazdasági munkáknak, különösen pedig az aratási és cséplési munkáknak kell időben és zavartalan módon való elvégzése céljából a földmívelésügyi miniszter körrendelete alapján felhívjuk a mezőgazdák figyelmét arra, hogy munkásszükségletüket hivatalunknál (Széchenyi u. 3.) mielőbb jelentsék be. Hatósági Munkaközvetítő.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazok a nemes szívű emberek, akik felejtetetlen, áldott emlékezetű férjem és édesapám elhunytá alkalmából részvétük kifejezésével igyekeztek mérhetetlen fájdalomukat enyhíteni, fogadják ezúton hálás köszönetünket. Külön köszönetünket fejezzük a debreceni fényképész szakosztálynak. Özvegy Kozmann Gusztávné és családja.

— **Értesítés.** Tisztelettel értesítem Debrecen város és a vidék nagyszámú közönségét, hogy a Piac ucca 44. szám alatt lévő elismerten elsőrangú fényképezési műtermem tovább is elsőrendű, kiváló művészi vezetés mellett a tisztelt közönség rendelkezésére áll. A közönség további bizalmát és támogatását kéri özvegy Kozmann Gusztávné.

— **5 órai tea táncos husvét mindkét napján délután a Bikában.**

— **Megnyílt Rádió üzletünk** Hunyadi ucca 14. alatt. Nézzé és hallgassa meg készülékeinket a kiállítás és üzletünkben. Alkatrészek budapesti árjegyzék szerint. Amatőröknek és viszonteladókknak árengedmény. Unió Rádió, Budapest—Debrecen.

— **Felhívjuk t. olvasóink figyelmét** a Süss és Friedmann, szikvizgyárberendező vállalat, Budapest, VII., Rotentbiller ucca 32. lapunk mai számában megjelent hirdetésére.

— **Krisch Károly cserépkályharakátára,** Debrecen, Ferenc József ut 89., telefon 12—18. Raktáron tartok bel- és külföldi cserépkályhákat, berakott takaréktűzhelyeket, kandallókat, falburkolati lemezeket, elvállalok cserépkályhák átrakását és tisztítását is.

— **Értesülésünk** szerint a Herkules Művek Részvénytársaságra (Budapest, VI., Figyelő u. 16.) vonatkozó korábban megjelent közleményünknek városunk asztalos-, lakatos- és bogárnemesterei nagy hasznát vették, mert bebizonyosodott az, hogy a gyár elsőrangú famegmunkáló és használt üzemképes szerszámgépei soha nem látott olcsó áron kerülnek eladásra.

— **Mutassa meg rossz fogát,** műfogát Váry János fogműtermében, Darabos ucca 18. (kollégium mögött).

— **Kézpénzgyermények.** Április 15-én kezdődik a 16. m. kir. osztálysorsjáték, amelynek tervén a közönség javára előnyös változtatások történtek. Az összes sorsjegyeknek a felét kisorsolják, tehát minden második sorsjegy nyer! A nyeremények összege pedig több, mint 55 milliárd korona lesz, melyet azonnal kézpénzben fizetnek ki. Már egy sorsjeggyel szerencsés esetben 5 milliárd korona nyerhető, jutalom 3 milliárd, főnyeremény 2 milliárd, ezenkívül 1 milliárd, 500 millió, 400, 250, 200, 150, 100 millió korona stb. Nyerési esélyek tekintetében az összes állami sorsjátékok élén áll. Ezen körülményben leli magyarázatát ezen népszerű intézmény napról-napra fokozódó közkezdveltségére. Sorsjegyek a hivatalos áron: egész 200 ezer, fél 100 ezer, negyed 50 ezer, nyolcad 25 ezer korona, az összes elárusítóknál kaphatók.

— **Helge Lindberg** finn mesterdalnok és Molié Denise francia zongoraművész nő hangversenye április 17. Zenekedvelők bérletben, nem tagoknak jegyek Méliusznál.

— **Berzéki műterme** ünnepnapokon is egész nap nyitva.

— **Fotóciók,** fényképezőgépek, lemezek darabonként is, legolcsóbban Berzékinél, Piac ucca 38., bent az udvarban.

— **Nézzé meg Schön Sándor** keztyűsnél a legújabb szabadalmazott házi svéd tornaszert.

— **Perzsaszőnyegek** legolcsóbb, legelőnyösebb beszerzési forrása **Lőrincz-műhely,** Szoboszló-ut 11/b.

— **Izléses, tartós, szép szobafestő,** mázó munkálatokat szolid árban, kedvező feltételek mellett készít Mandel festő, Péterfia 36. Telefon 14-61. Köztisztviselőknek engedmény.

— **Minden hölgy érdeke** kézimunka szükségletét Szilágyinál, Széchenyi ucca 1., beszerezni. Gépajurozást, endlizést, ruhahímzést, gouvre plissézást, előrajzolást jutányosan végez. Cspikék nagy választékban!

— **Varrógép-javítások** szakszerűen, gyorsan és olcsón eszközöl a Singer varrógép részv. társ., Piac ucca 79.

— **Női bőrkesztyű,** mosható, női glacé, női és férfi kutyabőrkesztyűk páriai 120.000 korona, női divatkesztyűk (Phantasie) 40.000-tól 130.000-ig kapható Vitáriusnál, Piac u. 16. Alföldi palota.

— **Perzsaszőnyegek, legfinomabb kivitelben,** bármilyen mérethez kaphatók, megrendelhetők Hiteles vevőknek kedvező fizetési feltételekkel Jablonszkyknél, József kir. herceg-utca 40. szám.

— **Tükörgyártás, üvegszőlés, kirakatok tükrözése, Sipkóvits, Szlv u. 14—15. Telefon 356**

— **Vegyen Radikál** patkányirtó hszkivonatot. Kapható minden patikában és drogueriában.

— **Margit-fürdő összes zuhany-ermei kellemesen fűtve nyitva vannak.**

Könyvesház

Ezen rovatban felsorolt könyvek kaphatók: Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében, Debrecenben.

Az **afrikai vér szerepe Európában.** Nem szükséges Hippo szent püspökének, az afrikai Augustinusnak koráig visszamenni, hogy az afrikai vérnek a modern Európa kialakulásában való döntő jelentőségére bizonyítékot találjunk. Hogy a néger vérnek európai térhódításáról fogalmat nyerjünk, gondoljunk csak az abessziniai Puskinra, az amerikai francia forradalmi hadsereg tábornokára, Toussaint l'Ouverture-re, vagy Dumasra. De csak nagyon kevesen veszik figyelembe, hogy Napoleon ereiben is afrikai vér csörgedezett, akinek anyja, Latitia Ramolino tudvalevően száracén származású volt. Ezt az érdekes problémát tárgyalja a szellemi élet magyar

folyóiratának, a Literaturának legújabb márciusi száma, Emil Ludvig Napoleon című művének magyar kiadásáról szóló cikkében. Ezenkívül nagyon gazdagon illusztrált cikket találunk e számban a magyar színműírás négy arrivéjáról: Bibó Lajosról, Fodor Lászlóról, Zágón Istvánról és Zilahy Lajosról. Párizsi, római és londoni irodalmi levelek nyújtanak szemléltető képet a külföldi kulturális mozgalmakról. Különös figyelmet érdemel Hevesi Sándor és Giovanni Pappi irodalmi portréja. Egy riport azt a titokzatos világot világítja meg, amely Cassirer berlini kiadó öngyilkosságát vette körül. Szépirodalmi és tudományos könyvismertetések gazdag rovata egészíti még ki a Literatura új számát, amely mindenütt 5000 koronáért kapható.

SPORT

DVSC—DTE bajnoki mérkőzés. Diószegi uti sporttelep, délután fél 4 órakor. Vasárnap délután egyetlen bajnoki mérkőzés kerül lejátszásra. A DVSC Molnárral megerősödve áll fel, ezzel még jobbosabb favoritja a mérkőzésnek. A DTE-nek viszont a pontokra rendkívül szüksége van, ha csak nem akar az utolsó között végzeni a szezonban. De ezenkívül az utóbbi hetekben való gyenge szereplését is korrigálni kell, tehát teljes erőfeszítésre és sok szerencsére van szüksége, ha legalább döntetlent akar kicsikarni. A mérkőzés előreláthatólag izgalmas és a DTE részéről elkeseredett lesz.

Debreceni ifj. válogatott—Nyiregyházi ifj. válogatott
A DTE—DVSC bajnoki mérkőzés előtt találkozik a két város ifjúsági válogatottja. A mérkőzés érdekes és szép küzdelmet ígér.

Bíróküldés. A vasárnap DTE—DVSC bajnoki mérkőzésre Nagy Dánielt, Debrecen—Nyiregyházi ifjúsági válogatott mérkőzésre Kupinszky Sándor dr.-t jelölte a bizottság.

Mezei futóverseny a DTE sporttelepen. Vasárnap délután fél 4 órakor. A MASz keleti kerülete husvét vasánapiján mezei futóversenyt rendez. A táv senioroknak kb. 6 km, ifjúságiaknak kb. 3 km. A versenyen résztvesznek a kerület összes számottevő versenyzői. A senior verseny győztese Gyulai Gábor indulásával elintéztett kérdés, míg az ifjúsági verseny győztese minden valószínűség szerint Piros Zoltán (Szolnok) lesz.

Rövid hírek

Molnár a DVSC többszörösen válogatott hátvédje, mint értesülünk, végleg Debrecenben marad. Ez a hír annál is inkább örömdetes, mert a válogatott csapat egy állandó főerőségét nyeri vissza.

Vampetics Szegedre gravitál a SzAK csapatához. Vampetics a primadonna center, ugylátszik nem vált be az MTK-ban, mert a SzAK csapatával folytat tárgyalást.

Leitner Barna, a DTE volt ifjúsági bajnok sprintere, külföldről haza érkezett és újra tréningbe áll. Vele a DTE 4x100-as stafétája lényegesen megerősödik.

A **Debreceni Torna Egyesület** e hó 11-én tartja meg tisztújító közgyűlést a városháza tanács-teremben.

1926 április 4.
Önvédelem
a Halvan ucca
Megirtuk, h
18. szám előtt
munkások nag
dezték és
munkás, Csom
Gábor meg is
nak a mellébe
géje, Nagy Gá
karját szurták
teket az egyet
alá vették.
A rendőrség
ben erélyes
be és a szurk
Ferenc személ
Ferenc rendőr
zei Ferenc b
szurta meg Cs
hort s azzal
hogy nem akar
síteni, de kén
védekezni, me
megtámadták
verni.
A kihallgató
ták elő, hogy
megtámadták
zésül szurkált
ország a véres
a vizsgálatot
tokat átadta
ségnek.
Harisny
felet
Binéthné
Iglói diák
Bud
Az iglói fő
tanulói közül
egy a folyó
hogy monstre
össze mindazo
kat, akik vala
zium tanulói
helye és ideje
16-ika délelöt
szágházban
ucca 8.).
A találkozó
mindazoknak
nak, akiknek
vetlenül meg
telkerve őket,
guk részéről
volt iglói diák
szólták fel
küldjék be az
társak pontos
bizottságnak.
rendszerrel re
lálkozórol a
kok tudomást
dezőbizottság
ugy a magyar
szes utóállar
felelő propag
sikere érdeké
vére egy „I
alakítása, mel
adata lesz az
diaktársak eri
mogatása. A
méli, hogy a t
fognak a volt
venni és ezut
zottság a vol
netalan közc
lak volna fel
közön okvetl
észrevételüket
zó” rendező
V., Alkotmán
teni szivesked
minden politil
Gálom ki van
A találkozó
dezőbizottság
közvetlenül f

Önvédelemmel védekeznek a Halvan uccai szurkáló munkás

Megírtuk, hogy a Hatvan ucca 18. szám előtt szerdán este részeg munkások nagy verekedést rendeztek és a dulakodás során két munkás, Csomós János és Nagy Gábor meg is sebesült. Csomós-Gábor mellé hatolt egy kés pengéje, Nagy Gábornak pedig a bal karját szurták keresztül. A sérülteket az egyetemi klinikán ápolás alá vették.

A rendőrség a verekedés ügyében erélyes nyomozást vezetett be és a szurkáló munkást Mezei Ferenc személyében elfogta. Elek Ferenc rendőrfogalmazó előtt Mezei Ferenc beismerte, hogy ő szurta meg Csomóst és Nagy Gábert s azzal mentegette magát, hogy nem akarta azokat megsebesíteni, de kénytelen volt késével védekezni, mert Csomós és társai megtámadták és agyon akarták verni.

A kihallgatott tanúk is azt adták elő, hogy Mezei Ferencet megtámadták és az csak védekezéssel szurkált a késével. A rendőrség a véres verekedés ügyében a vizsgálatot befejezte és az iratokat átadta a debreceni ügyészségnek.

Harisnyák, csipkék
feltűnő olcsón
Binéthné, Hatvan-utca 1.

Iglói diákok találkozója Budapesten

Az iglói főgimnáziumnak volt tanulói közül többen elhatározták, hogy a folyó év május havában egy monstre találkozóra hívják össze mindazokat az iskolatársakat, akik valaha az iglói főgimnázium tanulói voltak. A találkozás helye és ideje Budapest, május 16-ika délelőtt 10 óra, a régi országházban (Főherceg Sándor ucca 8.).

A találkozót rendező bizottság mindazoknak a volt iskolatársaknak, akiknek címeit ismeri, közvetlenül meghívót fog küldeni, felkérve őket, hogy viszont a maguk részéről az általuk ismert volt iglói diáktársaikat levélben szólítsák fel a részvételre, vagy küldjék be az általuk ismert diáktársak pontos lakcímét a rendezőbizottságnak. Ezzel a hólapdarendszerrel remélhető, hogy a találkozóról az összes volt iglói diákok tudomást szereznek. A rendezőbizottság gondoskodni fog úgy a magyarországi, mint az összes utóállamok lapjaiban megfelelő propagandáról a találkozó sikere érdekében. Terve van véve egy „Iglói Diákszövetség” alakítása, melynek célja és feladata lesz az arra rászoruló volt diáktársak erkölcsi és anyagi támogatása. A rendezőbizottság reméli, hogy a találkozón tömegesen fognak a volt iglói diákok résztvenni és ezután is felkéri a bizottság a volt iglói diákokat (ha nőtalan közvetlenül nem is kapnak volna felhívást), hogy a találkozón okvetlenül résztvenni és észrevételüket „Iglói diáktalálkozó” rendezőbizottsága, Budapest, V., Alkotmány uca 29. bejelenteni sziveskedjenek. A találkozón minden politika és irredenta mozgalom ki van zárva.

A találkozó programját a rendezőbizottság a jelentkezőknek közvetlenül fogja megküldeni.

László Gyula negyven éves színészi jubileumát megünnepli a Csokonai-színház, Debrecen és a magyar színészet

Április 10-én a Csokonai-Színház fényes tradícióktól ékes színpadán ünnepi est lesz: Debrecen közönsége s vele a magyar színészet, — amelynek a magyar kultúráért soha még olyan nagy és annyira fontos harcoltak nem kellett megvívnia, mint ezekben a nehéz és szomorú esztendőben, — egy nagyon értékes és érdemes művészi mult és egyben a legkiválóbb magyar jellemszínészek egyike előtt rója le a kötelei elismerést és hálát. Negyven esztendeje áll László Gyula a magyar színpadi kultúra szolgálatában s csak nagyon kevesen vannak, akik ezt a nehéz szolgálatot annyi hittel, a művészi ambíció olyan teljességével, a tehetség olyan mélyről feltörő ösztönével és annyi, folytonosan tökéletesedni törekvő, tudással teljesítették, mint ez a kitűnő művész, aki immár eljutott az emberábrázolás legmagasabb csúcsaira is.

Nyolc esztendeje lépett először a Csokonai-színház színpadára László Gyula s azóta minden egyes fellépése a tiszta művészet megjelenésének erejével hat. Sokat és sokfélet játszott nyolc év alatt a Csokonai-színházban László Gyula s a művészi tökéletességű alakok sorozatát tette élővé a színpadon és emlékeztetéssé a közönség fantáziájában. A jellegzetes magyar figurák változataiban a Rang és mód Bannaijától a Vén gazemberen át Tiborcig senki annyi erőt, tempósságot, bölcs kedélyt és meleg szívet, olyan aranyat érő magyar beszédet nem tudott megközelítőleg sem adni, mint ő, Shakespeare és Moliere alakjait annyi elmélyedő tudással és ihletettséggel felépíteni, a magyar és külföldi színműirodalom csaknem minden nevezetesebb jellemzerepét olyan hibátlan elgondolással és maradéktalan megjátszással a színpadra vinni és külön tanulmányt lehetne és kellene írni László Gyula papalakjairól, amelyek mindegyike a színjátszás legmagasabb fokát reprezentálja.

László Gyula pályafutása

Bizonyos, hogy oda, ahol László Gyula ma áll, a magyar jellemszínészek legelső sorába, csak hosszú és küzdelmes ut megtételével lehet eljutni s ennek az érdekes művészi pályafutásnak egyes állomásaira, amelyek közt igen jelentős a mostani negyven éves forduló, így emlékezik vissza László Gyula:

— A magyar fiatalságra a nyolcvanas évek színészete gyakorolta a legnagyobb vonzóerőt, hogy a deszkákra lépjen. Engem is teljesen megszáditott a Nagy Vince szegedi társulata, amely szinte új korszakot jelentett a vidéken, úgy hatalmas méreteivel, mint magas színvonalával: ott hagytam a kegyesrendiek szegedi gimnáziumát és alig multam 16 éves, — kettőt hozzácsaptam, hogy felvegyenek — beálltam. Csak hosszas könyörgésre vettek fel az inasévre, mint statisztát. Otthon azzal indokoltam az iskolából való kimaradásomat, hogy szemem nem bírja a sok tanulást, gyenge tudom pedig az iskola rossz levegőjét, — inkább hivatalnok leszek. Egy nagy cég irodájában kaptam is rokon protekcióra alkalmazást, de azt nem tudták otthon, hogy csak délutánra, mert dél-

előtt már próbákra jártam. Persze, titokban.

Az első fellépés.

— 1886 január 9-én léptem először színpadra az Aranyember prömierjén, díszelőadáson, Jókai jelenlétében. Az egyik grancsárt kreáltam az előjátékban. A debüm nem a legjobban sikerült, forgott velem a világ, táncolt a csillár — s amikor a grancsártiszt vezényelt: Rechts um! — én balra fordultam szörnyű elfoglaltságomban, a Marsch!-ra pedig csak később szédelegtem ki a színről, nagy derűtség mellett.

— Tavasszal levizsgáztam, jó eredménnyel s felvettek az Országos Színészegyesületbe. Az első szegedi színház akkor égett le, a társulat, mint konzorcium, Váradra ment. En, már mint szerződött tag — 20 forint havi gázsival — velük mentem az inasév letöltésére. A szó szoros értelmében az volt, mert csupán inaszerepeket játszottam, de arra is büszke voltam, hogy ezeket rám merték bízni egy olyan „csoda-társulatnál”. Onnan Miskolcra szerződtem segédszínésznek és néha hozzá juthattam kisebb-nagyobb szerepekhez. Inkább kisebbekhez, de nem csüggedtem el, hanem tanultam szorgalmasan és fejlesztettem gyöngé fizikumomat és orgánusomat. 1888-ban Szabadkán már kezdtek észrevenni, mint segédszerelemest. Denisben Ferdinand, a Vasgyárosban Octav, Violában Akos voltak a nagyobb szerepeim s

ebben a szezonban kaptam az első tapsot, mégpedig nyiltszínit.

1888—89-ben megint Miskolcon játszottam, de már jelentősebb szerepekben s 1889-ben ott volt az első jutalomjátékom, az első koszorúval.

— Azután jöttek a kedves bohémévek, a kedélyes nyomorúság, vándorlás, különféle fél éves szerződésekkel közép- és kisebb társulatoknál, Zombor, Baja, Zenta, Ó- és Törökbecse, Ókanizsa, Versec, Fehértemplom állomásokkal, majd Erdély kisebb-nagyobb városaiban. Ez a két-három év volt az élet iskolája, az edződés, amely a művészi fejlődést lényegesen előbbrevítette.

— Sepsiszentgyörgyön, 1891 telén kaptam Makó Lajos szegedi igazgatótól meghívást vendégszereplésre, szerződöttes céljából s 1892 április elsején léptem fel Sudermann Becsü-

letében, mint Robert. Nem sokat nézhettem ki belőlem, a tulszerény, sovány, fejellen ifjúból Makó, mert előbb az irodájában vizsgáztatott. — Ugy látszott, attól tette függővé a felléptetésemet.

— Adjak elő valamit csak neki, akármily jelenetet, amit legjobban szeretek. Vonakodtam, de ő kijelentette, hogy ehhez feltétlenül ragaszkodik. Végre Gringoire-ból, mely nagyon kedves szerepem volt, kivágtam a nagy jelenetet. Makó nem szólt semmit, csak kivette a zsebkendőjét és a könnyeit törölte.

— Nem kell fellépnie, László ur! — mondta végül. — En bejelentem a színügyi bizottságban, hogy leszerződöttem lírai szerelmesnek és vigjátéki naturbursnak. Ugy sincs idő már, még Prielle Cornélia játszik párat és lezárjuk a szezonot.

Az első nagy siker — a beérkezés

— En azonban ragaszkodtam a fellépéshez, egyrészt hűségből, mert már hirdette volt a lapokban és mert nagy, nehéz munkának látszott megállnom a helyem Robert-ben. Makó figyelmeztetett, hogy az elődömnök ebben szenzációs sikere volt s féltett a bukástól. Azért nem akart fellépni, viszont megszeretett s mindáron szerződötteni akart. Hiába proponáltam, hogy másban engedjen játszani.

— Lehetetlen, nincs idő más darab összehozására és a Becsület hirdette van, mint bucsuelőadás.

— Felléptem óriási tréma mellett, alig jött ki hang a torkomon az elfogultságtól. A II. felvonásban egy bátorító nyiltszini taps meghozta a bátorságomat. Teljes siker, másnap aláírtam az első komoly szerződésemet; nagy színházhoz. Ripacs-vándorlásoknak, küzdelmeknek egyelőre vége, megnyitlak a nagy színházak sorompói!

— Makó a jövő cikluson kibukott Szegedről. Vele mentem Győr-Sopronba, mint első vigjátéki bonviván. Akkor ez volt a legdivatosabb és legfontosabb szerepkör, operettbonvivánról még akkor nem hallottunk.

— Onnan újra Szegedre kerültem, Somogyi igazgatása alatt, — akkor már kezdtem belekóstolni a jellemzerepekbe, — majd Aradra és Kasára szerződtem, Leszkay András igazgatóval s onnan vissza Szegedre

Kolozsváron és Budapesten

— A budai Varszínházban, Brioux Metyel c. darabjában értem meg az első fővárosi sikerem. Onnan a dr. Janovics Jenő igazgatása alatt álló kolozsvári Nemzeti Színházhoz szerződtem, majd 1908—10-ig Beöthy László igazgatása alatt a budapesti Magyar Színházban játszottam. Tényleg elmondhatom, hogy játszottam mindenütt, a Kárpátoktól az Adriáig, Budapesttől Fiuméig, Soprontól Kézdivásárhelyig, Kassától Pécsig mindenütt.

A debreceni Csokonai-színházban

— Csak még Debrecenben nem voltam, ahová mindenkor vágytam s ahová hívtak is párszor, de mindig akadályok voltak; vagy elszólitott máshová a szerződéseim, vagy anvgilag nem tudtunk megegyezni. Végre a háboru vége felé sikerült eljutnom a nagymultu, fényes tradícióju debreceni Csokonai-színházhoz, 1917

őszén, Heltai Jenő igazgatása alatt. Új és idegen volt nekem itt minden, de annál jobb és érdekesebb: hódítandó terület, új csata, új küzdelem. Tulajdonképen bemutatóm 1917 október 15-én volt, — addig csak néhány szürke szerepet játszottam szükségkép, — a Rang és mód-ban. Ezt a szép klasszikus magyar darabot dívatba hoztam: akkor 10 nap alatt hat-szor adtuk. Még új korában, a budapesti Nemzeti Színházban sem érte ez a tisztesség.

— Ettől kezdve immár nyolc éve egyfolytában szakadatlanul és lankadatlanul dolgozom a debreceni színházi kultúra szolgálatában. Nevezetesebb szerepeim Debrecenben kronológikus sorrendben a következők voltak:

Rang és mód — Bannai Ernő, Hamlet — Polonius, Nagymama — Koszta, Névtelen asszony — Fleuriot, Román — Van Tuyl, Takarodó — Volkhardt, Kaméliás hölgy — Duval sen. II Rákóczi — Bercsényi gróf, Tót leány — Gyarmathy, Piros bugyellár — Török bíró, Baccarat — Lebourg Elnémult harangok — Todoroscu, Hotel Imperial — Tabakovics, Monna Vanna — Marco, Titok — Jouvenelle, Lear király — Lear, Otthon — Schwartz, Arva László király — Szilágyi, Ocskay brigádéros — Pyber, Bor — Mihály bácsi. Lyon Lea — Rabbí, Aranyember — Brazovics, Szegény ifju története — La-roque, Kőszívű ember fia — Berad-lai és Haynau, Vén bakkancsos — Mihály bácsi, Bánk bán — Tiborc, Tanító — id. Nagy István, Sárca csikó — Csorba Márton, Szókimondó asszony — Napoleon, Palika — Apa, Terike — Plébános, Diákelet — Jüttner, Cifra nyomorúság — Csoma, Cigány — Zsiga, Silvio kapitány — Nagyszilágyi, Fekete lovas — Greg Hoffer, Kis cukros — Lapistole, Mi falunk — Toboz, Fősvény — Harpagon, Hattyu — Jácint, Képzelt beteg — Argan, Vörös talár — Mouson, Sasfók — Ferenc császár, Bizanc — Lalla Kallit, Tündérlaki lányok — Báro, Éjjeli menedékhely — Luka, Gyerekasszony — Plébános, Kis cukrászda — Brémer, Vén gazember — Borly Gáspár, Süt a nap — Tiszteletes, Gyémántkőszőrös — Laboume, Ezüstlakodalom — Hamelin, Imádom — Theillard, Papa — Abbé, Csirkefogó — Alberti, Vihar — Prospero, Pántlika — Baasthy, A szerelem és a halál játéka — Courvoisier.

— Nyolc esztendőig egyfolytában, eddig még sehosem voltam s igazán mondom: nem is kívánkozom már el innen

— fejezi be László Gyula visszaemlékezését az eddigi pályafutásáról, amit azzal a szerénységgel ismertett, amely egyik rokonszenves jellemző sajátja.

És aligha találkozott még színész óhajta úgy össze a közönség kívánságával, mint ez, hiszen a debreceni publikumnak nagyon nehezére esnek már nélkülözni a László Gyula kérétt művészetét, egész stílusos egyéniségét a Csokonai-színház színpadán. László Gyula a legtisztább érdemekkel szerzett magának polgárjogot Debrecenben: a művészet nemes eszközeivel s bizonyos, hogy Debrecen épen úgy kitárja majd előtte a szívét jubileumának estjén, mint ahogy ez a nagy művész oda-adta a sajátját, nyolc év óta estéről estére, a Csokonai-színház közönségének.

Tavaszi angol ujdonságok
Feldholm Imréné
Kossuth-u. 8.

VIRÁGZIK A KERESKEDELEM, AVAGY ÉLETKÉP AZ ÉLETBŐL MERITVE

(Szin: egy debreceni Piac uccai üzlet belseje. Idő: reggel fél 8 óra. Két inas lázasan locsol és seperget. Inzolvens Aladár főnök ur az ajtó üvegtábláján keresztül az uccát fürkészi. A négy segéd ugrásra készülő pózban áll a puldok megett.)

Főnök ur: Kérem, ez nem maradhat így. Egyszer csak megfordul a kerék. Ime, husvét előtt vagyunk és óriási az idegenforgalom. A környékeliek ezrei járkálnak az uccán, jó kis falusi pénzekkel. A vasut felől egyre árad a népvándorlás. (Kezeit dörgöli.) Ma végre meleg napunk lesz. (A segédek felé): Uraim, a békeli rumlik lassan visszatérnek.

A négy segéd: Igenis, főnök ur!
Főnök ur (Hirtelen hátraugrik és kinyitja az ajtót): Alázatos szolgálja, van szerencsém, jónapot kívánok.

A négy segéd: Alszolgávszerjőpot...

I. vevő (Félnék és udvarias mosollyal): Inzolvens urat keresem.

Főnök ur: Én vagyok, kérem...

I. vevő: Aziránt bátorodom, hogy mint magyar kereskedő és kultúrember, aki a nyugati civilizáció vívmányai és a nemzeti gondolkodás eruptív köteleseit...

Főnök ur (Elkomorodik): Mivel szolgálhatok? Csak röviden kérem, mert azonnal tele lesz az üzlet vevővel!

I. vevő: ... hogy méltóztassék előfizetni a Magyar Háziasszonyok Önbeszédesi és Nemzeti Fűszerkereskedelmi Önképző és Leánykiházasító Dalegyletnek a havi közlönyére. Előfizetés egy évre 600, félévre 350 ezer.

Főnök ur (Olyan szívfacsaró pillantást vet a szerencsétlenre, hogy az ijedten elhuzódik. Aztán mélyen sóhajt és leül a kassza mellé.)

A négy segéd (Pihenj-állásba helyezkedik. Kettő a pult végén malmozni kezd. Egy keresztretjévenyl fejt, a másik segít hozzá.)

8 óra.

(Hirtelen felcsapódik az ajtó és belép a II. vevő, mint forgalmi ellenőr.)

II. vevő: Szabad a könyveket.
Főnök ur (Megtörtén): Tessék Forgalmi Ur...

II. vevő (Husz perc múlva el.)

Fél 9.

(Két jólöltözött fiatal hölgy ront be, az üzletben óriási izgalom, a Főnök ur úgy ugrik, mint egy gumilabda.)

Mindnyájan: Kezcsóalaszolgávszercsém...

Egyik hajadon: Kedves Inzolvens ur, egy szegény nyomorgó család megbízásából járjuk végig városunk nemesszívű és gazdag embereit. A szegény család két fiatal leánya most megy férjhez és ilyenkor sok a nélkülözhetetlen kiadás. A két szegény lány boldogságáról és jövőjéről...

Főnök ur (Saját lányaira gondol, akiknek félretett hozományát megélték az utolsó rossz esztendő. Ő is apa és érző szive van. Vége van egy kis pénzforgalom. A kasszához megy és kivisz 10.000 koronát.): Tessék.

Egyik hajadon: Pardon, erre az igazán nemes célra sehoh sem adtak ötvennél kevesebbet.

Főnök ur (Zavart mosollyal még negyvenet ad.): Kérem, kérem. De kik azok a kiházasítandó szegény leányok? Hátha ismerem a családot.

Második hajadon: Hát mi! Majd a jövő héten ide jövőnk bundát venni. (El.)

9 óra.

Főnök ur: Na végre! (Két energikus fiatalember jön be, akik szigorúan végigmustrálják a polcokat.)

Egyik ifju: Mi két derék és lelkes magyar, végigjárjuk gyalog a földet. Szeretünk utazgatni, kedveljük az oroslánvadászatot és a Himalaya megmászását. Ezenkívül kedveljük azt a 25.000 koronát, amit a Főnök ur azonnal átnyújt nekünk a lelkes és derék magyar ifjaknak, akik hajlandók vagyunk utazgatni a nagyvilágban, hogy ezáltal is közelebb jussunk hön óhajtott Nagymagyarországunk visszaszerzéséhez. Ezzel szemben itt-hagyjuk Önnek jól sikerült fényképünket.

Másik ifju (fenyegetően): Eljen a mi haláltmegvető bátorságunk!

Főnök ur: Éljen! (Atad 25.000 koronát. Mikor az ifjak eltávoznak, dühösen eltépi a fényképet.)

Fél 10 óra.

Villanyszámlás ember: Adjon Isten, itt a számla, 2 és fél millió.

Főnök ur: (Villanykörte nagyságú könnyeket ejt és fizet.)

10 óra.

Bankszolga (nagy aktatáskával): Tizenötmillió váltó, Inzolvens ur, ma járt le.

Főnök ur (lihegve): Tudom. Tessék ovatoltni. Nincs pénz, öregem.

Bankszolga (fölkényesen): Nekem letszik mondani? Épen Inzolvens ur fizetne, mikor ma már tizennégyen nem fizettek? (El.)

11 óra.

Álrokkant álfőhadnagy: Tizennégy vitéségi érem tulajdonosa vagyok, ideg-, szív-, agy- és vesebénulásom van. Balkézzezzel festettem ezen gyönyörű üvegpépet. Egy vacak csupán százezer.

Főnök ur: Adok tizet, ha Ön nem ad semmit.

Álr. áll. (sértetten): De uram, én rokkant tiszt vagyok, nekem nem kell alamizna, nekem százezer korona kell művészi munkámért.

Főnök ur (lemondó gesztussal): Nem akartam sérteni, de az üzletem mostanában, kissé mintha gyenge...

Álr. áll: Ismerem már ezt a nótát. Ön a hősihalottakat, hadirokkantakat, árvákat és özvegyeket gyalázza meg, ha...

Főnök ur (fizet): Oh, bocsánat!

Álr. áll. (szelidebben): Főnök ur, Ön nemes lélek, látom, tehát hajlandó vagyok visszavenni ötért a képet. — Már csak néhány darab van nálam és míg a pesti gyár utánam küldi, addig napok telnek el, szükségem van rá.

Főnök ur (síró hangon): Hogyan?

Álr. áll: Kérem, én nem akarom becsapni. Számlálkál bizonyíthatom, hogy én is ötért veszem darabját.

Főnök ur (Rájön, hogy legjobb menteni a menthetőt): Itt a kép, kérem az ötezeret.

Álr. áll. (El.)

Főnök ur (tanyarul): Kerestem öt-ezeret! (Vértárgyalóan nevet.)

12 óra.

Főnök ur (szédeleg az éhségtől. A személyzethez): Menjenek haza ebédelni, én itt maradok, hátha betéved valaki. Az inas majd idehozza az ebédem. Persze, megint fagyos lesz minden étel. Hja...

Három kis uccai csavargó: Kezicsó-ko-lom! Egy kis ke-nyért, ott-hon, beteg - any-ánk, apánk! Éhes-ek va-gyunk!

Főnök ur: Nesztek 5000 korona kenyérre. (Megindultan néz a vidáman ellátó gyerekek után, akik át-vágnak a kocsiuton és a tuloldalón bemennek a legközelebbi cukorháuz-letbe.)

1 óra.

Főnök ur (Már megetté a kihált ebédet és most csendesen bóbishol.)

2 óra.

Főnök ur (Mély álmából egy hivatatos személy veri fel.)

Luxusadóellenőr (szigorúan): Kérem a luxusadókönyveket! (Félóráig piszmozg és el.)

3 óra.

Főnök ur (Végre komoly munkát talált: elolvassa a déli lapokat. Ijedt borzongással futja keresztül a tönkrement kereskedők öngyilkosságairól szóló cikkeket.)

4 óra.

(Két kereskedő kollega jön, akiknek szintén nincs semmi dolguk, tehát ráérnek a közlő iparhamarai választás ügyében korteskedni.)

Egyik: Kedves Inzolvens, csakis Stréber Elemérre szavazhatsz. Ő nagy híve a kormánynak és mi mindnyájan nagyon jól tudjuk, hogy Bethlenék kormányzása alatt mennyire fellendült kereskedelmünk.

Másik: A kormánnyal mégis csak jó jöba lenni.

Főnök ur: Én ezzel szemben...

Egyik: Azt akarod, hogy rendszer-változás legyen? Azok a disznó baloldaliak még rendbehozzák a kereskedelmet és akkor megszünnének a jó kis kényszeregyezségek.

Másik: Nos, miből élsz meg, ha már kényszeregyezés sem lesz?

Főnök ur: De akkor jól fog menni az üzlet...

Egyik és Másik: Menthetetlen ellenzéki vagy! (Dühösen el.)

5 óra.

(Végre betoppan két igazi vevő. Falusi házaspár. A menyecske kiválasztja a legszebb szörme-bundát.)

Főnök ur: Valódi nutria. Tizenötmillió.

Menyecske: Menjik már az ur...
Főnök ur: Számlálkál igazolhatom...

Gazduram: Azt meghisszük, hogy ez az ára, de azt is tudjuk, hogy most féláron vesztegetik a portékát.

Főnök ur: (Még egyszer megnézi az eladási cédulát. Neki 12 és félbe van.) Hát mit ígérnek?

Menyecske: Ötöt megadunk!

(Félórái alkudozás. Főnök ur sir, átkozódik, könyörög, imádkozik, sóhajt, kér, nyerit. Végre is eszébe jut az el-sejei házbérnyeged és a teljesen üres kassza. Hatmillióért gazdát cserél a nemes prém.)

6 óra előtt öt perccel.

(Készülőznek a záráshoz. Főnök ur tébolyodottan kering az üzletben. A személyzet már elment. Főnök urnak sirhatnékja van. Holnap reggelre adó-árverés lesz. Holnap délután a laká-sán foglal a végrehajtó. Kilép az uccára, lezárja a redőnyt. Megveszi a délutáni lapot és a vezércikkben elolvassa, hogy a kurzus a kereskedelmel talpraállító szent munkájának már az utolsó fejezeténél tart. Ezzel ő is egyetért — csak egy kicsit fordítva. Busan hazamegy. Holnap, holnapután. És azután a napi műsor előlöl kezdődik. Egész addig, míg Inzolvens ur tényleg inzolvens lesz.)

RISKÓ BÉLA
női divatterme
Ferenc József-ut 26. sz.

A kocsiközlekedés szabályozása után a gyalogközlekedést is szabályozni akarja a debreceni rendőrség

Szemelláthatóan üdvös eredményei vannak a kocsiközlekedés szabályozásának — Kevés a büntetés, mert a rendőrség jóindulattal kezeli a szabályok ellen vétőket

Körülbelül az ös óta szigorú ellenőrzés alatt állanak közlekedés szempontjából a debreceni uccák. Az uccakereszteknél álló rendőrök a legnagyobb szigorúsággal vigyáznak a hajtási szabályok betartására és ez a felügyelet már ma is megmutatja üdvös hatásait az autók szaporodásával egyre gyorsabb forgalmúvá váló debreceni uccákon. Eleinte természetesen óriási meglepetést és felháborodást is keltett az uccai forgalom szabályozása. A felháborodás különösen gazdakörökben volt általános, a tanyai és falusi kocsisoknak ugyanis olyan szabályokhoz kellett alkalmazkodniuk, amelyeket nem is ismertek.

Sok összeütközés után a törvényhatósági bizottságban is szövegre került az ügy, de a rendőrség a belügyminisztériumtól kapott szigorú utasításai értelmében ma is fenntartja az ellenőrzést;

ami végeredményben nem is helyteleníthető. Az autók, nálunk is egyre nagyobb, térhódítása folytán számolni kell mihamar a forgalom sokszoros emelkedésével és ha a gazdasági viszonyok csak valamit javulnak, olyan forgalmuk lesz a debreceni uccáknak, amiről 5-10 év előtt még álmodni sem lehetett. Nem lehet tehát kicsinyes szempontok szerint megítélni az uccai forgalom szabályozását. Ennek meg kell történnie és csak helyes, ha minél hamarabb szokja meg az új rendet a debreceni gazda tanyai kocsisa és a hetivásárookra járó gazdálkodó. A kérdés csak az, hogy

helyesen történik-e az uccai irányítás és hogy a szabályokkal ismeretlen hajtót nem sújtja-e túlságosan a rendőrbírósgát ítélete?

Ezek felől nyugtatnak meg azok az információk, amelyeket az uccai közlekedés szabályozásáról a rendőrség illetékes hivatalánál kaptunk s alább közlünk:

— A rendőrség őrszemei — kezdte informátorunk — az utrendőri törvény alapján végzik az uccai forgalom szabályozását s a törvényt még magyarázza és kiegészíti Debrecen városnak még a városi rendőrség fennállásakor készült szabályrendelete. Hosszu ideig ügyszólván végrehajthatatlan maradt a törvény és a szabályrendelet s csak egyes részeit alkalmazták. Így például a legutóbbi időkig nem volt szabad szénásszekereknek a Piac uccán járni. Nemrég azonban a vidék rendőrkapitányságai szigorú rendeletet kaptak a belügyminisztériumtól, hogy a fennálló szabályokat az uccai közlekedés irányításánál is szigorúan tartásuk be s egyúttal gondoskodás történt arról is, hogy a vidék népe is ismerje meg a hajtási szabályokat.

A közigazgatási hatóságok utasítást kaptak, hogy fél-évenként egyszer dobszó,

vagy plakátok útján tájékoztassák a szabályok felől a falvak és városok lakosságát

s így remélni lehet, hogy rövid időn belül minden tanyai és falusi fogat kocsisa is pontosan tudja, miként kell folytatni uccakereszteknél, miként kell előzni és kitérni, hogy az uccai forgalom a legjobb rendben, zavartalanul bonyolódhassék le.

— Hogy mik ezek a szabályok? A főbbek: baloldalon kell hajtani; balra kell kitérni; jobbra előzni; nem szabad előzni, ha az előttünk haladó járművel szemben másik jármű jön, hogy ne történhessék meg, hogy három jármű kerüljön egymás mellé az uccán; — szóval csupa praktikus és az élet követelményeihez alkalmazkodó szabály. Utkanyarulatoknál, hidaknál, menetekkel való találkozásnál lassítani kell, azok elébe hajtani ilyenkor nem lehet.

— A legtöbb komplikációt okozza Debrecenben az uccakeresztek forgalmának szabályozása.

Itt ugyanis mindig az a cél, hogy az uccakereszteknél a jármű úgy kerüljön a megfelelő utvonallra, hogy annak egyenesen baloldalon haladhasson tovább. Mindig a rendőr megkerülésével van baj, pedig erre csak akkor van szükség, amikor az előbb említett cél így kívánja. Ha például egy kocsis a Piac uccán halad végig az állomás felől és a Csapó uccára akar bekanyarodni, meg kell, hogy kerülje a Bika előtt álló rendőrt, mert ezáltal a Csapó-ucca baloldalára kerül és ott egyenesen folytatja útját. Ha azonban a Csapó uccából az állomás felé kanyarodik a kocsis, már nem kell a rendőrt megkerülnie, mert épen anélkül kerül a Piac ucca baloldalára. Az egész nagyon egyszerű és rendkívül megkönnyebbit a közlekedést abból a szempontból is, hogy a szembejövő kocsik tudják, hogyan kell hajtaniok.

— Ha a közönség előtt az első pillantásra nem is látszik helyesnek ez az intézkedés, tessék elhinni, hogy

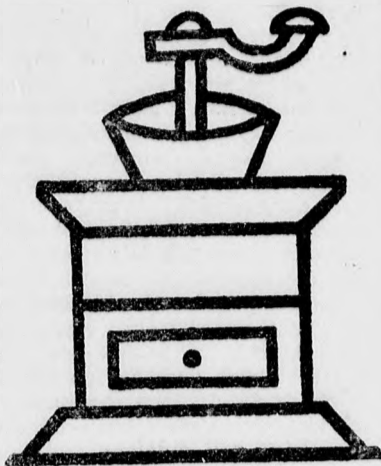
a hozzáértő rendőr szeme már látja az uccai forgalom szabályozásának sok üdvös hatását.

Ha a közönség ezeket ma még nem látja, meg fogja látni a jövőben, amikor az egyre növekvő autóforgalommal gyorsabbá váló uccai forgalom már felkészülten és betanultan kapja meg pompásan hajtó, alkalmazkodni képes közönségét. Ha a gazdasági viszonyok javultával csak 30-40 autóval több lesz Debrecenben, hihetetlen mértékben növekszik meg a forgalom és alapos szükség lesz a szabályozásra.

— Érdekes különben, hogy regében egyáltalán nem volt feltűnő a forgalom szabályozása.

Például a városi rendőrség korá-

Csak Franck a kávédarálóval.

**Száz esztendő óta
Járja ez a nóta.
Sódar, kolbász, dagadó
FRANCK-os kávé csak a jó!**

ban a szénásszekereknek nem volt szabad a Piac uccán járniok. Ezzel azt akarták elérni, hogy a melleküccáken irányítva a szénaforgalmat egyenesen a szénapiacra vigyék és a város főuccáját megkímélik a szénahordással járó piszoktól, szeméttől. De nemcsak higiénikus és esztétikai, hanem komoly közlekedésügyi szempontok is követelték ezt, hiszen a lassan döcögő szénásszekerek csak akadályozták a városban gyakran közlekedő könnyebb járművek szükségszerűen gyors mozgását. Bizony helyes volna, ha ezt a csak újabb időben eltörölt rendszabályt ismét életbe léptették.

— Hogy kikkel van baj a szabályozásnál? A bérkocsisokkal és autósokkal egyáltalán nincsen, hiszen ezek vizsgát kell, hogy tegyenek a rendőrség előtt és hajtási igazolványuk elvételének terhe mellett meg kell tartaniok a rendőrség által előírt szabályokat.

A luxus és teher magánfogatokkal már sokkal több baj van, de a rendőrség ezekkel szemben is a legkíméletesebben jár el s ennek tulajdonítható, hogy a kihágási büntetés igen kevés.

A rendőr a hajtási szabály ellen tudatlanságból először vétő kocsist csak figyelmezteti és kitanítja, de sohasem jelenti fel. Ellenben felírja a nevét s ha másodszor követ el szabálytalanságot, már egyáltalán nem uszsa meg ilyen simán a dolgot. A sófőre és bérkocsisra természetesen már nem alkalmazzák ezt a kiméletet, miután ezeknek a szabályokat tudniok kell.

— Miután kérde, szívesen megmondom:

a rendőrség csakugyan foglalkozik azzal a gondolattal, hogy a forgalmas uttesteken a gyalogjárást is szabályozza.

Feltétlenül szükség van erre a Bika előtti téren, ahol keresztül-kasul, haránt jár át a közönség. Már most is fennforog bizony itt a veszély, de a jövőben egész bizonyosan növekedik s így jó lenne,

ha a közönség már ma megszokná, hogy az uttestet nem a gyalog-, hanem a kocsiközlekedés lebonyolítására szolgál, tehát nem haránt, hanem merőlegesen kell keresztülmennie az uttesten, hogy minél kevesebb ideig tartózkodjék ott.

Sorozatos tiltott műtétek Hajduböszörményben

Hajduböszörményben az utóbbi időben igen gyakran fordult elő magzat-elhajtás; a rendőrség figyelmét is felhívták arra, hogy a városban az egyik javasasszony tiltott műtétet hajtott végre és többen már meg is haltak azok közül a szerencsétlenek közül, akik a javasasszonyhoz fordultak.

A rendőrség a nyomozást bevezette, megállapított, hogy ki üzi a tiltott műtétet és az egyes esetekről felvett terjedelmes jegyzőkönyveket a napokban átadták Preinesberger Jenő dr. vizsgálóbírónak, aki az érdekes ügyben a kihallgatásokat már meg is kezdte. Az eddigi vizsgálat során nem nyert még megállapítást, hogy a javasasszony által végrehajtott tiltott műtétet következtében meghalt volna valaki, az azonban kétségtelenül beigazolást nyert, hogy a javasasszony nyolc esetben hajtott végre tiltott műtétet bajba jutott leányokon, akiket aztán jól megszarolt és a műtét és hallgatás díja fejében 3-4 millió koronát vett el tőlük.

A vizsgálóbíró az ügyben a kihallgatásokat tovább folytatja és az ünnepek után Hajduböszörménybe is ki fog utazni. Valószínű, hogy a javasasszonyt a hajduböszörményi kihallgatások befejezése után le fogják tartóztatni és behozzák a debreceni törvényszék fogházába.

— A motorkerékpárosok husvéti kirándulása. A motorkerékpárosok husvét hétfőjén a Nagyhortobágyra és a halastavakhoz kirándulást rendeznek. Indulás délelőtt 10 órakor a Bika-szálló elől. A kirándulás vezetősége kéri az autósok és motorkerékpárosok teljes számú részvételét. Kedvetlen idő esetén az utirány Nyíregyháza lesz.

Kihaligatták a nánási terménykereskedő állítólagos büntársát

Hirt adtunk arról, hogy Preinesberger Jenő dr. vizsgálóbíró a múlt héten uzsora és váltóhamisítás gyanúja miatt letartóztatta Glücklich Géza hajdunánási terménykereskedőt.

A terménykereskedő védője, Aczél Jenő dr. a letartóztatást elrendelő vizsgálóbírói végzés ellen felfolyamodással élt és a törvényszék 60 millió korona kaució ellenében szabadlábra is helyezte Glücklichet.

A vizsgálóbíró a terménykereskedő ügyében a nyomozást tovább folytatja és pénteken délelőtt több hajdunánási lakost hallgatott ki, köztük Kovács Imre gazdálkodót, aki ellen az a gyanu merült fel, hogy egy 150 millió váltóhamisításnál büntársá Glücklich Gézának.

„SZÖNYEGÜZEM“
javít, takarít, portalanít.
Telefon: 84. Bethlen uca 23.

Husvétli Istentiszteletek

Husvét I-ő napján

A Nagytemplomban délelőtt 9 órakor prédikál dr. Révész Imre, ágendázik: Szele György, délután 5 órakor Solymosi József, Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Baia Mihály, ágendázik: Kovács Kálmán, délután 5 órakor Soós Sámuel, Árpádtéri templomban 10 órakor prédikál dr. Baltazar Dezső, ágendázik: Kolozsvári Kiss László, délután 3 órakor Fejlesztés András, Ispoltáyi templomban délelőtt 10 órakor prédikál Molnár Ferenc, ágendázik: Erdélyi Sándor, délután 3 órakor Petneházy Gyula, Homokkertben délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt dr. Erdős Károly, Csapókerben délután 3 órakor prédikál Kolozsvári Kiss László, ágendázik: Kovács Pál, Késélyszegen prédikál és ágendázik: Perpéthy Ferenc, Fancsikán préd. és ágend. Vajda László, Macson préd. és ágendázik Konrad Zoltán, Ebesen prédikál és ágendázik Tukacs György, Nagycserén prédikál és ágendázik: Dancsházy Sándor, Hegyes-Ebesen prédikál és ágendázik Papp Imre, Paczon prédikál és ágendázik Kántor József, Halápon prédikál és ágendázik: Hegedűs Kálmán, Ondód-Kádárdülő prédikál és ágendázik: Juhász Jenő, Szepesen prédikál és ágendázik Kovács Pál, Pallagon prédikál és ágendázik Uray Sándor, Belső-Ohat Ohat-Telekházán prédikál és ágendázik: Siposs Imre.

Husvét II-ik napján:

Nagytemplomban délelőtt 9 órakor Petneházy Gyula, délelőtt 11 órakor Kovács Kálmán, délután 5 órakor Fejlesztés András, Kossuth uccai templomban délelőtt délelőtt 10 órakor Solymosi József, délután 5 órakor Petneházy Gyula, Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Fejlesztés András, délután 3 órakor Solymosi József, Ispoltáyi templomban délelőtt 10 órakor dr. Baltazar Dezső, orgonaszertelés, délután 3 órakor Kovács Kálmán, Homokkertben délelőtt 10 órakor Soós Sámuel, Nyilastelepen délelőtt fél 11 órakor Nagy István, délután 3 órakor —, Csapókerben délután 3 órakor Soós Sámuel, Ondód-Vedresdülőn Márki Kálmán, Bánkon dr. Révész Imre.

A harangozás és istentisztelet órájának tavaszi változása alkalmából április 4-től kezdődőleg: 1. a vasárnap és ünnepnap délutáni harangozás és Árpádtéri templomban 3 órakor,

Nem folyik új barlangépítés a Régi Téglavetőben

Nyomor és betegségek tizedelik az új telep népét

Három kilométernyire Debrecen szivétől, égető sebe nyílt pár évvel ezelőtt a város közegészségügyének, szegénye lakásviszonyainak: a téglavetői barlanglakó telep. Vézna, sápadt nép a telep lakossága, ujjnyi vékony a gyermekek keze s lába s akár a környező réteken játszó gyermekek, akár a telepen dolgozó emberek között jársz, könnyörtelen monotonniával veri dobhártyádat a magyar betegség jele: a köhögés. Hol innen, hol onnan hangzik fel, most a viskók és földbejárat barlangok közül, az asszony ajakáról, aki vizet merít a pár méter mély, iszapsárga vizű kutból, a féleves gyermek melléből, akit deszkavályu bölcsojében az áldott, tavaszi napra tettek ki szülei, a másfél méternyi magas „ház” déli oldalára.

Hajléktalanok felépítik a régi téglavetőben telepüket

Hogy keletkezett ez a telep? Amikor a lakásviszonyok már tűrhetetlenekké váltak Debrecenben, akadt egy csomó földhözragadt szegény, de dolgozni szerető ember, aki még szükségüket sem kapott a városban. Először nyolctíz család verődött össze, kívándorolt a várostól három kilométernyire s a Régi Téglavető dombocskáján, már meglévő pár ház mellett, fészket rakott, mint a madár. Az első telepek még vályogot vetettek, felrakták a kunyhó négy falát és az ősemberénél nagyobb ügyességgel csináltak a „lakásnak” valami fedeleit is. A későbbiek között már olyanok is akadtak, akik egyszerűen tapasztották a falat, mások meg éppen csak barlangot vájtak a földben, deszka ajtókat tettek a barlang szájára s esős nyári, hideg téli napokra készen volt a maguk-építette ház.

Evről-évre szaporodott a telep lakossága, — a hatóságok folytonos tiltakozása ellenére is. A telepek nem nézték, kinek a földje a betelepített hely, emberi jognak vették, hogy valahol szabad megtelepedniök s ezenfelül állandó közegészségügyi veszedelmet jelentettek a százezres város lakosságának. Egyszer aztán megmozdultak a városi szabályrendeletek paragrafusai és a mezőrendőrök, a felfogadott napszámosok seregét mozgósították a téglavetőiek ellen. Lerombolták a házakat, de a hajléktalanok váltak összegyűlték még azon éjszaka és ismét felépítették kunyhóikat. Végül is 1927 tavaszára adott halasztást a városi tanács. Akkor maguknak az építőknél kell lerombolniuk házaikat.

Ez a Téglavető története. A ragyogó tavaszi napsugárban, a meleg levegőben vékony pára burkolja be a telepet. Teljes a szélesedés a pára egyrészt a füst teszi, a mely vékony sugárban kigyózik fel a kunyhókból, lassan foszlik szét és száll vissza a melegedő, párolgó föld felé. Soha rendtelenebb falut, mint ez a Téglavető. A házak szeszélyes összevisszaságban egymás mellett. Némelyiknek a humlokzata egy másik kunyhó sarkára nyílik, a másikat meg csak egy lépés választja el a szomszéd háznak végétől. Régen még nagyobb volt ez a rendtelenség, az utcát úgy kellett törni a kunyhók tömegeiben. De, érdekes, amott egy cégtábla tűnik felém, emitt ismét egy másik. Boltok is vannak a telepen.

Tavaszi tatarozás a nyomor-telepen

Az egyik „házat” javítják. — Olyan, mint egy fecskelészek. Vesszőből font vázra tapasztották, gyurták fel vastagon a sárt. Az persze megszáradt s bizony he-

lyenkint megrepedezett. A repedések mellett víz és szél nagy darab tapasztást szakított ki s az ilyen hibákat tünteti most el frissen kavart sárral a tulajdonos. Hihetőleg a szomszéd az, aki segít neki, hiszen a közös inség nagy mértékben kifejlesztette a telep szerencsétlen lakóiban az emberi szolidaritás érzését. Percekig nézem őket, amint komolyan, szótlanul dolgoznak. Végre megszólalok:

— Hát csak kitatarozzuk tavaszra a házat?

Bizalmatlanul néz végig, abba-hagyja a tapasztást, köszön meg-alázkodó illetudással és csak aztán felel.

— Tavaly épült, a tél, meg a múlt heti szél repesztette fel a vakolatját. Bizony, javításra szorul. Gondolkozik egy darabig, aztán felveti a kérdést:

— A tekintetes ur talán a város embere?

— Dehogyan vagyok. Ujságba szeretném megírni, amit itt láttam.

— Ujságba? — legyint a kezével. — Irtak már mirőlünk sokat az urak, oszt mindig az lett a vége, hogy a város kijött rombolni a házakat.

— Hiszen — igyekeztem eloszlatni a bizalmatlanságát, — nem azért jött ki a város, mert mi irtunk.

— Már én nem tudom, miért. Igaz, hogy nem a mi földünk ez, de mégis csak meg kell huznunk magunkat valahol.

— Persze.

— Igértük a városnak, hogy bért fizetünk, de nem használ semmit. — Elkeseredve nézi a házcskát. — Bizony, le kell bontani ezt is jövőre.

— Azt mondják a városnál, — vetem közbe, — hogy új építkezésekre készülnek itt a tavaszon.

— Dehogyan készülnek. Azt is lerombolnák, ami van. Az őszön épült itt egy pár ház, bele az utcába, nem is tűri azt a város. Nem akar itt építeni senki.

— Mégis azt mondják odabenn. Az én emberem megint féloldalt néz rám. Mégis csak a város embere volnék?

— Tán a telep másik végén készül valami. Sok a szegény ember, lehet, hogy valaki megint kiszorul ide.

Járványfészek minden „ház”

Bizony, szerencsétlen, aki kiszorul. Megnézni pár kunyhó belsejét a kényelemhez és tisztasághoz szokott ember számára valóságos kinszenvedés. Pár négyzetméternyi térség csak, a levegő dögletes, az embernek szinte a mellére üt, a nyomor irtózatossága üli meg a szobácskát. Négy ág veszi el a tetet, a szoba közepén éppen csak, hogy megállhat pár ember.

— Hányan laknak itt? — kérdem a gazda feleségétől.

— Négy gyermek, az anyám, az uram, meg én.

Két embernek is kevés volna ott a levegő.

Visszafelé jövet egy kunyhóból jajszó állít meg. Bekopogok és kinyitom az ajtót. Négy beszédközt lépcsőn kell lemenni, a kunyhó alig egy méternyire áll ki a földből. Magányos öregasszony a lakó, a kunyhó egyetlen ágán fekszik.

— Mi a baj, lelkem?

— Köszvény, vagy csusz. Tán orvos a tekintetes ur?

— Dehogyan vagyok orvos. Csak a jajgatást hallottam, azért jöttem ide.

— Jajgatni muszáj, uram. Megvesz a nyomorúság ebben a nedves pincében. A télen adta rám az Isten ezt a nyavalyát.

Bizony nem egyféle betegség fészke ez a Téglavető nyomorúsá-

gos viskóival, barlangjaival, amelyekben a város jóvoltából mind ott fityeg a házsámot jelző pléhdarab. Helyes és célszerű csakugyan, hogy a városi tanács minden eszközzel azon van, hogy ne épüljön új ház itt s amennyit csak tehet, lerombol a régiek közül. Hiszen minden ilyen „ház” lerombolásával a veszedelmes betegségek egy-egy előőrsét pusztítják el. Szóval, a cél helyes, de valami igazságuk a téglavetőieknek is van. Ha már innen elűldözik őket a saját és a város jóvalta érdekében, más lakásról, elhelyezkedésről kellene számukra gondoskodni. A városnak fel kell használnia a ránk jövő nyarat, építeni és építeni, a lakásinség megszüntetésére törekedvén, hogy jövőre jusson a Téglavető népe számára is egy-egy pincelakás, amely valóságos palota, szanatórium, üdülőhely lesz az ő mostani lakásukhoz képest. Amíg pedig lakás nem lesz számukra, nem lehet lerombolni házaikat sem. Hiszen ha betegséget, halált hozó lakás is az, ha nem emberhez méltó is, mégis csak fedél, amely alatt esőben, hidegben meghuzhatja magát a nyomor szerencsétlen áldozata.

Móra Ferenc „Georgikon”-ja

Szerencsés ember ez a Móra Ferenc. Testben elfáradva, lélekben kimerülve, elmenekül a városból, otthagyja hivatalát, családját, megváltik könyvtől és tolltól, elvonul egy homokpusztai tanyára, hogy pihenjen, hogy távol legyen kultúrától, civilizációtól. S ime mi történi, pusztai rejték helyére utána oson, homoki remetességében fölkeresi a muzsa, ez a magyar irodalomból már Arany János óta száműzött nőszemély és megajándékozta az írásba belebetegedett, a könyvbe belesömörített költő egy egészségese, kedves ujszülöttel, kinek — keresztségen vagy miben — „Georgikon” lett a neve.

Egyébként Móra Ferenc új kötet, amelynek nem egészen hiteles születése történetét fentebb a könyv prologusa nyomán mondtam el, nem sokban hasonlít a világhírű *Georgikon*-hoz, Vergiliusnak örökértékű tanítóköltőményéhez. Először is abban különbözik tőle, hogy nem hexameterben, de csak közönséges rimes versben sincs írva, hanem a leg-egyszerűbb prózában jelenik meg, azonkívül a földmivelésnek, szőlőtermelésnek, állattenyésztésnek és a méhészetnek hasznos ismeretét sem kívánja belénk önteni, mint klasszikus elődje, az egyszerű gazdálkodó életre sem akar bennünket rászoktatni, mint ahogy az irodalomtörténetudósok szerint Vergiliusnak lett volna feladata a polgárháborúba belebódult római népet ismét visszatéríteni a földhöz, a szántó-vető életmódhoz.

Móra Ferenc a maga *Georgikon*-jával nem nézett ilyen messzire, nem tört olyan nagyra. Megelégszik ő sokkal kevesebbel, megelégszik azzal, hogy egy-két óráig elszórakoztassa, elgyönyörködtesse az embereket, nem az egész emberiséget, hanem csak azokat az olvasókat, akik szeretik az egyszerű történeteket, a természetes érzéseket, a tréfás beszédet, a tisztá magyar szót és főképp a magyar földet és azzal együtt a magyar föld népét. Mert a *Georgikon*, amely eredetileg *földművelés* jelent, tulajdonképp a magyar föld, közelebből a szegedi róna rajongó szeretetéből fakadt, a paraszti életnek, a tanya világának a dicsőretét és magasztalását foglalja magában, úgy hogy *Georgikon* helyett akár *Geoapológia* nevet vi-selhetne.

Bár az egész könyv a magyar földből, sőt a magyar homoki talajból sarjadott ki, mégis a leg-változatosabb tartalmu, mintha

csak a szerző elvül ezt a *variatio delectabilis* s egyéb szép majdnem mindenban a tiz amennyiből maga tarkán azok között kenyérsütőget kép az író a Mártonnének irredenta-izű *vicekirály*, v. kezlető példája), van szent pártfogók), v. mányi leírások *Külön fejezet Nem nagyon tek egy darab kaland (Praxisérteties ad dulása), van (Epilogus) és zsolttár (Himn) amely beleillő ságos könyvb a teremtés n ha a végéről tiki vonatk amely zavarj nak a tisztas*

Mindez az csoportosítás, vonat azokk kedvesebb iz finomabb illa le van Móra legkisebb írá éreztetik a f meghatározás ta humort, rózsaszín der lő, leíró, elm aránt és an Mikszáth Ká jává teszi ez

Valóban M gyar irodalo *széltető*”-je szen mert j *szélő*, mert nem is fog Gárdonyihoz *társalgó*, me vagy *Molnár* lötte áll, má *vegő*, amilyen amilyen most *Ernő*. A bes társaságokna ságoknak, n jövőteleknek alakja, aki s zetét, jó szóval. Aki menekül az aki tele van jegyzésselkkel szójátékokka mindez oly mint a hegy sen csepeg, teje. Hogy egy kis tani sokszor elár iskolai katha baj, az csak beszédjét, a sok édes gyomrunkat az agy is m séges porció

Móra Fer nyere javát, dalom berkságíró, mint pies elbeszért, mert, áltála maga nemél kurzus óta vette azzá. veiből, akár nagyobbabb kurzus-iz, tól, hetven den sorát, r szeretel tisz embernek örök isteni ségéből me gyönyörköd nem igen g is emel.

Egy haragosa hajszát indított egy cipésmester ellen, akit nemzetgyalázással vádolt

csak a szerzője legfőbb irodalmi elvül ezt a latin mondást vallaná: *varietas delectat*. A költői műfajok s egyéb szépirodalmi írásművek majdnem mind megtalálhatók abban a tizenhét fejezetben, amennyiből Móra összeállította a maga tarkán színes könyvét. Van azok között legenda (*A jó Isten kenyérsütője*), amely tulajdonképpen az író anyjának, néhai Móra Mártonnénak az apotheosisa, van irredenta-izű ballada (*Zákány, a vicekirály*), van a bibliára emlékeztető példázat (*Istenáldotta buza*), van szentimentális idill (*A pártfogók*), vannak természettudományi leírások (*A fák jelleméről, Külön fejezet a bodzáról, Méheh, Nem nagyon tudományos kísérletek egy darázssal*), van tréfás uti kaland (*Proelia ventoum*), van kisérteties adoma (*Lelek szabadulása*), van életbölcseleti levél (*Epilógus*) és van egy áhitatos szoltár (*Himnusz a buzamezőn*), amely beleillenék bármely imádságos könyvbe Isten dicsőítésére s a teremtés magasztalására, kivált ha a végéről elmaradna az a politikai vonatkozású egy-két sor, amely zavarja a szárnyaló áhitatnak a tisztaságát.

Mindez azonban csak cím és csoportosítás, még csak nem is kivonat azokból a kedvesebbnek kedvesebb izékből és finomabbnak finomabb illatokból, amelyekkel tele van Móra Ferencnek minden legkisebb írása is. Még kevésbé érzetik a fenti megnevezések és meghatározások azt az istenáldotta humort, amely mint a hajnal rózsaszín derűje vonja be elbeszélő, leíró, elméledő műveit egyaránt és amely Móra Ferencet Mikszáth Kálmán legméltóbb utódjává teszi ezen a téren.

Valóban Móra Ferenc a mai magyar irodalomnak legkülönb „beszélgető”-je. Ez a *beszélgető* egészen mást jelent, mint az *elbeszélő*, mert ebben a tekintetben nem is fogható Jókaihoz vagy Gárdonyihoz, mást jelent, mint a *társalgó*, mert mint ilyen *Herczeg* vagy *Molnár Ferenc* magasan fölülte áll, mást jelent, mint a *csevegő*, amilyen *Agai* volt, vagy amilyen most többek között *Szép Ernő*. A *beszélgető* a régi magyar társaságoknak, uri és népi társaságoknak, névnapj és más összejöveteleknek az az istenáldotta alakja, aki *szóval tartja* a környezetét, jó szóval, szép szóval, vig szóval. Aki ahová belép, onnan menekül az unalom, a rossz kedv, aki tele van ötlettel, tréfás megjegyzésekkel, bölcs mondásokkal, szójátékokkal, adomákkal s akiből mindez oly természetesen folyik, mint a hegyi forrás vize, oly édesen csepeg, mint az anyai emlő teje. Hogy a beszélgetésbe vegyül egy kis tanítás, hogy Móra Ferenc sokszor elárulja, hogy tulajdonképpen iskolai katedrára készült, az nem baj, az csak tartalmasabbá teszi a beszédjét, az csak arra való, hogy a sok édesség el ne rontsa a gyomrunkat, hogy a szív mellett az agy is megkapja a maga szükséges porcióját.

Móra Ferenc már megetté kenyeré javát, régóta sétálgat az irodalom berkeiben mint vidéki újságíró, mint novellairó, mint népies elbeszélő. De országosan ismert, általánosan kedvelt íróvá, a maga nemében *nagy íróvá* csak a kurzus óta lett, de nem a kurzus tette azzá. Sőt ellenkezőleg, műveiből, akár a kisebbekből, akár a nagyobbakból, hiányzik minden kurzus-iz, gyűlölködéstől, uszítás-tól, hetvenkedéstől távol áll; minden sorát, minden szavát mintha a szeretet tiszta kutjából, az örök embernek s ami ezzel egy, az örök istennek a kristályos mélységéből meríti. Így aztán nemcsak gyönyörködött, nemcsak tanít, hanem igen gyakran vigasztal, sőt föl is emel.

Kardos Albert.

A debreceni rendőrségre a napokban névtelen feljelentés érkezett Horváth Mihály Eötvös ucca 117. szám alatt lakó cipésmester ellen, hogy hazafiatlan magatartást tanusít és a magyar nemzetet gyalázó leveleket ír.

A névtelen levélíró meg is írta, hogy Horváth Mihálynak kinél található meg egy olyan levele, melyben a magyarokat gyalázza.

A rendőrség a nyomozást bevezette és megkerítették a névtelen levél adatai alapján azt a levelet, amely sértő kitételeket tartalmaz a magyar nemzetre. Horváth Mihályt a rendőrség őrizetbe vette és kihallgatása után átadta az ügyésznek. Takó Ferenc dr. vizsgálóbírósegéd pénteken délelőtt hallgatta ki Horváth Mihályt, aki a kihallgatása folyamán előadta, hogy egy régi haragosa indított ellene hajszát és az írta a névtelen levelet a rendőrségnek. Elmondta, hogy

az oláhok 1919-ben elhurcolták Bukarestbe és ott tartották szigorú fogságban.

Később kiszabadult a fogságból és Bukarestben munkába lépett. A családjának és barátainak több levelet írt, melyekben közölte, hogy nem jön addig haza, míg egy kis pénzt nem szerez. Egy ilyen levele, melyet 1920-ban

írt az egyik barátjának, került most a rendőrség kezére. A levélben azt írta, hogy addig nem jön haza, míg idehaza a becstelen magyarok uralkodnak igaztalanul és gazul. A vizsgálóbírósegéd kérdéseire kijelentette Horváth, hogy

a kifejezéseket azokra értette, akik 1919-ben kerültek az országban uralomra és nem gondolt arra, hogy ezzel a kitételrel a magyar nemzetet is megsértheti.

Bukarestből Horváth a múlt évben jött vissza Debrecenbe, azonnal munkába lépett és folytatta mesterségét. Többször hallotta, hogy a haragos ellene dolgozik, de nem vette komolyan. A vizsgálóbírósegéd előtt Horváth sirva hangoztatta ártatlanságát és hivatkozott az oláh rabságban eltöltött szenvedéseire. Takó Ferenc dr. vizsgálóbírósegéd a kihallgatás után

elrendelte Horváthnak szabadláb- ra való helyezését azzal, hogy a büncselekmény elévült,

mivel a levelet 1920-ban írta, mint azt a postabélyegző is bizonyítja. A cipésmester védőjének, dr. Fényes Jenőnek a társaságában még csütörtökön délben elhagyta a törvényszék épületét.

Csendes beszélgetés a világi hiúságokról Debrecen legmagasabb állású polgárával

A mindennapi élet zürzavarában ki tudná értékelni helyesen a dolgokat, az eseményeket? Néhány kivételes, nagy szellem után aigzodunk, de ők is azon a talajon járnak, amelyiken mi, a nap küzdelmeiben ők is részt vesznek. Elmentem hát az egyetlen emberhez, aki a szó szoros értelmében fölé emelkedik Debrecen életének s tekintélyes magasságból nézi az eseményeket. Ez a tekintélyes magasság 60 méter.

A Nagytemplom öreg harangjának tartó oszlopára ülve beszélgetni kezdtem a világ folyásáról Harsányi István bácsival, a templom egyik 71 éves harangozójával.

— Hát ha azért gyűlt ide fel 60 méternyire a földtől az ur, hogy az én vélekedésemet hallgassa meg a világról — mondta — akkor kár volt a fáradságot, mert nekem nem sok mondanivalóm van. A mi kevés van, a' meg nem jó, mert tudja az ur, én nekem nem jó véleményem van a világ sorjáról. Valami hiba van kérem alászan, hiszen még az öreg Rákóczi-harang meghuzására sincsen pize már az embereknek. Régen az volt csak a valamire való temetés, ha az öreg Rákóczi harang zugta az utralójt, de ma már a kisharang is megjárja és a módos gazdáknak is azt huzatják.

— Mibe kerül ma egy harangozás? — Hát az attól függ, hogy kinek mennyi pize van, ha kevés a garas, hát a kis harang elzúgja a bucsuztatót 40,000 koronáért, de a Rákóczi-val csak úgy lehet szóbaállni, ha leszurkolnak egyszeri zendítésért 160,000 koronát.

— Hogy van megelégedve a politikai helyzettel? — kértem, csak hogy eltereljem a beszédet a harangok munkájáról.

— Politikai helyzettel? En nem igen értem, hogy tulajdonképpen mit is akar az ur ezzel kérdezni, én csak azt tudom, hogy az élet sorjával sehogyan se vagyok kibékülve. Az anynyukom mindég veszekszik velem,

koztak és a virágos zászlókat a püspök megáldotta.

— Láttam én nagyon sok dolgot innen a magasból — mondja — láttam egy nagypénteki napon, mikor a vörösök jöttek és a templom előtt harcoltak a rendőrökkel. Olyan durrogás volt akkor, hogy azt hittem, szitává lövik Kossuth apánk szobrát. A rendőröket elkergették és aztán behozták ide a templomba két gépfegyvert, oszt itt őrizték az ablaknál a várost két napig, akkor osztán elvitték. Akkoriban nem igen tudtam nyugodtan aludni a vackomon — mondja és rámutat a toronyszoba puritán egyszerűségében meghuzódó hárságyra. A vörösök kivonulása után sokáig nem bírtam megszokni az oláhok éktelen trombitálását. Bogaras egy népség volt az, ha két katona ment a kaszárnyába, hát legalább négy kürtös fujta, ahogy csak tudta. Az ember, ha nem látta volna, azt gondolta volna, hogy egy regiment masirozik. Mikor az oláhok kivonultak, én a toronyból néztem, a város egyik végén mentek ki az oláhok, a másik végén az uccákon meg jöttek a magyar katonák. Én idefent attól féltem, hogy még valami módon egymásra találhatnak és pocskába teszik a nagy verekedésbe a várost.

Az öreg Harsányi bácsinak, bucsuzás közben megköszöntem az interjút. A köszönetre az öreg barátságosan mondta:

— Sohse köszöngesse az ur, nem került ez pizbe, az időből meg tellett.

És tempós lassúsággal dobogott lefelé utánam a templomtorony évszázados tölgyfalépcsőin. A templom ajtóban megállt az öreg, kezét szorított és az egyszerű magyar ember legszebb köszöntésével bucsuzott:

— Agyon Isten mindenjót!

(b. m.)

Debreceni muzeumbarátok

Debrecen város muzeuma, miként alapvető gyűjteményét, úgy továbbá gyarapodását is, közel ötvenezer darabból álló törzslományát, helybeli és vidéki érdeklődők áldozatkészségének köszönheti. A muzeum legtöbb tárgya ajándék. Mégis a muzeum kezeken husz éves multjában példa nélkül áll az a gyönyörű felbuzdulás, amely most egy szép kínai porcellán gyűjtemény megszerzéséhez segítette a muzeumot. Pár héttel ezelőtt 28 darab XVIII. századbeli kínai porcellán tálat és tányért kínáltak megvételre a muzeumnak, amely aránylag csekély dotációjából nem adhatta meg, épen az év elején, a gyűjteményért kívánt tízmillió koronát, mert teljesen megfosztotta volna magát.

A muzeumi bizottság egyik lelkes ügybuzgó tagjának, Sesztina Jenő kormányfőtanácsosnak támadt ekkor az az ötlete, hogy kereskedő társai körében összegyűjti az alkudozással nyolcmillióra leszállított vételár összegét. Elismerés és hálás köszönet illeti a fényes multu debreceni kalmári rend mindazon tagjainak, akik a motani gazdasági helyzetben is, 200 ezer, 500 ezer és egymillió koronás adományaikkal sikeressé tették rendjük fejének kezdeményezését és a városi muzeum birtokába segítették ezt a szép porcellán gyűjteményt, amely száz év óta előkelő debreceni családok almáriumának volt igazi disze. A gyűjtéshez a következők járultak tekintélyes adományaikkal: Benyáts Emil, Bosznay Dezső, Csanak József r. t., Csáthy Ferenc

r. t., Fürst László és Mátyás, Hal-mági Sámuel, Kaszanyitzky End-re, Kardos László, Kovács Gyula, Kontsek Kornél, Króh Vilmos, Lőkövits Arthur és Társa, Már-ton Dezső, Rickl László és Géza, Sesztina Jenő és Rickl Antal, Uvegkereskedelmi r. t.

A muzeumi bizottság legutóbbi ülésén nagy örömmel hatalmazta fel a muzeum igazgatóságát, hogy a gyűjteményt a muzeumbarátok adományából megvegye, az ada-kozók előtt pedig a bizottság leg-melegebb köszönetét tolmácsolja.

Nem kelt az Idén a piros tojás

Más husvétii ünnepekkor a cukrá-szok és cukorkakészítők ugyszólván egész évi aratása volt a nagy hét. A régi, kedves szokás, a piros tojások ajándékozása fellendítette az üzletet. Nyulak készültek csokoládéból, piros stanióllal bevont hatalmas tojásokat csokoládétalicskákon toltak maguk előtt. A nagy kereslet szárnyakat adott a cukrászok fantáziájának és egyre-másra termelte a csupa édes-ségből öntött ajándékokat, minden gyerekek husvétii örömet.

Másforma volt az ajándék, amelyet a lányok kaptak. Minden udvarló il-lendőnek tartotta egy-egy piros tojás-sal kedveskedni, de ezek már selyem-ből készítették voltak, arannyal dí-szítve, belül drága édességeket, vagy egy-egy üveg parfümöt rejtegetve.

Van-e, aki enélkül az ajándék nél-kül uszta meg a régi husvétot?

A piros tojások harmadik fajtáját a fiatal urak kapták széles e hazában. Igazi tyuktojások voltak ezek, ber-zsenyvel, vagy más festékekkel színesre festve, gyakran megaranyozva. Min-den leány dicsőségnek tartotta szépen megfesteni, minél díszesebbre készi-teni ki ezeket. A keményre főtt piros tojás a locsolásért járt, a pár pohár szilvóriummal együtt, amelyet teper-tyús pogácsa kísért le utjára.

Hogy miért kell ezeket úgy idézni, mintha réges-régen nem küldenék már a piros tojásokat? Mert minden szép-ségével, romantikájával elvitték a régi husvétot a nehéz, gondoktól komor esztendő. Mert, — úgy látszik, — kiment a divatból a husvétii szokás, legalább is erre vall, hogy az ide-i nagyhéten alig adtak el piros tojást a debreceni cukrászok és cukorka-ke-reskedők. A kirakatokban megjelene-tek a régi husvét kedvelt cikkei, csak hogy nem akadt vásárlójuk, a nyulak hiába csapták hátra kedveskedve fü-leiket, amint a tojásokkal tele talics-kákat tolták, hiába pirosított a hatal-mas tojásokon a stanniól, nem akadt az idén vásárlójuk a husvétii cikkek-nek.

— Hasonlíthatatlan husvét, — uram — mondta egy cukrászüzlet tulajdono-sa. Amióta ebben az iparban dolgo-zom, nem emlékszem ilyen leégésre. Alig adtuk el valamit, azt is csak a legolcsóbb cikkekből. Azok a ked-ves ajándékok, amelyeket nagy meny-nyiségben adtunk el ezelőtt a közép-osztály tagjainak, egyáltalában nem keltek. Egészen a karácsony előtti tekete hétre emlékeztető volt a nagy-hét.

A cukorka kereskedésben kivált amiatt panaszkodtak, hogy likör nem kelt.

— Úgy látszik, — mondták, — nem akarnak az idén vendéget látni a lá-nyos házaknál. De viszont ajándékot sem vesznek, hiszen alig adtunk el valamit a rendes ajándéktárgyak kö-zül. Különösen feltűnő a csődje egy likörgyár husvétii cikkének, az édes likörrel töltött tojásoknak. Nem ad-tunk el belőlük az idén egyetlen da-

rabot sem.

Az illatszereszek és droguisták a parfümök felől adtak hasonló felvilá-gosítást. Csak a legolcsóbb kölnivizek keltek el, a locsolás olcsó mulatság lesz az idén.

Hátra van még a festeni való tojá-sokról a tudósítás. Piaci szakértők szerint emelkedett a tojásfogyasztás

az ünnepek előtt. Ez azonban nem je-lenti azt, hogy sok tojást kapnak aján-dékba az öntözhető fiatal emberek, mert a tojásfogyasztás alig haladja túl a karácsony előtti hét méreteit. Hogy aztán a tézfába, ünnepi sütemények-be kerül-e kevesebb tojás, vagy a lá-nyos házak udvarlóinak zsebébe, azt egyelőre nem lehet megállapítani.

Exhumálták egy biharkeresztesi földmives holttestét

Nem a barátja általi fejére mért ütés okozta a halálát

Megirtuk, hogy március 10-én Bi-harkeresztesen Sárkány Gyula földmi-ves egy korcsmai összeveszésből ki-folyólag barátját, Szabó Imrét egy fa-darabbal fejbeverte, úgy hogy az az ütés után eszméletét veszve a földre zuhant és pár óra múlva meg is halt.

A csendőrök elfogták Sárkányt és bekísérték a debreceni törvényszék fogházába. Preineszberger Jenő dr. vizsgálóbíró Sárkányt előzetes letar-tóztatásba helyezte és elrendelte Szabó Imre holttestének felboncolását. A berettyóújfalui járásbírósként eszközölte az ottani járásorvos útján a boncolást. A boncolásról szóló jegyzőkönyvet beküldték a vizsgálóbírónak, aki te-kintve, hogy a boncolási jegyzőkönyv nagyon hiányos volt, elrendelte Szabó Imre exhumálását és újra boncolását.

A pusztulásra ítélt halápi barlanglakások közt

A homokos domboldalon lassan kapaszkodik felfelé a két szívós parasztlótól vont szekér. A ke-netlen kerék siralmas zörgésére az ut két oldalán itt is, ott is elő-bujnak száználmas emberfigurák. Kigyűlnek az ut szélére és riadt, bizalmatlan szemek tartják meg-figyelés alatt a szekér lassu hala-dását. A szekérszörgés és a kifogástalan fekete télikabát szenzá-ció ezen az istenverte tájon és sebesen terjed a hír a környéken, hogy idegenek, „városi urak” jár-nak a határban. A szegény, rong-yokba burkolt gyerekek félén-ken kísérik a szerket, halovány arcukon ott a kérdés: vajjon mi-lyen veszedelmet hoznak megint az urak. Az utóbbi időben ugyanis ezen az elhagyott helyen nagy-nyon rossz hírek járnak és Debre-cen városa nevében kemény sza-vakkal adtak ki utasításokat a földhözragadt páriáknak. Most már mindenki gyanus, aki a vá-rosból jön és jó kabát van rajta.

Ez a terület, ahol szenzáció a városi ember a Haláp, alig van két óra járásnyira Debrecenről, amelynek egyik tanyai területe hatalmas terület, szántóföldek, rajta barátságos, jómódu civisek tanyáival, erdő, amelyben még a vaddisznó sem ritkaság, hiszen nem is olyan régen, még a tanyás gazdák valóságos hajtóvadászatot tartottak, hogy megmentsek a tengerit a csapatosan járó vad-disznóktól. Kopár területek, amelyeket most igyekeznek befási-tani, apró dombokkal szaggatott táj, tele földbe vájt lakásokkal, amelyekben sok gyermekük embe-rek laknak és abból tengődnek, amit az erdőgondozással és er-dőtelepítéssel keresni lehet.

A hivatalos város erdőtelepítő munkásoknak nevezi, a nép egy-szerűen csak „vákáncsok”-nak titulálja őket. A téglá ismeretlen ezen a vidéken, a módos tanyás-gazdáknak emelik itt a téglafalat. A többi bizony csak vályog és

veszővel szilárdított sár, nem te-lik téglára, gyakran még vályogra sem és az

egész lakás nem más, mint egy földbe vájt üreg, amelyet gerendákkal támasztanak meg, nehogy összeomoljék.

Két nyílás van az egész barlan-gon, a lefelé vezető ajtó és a tetejébe vájt lyuk, ahol a füst el-száll. Közel 600 ilyen lakásszerü-ség van elszórva a halápi dombok közt és ezt a nyomoruságos bar-lang várost fenyegeti most az el-pusztulás veszedelem. Ezekben az iramszarvasok korát visszaidéző barlanglakásokban ezernél több ember élt hosszú ideig és soha senkinek eszébe nem jutott, hogy lépéseket tegyenek a megmenté-sükre. Nem akarták átcsereélni tiszta lakásokra, meghagyták a tüdővész melegágyának. Időként talán megmozdult a lelkiismeret a városi tanácsban, hogy tenni kel-lene valamit a szegény vákánco-sokért, de aztán annyiban ma-radt a dolog és csupán azt tették, hogy nem szedtek házbért a bar-langokért, ingyen roncsolhatta a jövő nemzedék a tüdejét és csak a tuberkulózissal meg a kultu-rátlansággal kellett fizetniük az ingyen lakásért.

A barlanglakásokban tengődő ezer lelket összefűzi láncnál erő-sebben a nyomor, testvére itt mindenki a másíknak, ha egyet bántanak az összes sérteve érzi magát. De azért elfordul, hogy a mindent felejtető borhoz hajszoló nyomoruság össze is veszíti ezt a kitagadott, elhagyott ember-csoportot és akkor

a csárda körül villan a görbe kés és csurran a vér.

Írástudó ember kevés akad erre felé, sehol Hajdúvármegyében annyi írástudatlan embert nem ta-lálni, mint itt. Az iskola jó 6—8 kilométerre van és bizony a gye-rekek a barlangok tájékán iskola nélkül nőnek fel. Minden nyomo-ruságnál nagyobb baj volt e sze-

gény páriáknak az, amikor a vá-ros a mult évben elrendelte, hogy a barlangokból ki kell költözni és a föld szintjére kell házat építeni. Megmagyarázták a városi urak, hogy ez szükséges, mert csak így lehet megakadályozni a nagy ha-ladóságot és sok betegséget. Tanácsot adtak, de a házépítéshez elfelejtettek segílyt adni, csupán azt engedték meg, hogy az erdő-ből gerendáknak való vékonyabb fákat vághatnak. A pénz hiánya miatt azonban csak igen kevés ház épült a dombokon és a több-ség csak élt mint eddig, a föld alatt. Nagy rémület velt tavaly, de még nagyobb az idén. Híre járt ugyanis, hogy a város nem tűri meg tovább a barlanglakó vákánco-sokat és el kell költöz-ködniük a város földjéről. Új rendszer szerint ültetik és gon-dozzák az erdőt, nincs szükség teleges vákánco-sokra. A hirre nagy panaszkodás indult a bar-langokban, hova menjenek és mi-hez kezdjenek ebben a cudar időben. A szegény vákánco-sok nagy része városból kiszabadt ember, akiket a munkanélküliség a háboru okozta pusztulás haj-szolt ki az erdőbe. Ezek vissza a városba nem térhetnek, munkát, lakást nem találnak, a mez-i-munkát pedig nem kapják meg, mert ugyanis sok a napszámos. Az egyik ószhaju vákánco-s, akinek a putrija előtt megálltunk, keser-ves panaszkodással mondja:

— Persze az urak tudnak intéz-kedni, könnyű is az, de arra nem gondolnak, hogy mi lesz aztán ezeta a szegény rongy néppel! A kutya se törődik velünk, nem ér-tik meg a szegény ember baját odabent a fényes városban.

(b. m.)

RAMMINGER hölgyfodrász
Varga-utca 1.

A Máv. filharmónikusok nagy hangversenye Rubinstein Erna vezénylete mellett

Husvét vasárnapjához egy hét-re: április hó 11-én este 8 órakor lesz megtartva az a mindenké-pen szenzációsnak ígérkező és kiváló zenei eseménynek induló nagy hangverseny, amelyen Ru-binstein Erna a világszerte el-ismert kitűnő hegedűművész-nő fogja vezényelni, mint karnagy a Máv. filharmónikusok hatalmas zenekarát. Nagy művészi megle-petésként fog hatni az, amit a nagyszerű zenekar: rajongó szere-tettel hónapokon keresztül tar-tott kemény művészi munkája eredményeképpen. — Rubinstein Erna revelációként ható karnag-yi vezetése mellett, produkálni fog! A hatalmas anyagot felölelő estély részletes műsorát már is-mételten adtuk. Beethoven, Moz-zart, Weber remekei szerepelnek a műsoron, élén a meghaladhatatlan szépségű „Eroica”-val: Beet-hoven királyi magaslaton álló, soha meg nem halványuló III. Simfóniájával! Nagyon nagy ér-deklődés nyilvánul meg az estély iránt városzerte. Jegyek Hege-düs és Sándor, valamint Springer József kereskedésében kaphatók. Helyárak: Páholy (6 személyre) 300 ezer korona, (4 személyre) 200 ezer korona, ülőhely: 50, 40, 30 ezer korona, erkélyülés 20, állóhely 30 ezer korona.

Csak össze az E

Három év o-elsírtatták a ke-vészkeret látoga-len igazi parko-sát. Először a ték — épen m-rom éve — s-fák haláluk el-tenyésztett vir-lehelleterre. Az hasam volt tö-és fehér, illato-haldoklás két hasam illatosá-ölcsérekkel kaktuszok ned-éve aztán meg-költözökös. A nos fák és virá-dik hazát talált-átköltöztek uj-moruan nézte-ibolyák jejtük-huzták a level-jüket.

Még egy év. emeletnyi állv-hárs koronája-lyak elhaltak a-pesei alatt, vaj-lyén alusznak egyre magasod-láltak el helyi-munkáskéz em-naponta nőnek, mely elfoglalta-örökét. Mit gon-lyükön hagyott-aki ijesztő gyó-dik az ég felé-téglavörös fala-doburája alatt-melyeket vár-uj lakó?

Ezek a kinc-zeum szomsz-gondosan elrak-képtár termei Déri-muzeumba-kálvínista Róm-hogy milyen k-gondosan leltár-csak a hivatalo-zó Debrecen le-itt lévő anyagá-legnagyobb kir-dig nincs Del-Munkácsy-kép-, melyet Déri F-zeumának aján-détilég úgy voi-zeum felállítás-jón a világhírű-háza közgyűlés-sziti, amíg elk-üzőben berende-zzeumban, ahol-let kap.

A Debrecen-az érlelte meg-rében, hogy az-rint szó sem le-tésről. Az épít-részvények árfa-ra zuhant s eg-tudott megfele-célra előteremt-hát legalább e-muzeumi anyag-tak a város ur-téve Debrecen-kácsy-képhez a-alatt valamely-jogot formálha-kezték hát, ho-kérni a Múcsar-letében volt —intézkedéseket-lításra.

Közben hoss-celjaira elkérte-nok, amikor pe-visszaadni, Deb-ták a Déri-muz-pedig a muzeur-a becses képet-amíg helye nin-magolás, itt, D-és átvétel, azt

mégis megfontolás tárgyává tennék a tervek jóváhagyását, ezt csak olyan nagyszabású technikai óvó berendezések kikötésével cselekednék, amelyek hihetetlen mértékben drágítanák a csatornát, hogy annak megvalósításától minden érdekelt visszariadna.

Információink szerint a helyzet ma a legutóbbi két árvíz tanulságai után az, hogy

az országos vízügyi hatóságok a Tisza legcsekélyebb átmetszését sem engednék meg, mert ezzel megsemmisítő árvíz veszélyének tennék ki Szegedet.

A Tisza medre ugyanis Szegednél annyira feltöltődött, hogy a folyó közép és alsó folyásánál nagy kanyarulatok miatt odáig lassan és nagykésséssel érkező víztömegeket is alig képes levezetni. A Tisza

Continental

legkisebb átmetszésével is olyan gyorsan kapná a nagy vizet Szeged, hogy az amúgy is alig elégséges töltései semmiesetre sem bírnák ki a nagy árvizet, Szegedet a legelső őszi, vagy tavaszi árvíz a szó szoros értelmében elsöpörné a föld színéről, mihelyt a Tisza árvize a hajózható csatorna gyorsabb lefolyását biztosító medrében zudulna rá. Emiatt nem lehet reménye sem Debrecennek, sem a Tiszántul érdekelt vérmegyéknek arra, hogy nagy tervük belátható időn belül megvalósuljon.

Egyetlen-utja-módja lenne a vízügyi főhatóságok szerint a csatorna elkészítésének. Ez azonban rendkívül költséges. Arról lenne szó nevezetesen, hogy

a csatorna elkészítésével egyidejűleg a csatorna tiszai befolyásánál nagy zsiliprendszert kellene létesíteni. Ezek a zsilípek csak annyit bocsátanának a Tisza árvizéből a hajózható csatornába, amennyi nem felegetné árvízzel Szegedet,

nagy víz esetén esetleg teljesen el is zárnák, ami azt jelentené, hogy az egész víztömeg a régi mederbe lehömpölyögne lassan Szeged felé. Mindenesetre nagyon költséges mű lenne ez a zsiliprendszer s amellet még számot kellene vetni azzal is, hogy nem jelentene-e súlyos hátrányokat a csatornának olykor-olykor teljes kiapasztása, kivált ha a hajózhatóvá tételt nem lehetne másképpen megoldani, mint a vízemelési rendszerrel, amint a híres Panama csatorna hajózását megoldották.

Azonban a zsiliprendszeren kívül lenne még az országos vízügyi hatóságoknak más kívánságuk is. Országos szempontok szerint ugyanis

a zsiliprendszerrel való megoldás csak akkor lenne praktikus, ha egyúttal a Tisza felső folyásának egész vidékét is mentesítene az árvíz veszedelmétől.

Ebből a szempontból tehát szükséges lenne, ha Tiszabecs, vagy Vásárosnamény környékén met-szenék be a Tiszát s ezzel a Tur, Szamos és Kraszna fenyegető vizeit levonnák. Rövidebb csatornavonalat követelne a Vásárosnaményi bemetszés, ebben az esetben azonban a Tur, Kraszna és

Szamos vizeinek gyors levezetése nem lenne feltétlenül biztosítva.

A csatorna medrében tehát ezek a vizek vinnék a hajókat a felső Tisza vizével együtt Debrecen felé. A régi mederben maradna a Bodrog vize s az a víztömeg, amelyet a zsilípek Szeged biztonsága miatt nem engednének be a csatornába. Nyílt marad azonban a kérdés, hogy

száraz őszi esetén lenne-e elég vize a csatornának a hajózásához.

Ezek miatt az okok miatt aligha sikerül még csak a döntésig is elvinni a kérdést.

Erdemes megemlíteni különben, hogy ez a probléma is azokhoz tartozik, amelyek tökéletes megoldása csak a területi integritás feltétele mellett lehetséges. A háború előtt, 1914-ben készült egy nagyszabású terv a Tisza és baloldali folyói energiáinak elektromos kihasználásáról s ez a terv egyszerűsített szabályozta volna a Tiszát is. A tervezetek szerint

vizhatlan

a Tisza és mellékfolyóinak vizét a máramarosi völgyekben hatalmas zsiliprendszerekkel tárolták volna. A víztömeget aztán magasról leeresztve elektromos energia előállítására használták volna fel, másrészt pedig az őszi és tavasszal tárolt hatalmas víztömegekből csak annyit bocsátottak volna ki, amennyi elég egy középvíz-állás biztosítására a Tiszán.

Ez a középvíz-állás garantálta volna a Tisza hajózását, amit a kotrás állandóvá tételével sem sikerült biztosítani.

Volt aztán a tervnek egy zseniális részlete is. Felfedezték, hogy a Tisza egyik baloldali mellékfolyója egy helyütt 20 méternyire halad el felsőfolyásától, csakhogy 120 méterrel alacsonyabban.

A vízvázlatot hogy kersztüljárása esetén 120 méterről lehetett volna leejteni a folyó vizét, ami óriási értékű elektromos energia előállítására adott volna módot. A régi Magyarország egy részét el lehetett volna látni a felső Tiszától elektromos világító és hajtó energiával.

Ez volt az egyetlen bizonyos és vitathatalan lehetőség a tiszántuli csatorna elkészítésére. Ki tudja, mikor adódik vissza az integer Magyarország helyreállításával.

Thury Levente.

Fény, fény, fény

Szabó Lőrinc versel

Vannak költők, akik azonnal, természetesen könnyűséggel megnyerik az olvasó szeretetét. Edes és tiszta ritmusokkal bemuzsikálják magukat a fülünkbe, lágy és borongós hangulatokkal az elmerengés futó fellegét terítik homlokunkra, halkuló, méla szomorúságuk könnyeket gyöngyöztet a szemünkből, nemes, eszményi lelkesedésük megdobogtatja szívünket. A századeleji impresszionizmus bőven termelte ezeket a rokonszenves költőket, köztük igazi nagyokul egy Kosztolányit, egy Tóth Árpádot.

Szabó Lőrinc, aki ez év elején adta ki harmadik verskötetét, nem ilyen költő. De nem is akar ilyen lenni. Elveti, sőt talán megveti a rokonszenyveltség minden külön eszközét.

Nem zeng szíveket lágyító panaszt, a részvét könnyeire nem pályázik. Talán nem is hajlamos az olvatag mélabura, de ha az lenne is, eltitkolná. Valami különös ösztön arra készíteti, hogy egyéniségéről lehántva és lerántva minden költői vagy ál-költői burkot, lelke legősibb magját: a nyers és vad ösztönömbert mutassa meg az olvasónak.

Az alak, mely így szemünkbe tűnik, első pillanatra éppen nem rokonszenves. Az idealizmuson nevelkedett olvasó visszariad ettől a leplezetlen önzéstől, ettől a csillapíthatatlan éhségtől. Mert az ösztönember éhes: mámorra, szerelemre, pénzre, hatalomra, mindenre éhes és lebirhatatlan vágyait idegszagató hangokon kiáltozza fülünkbe.

Az első hatás tehát riasztó. De olvassuk tovább, olvassuk újra és a riadtságból lassan tisztelet lesz. Igen, tisztelet, ami mindig megilleti a kiméletlen ösztönöset, az uralkodó erkölcsrel szembe forduló erkölcsi bátorságot. A lebirhatatlan vágyból kiérezzük az áradó erőt s ha jobban figyelünk az idegszagató kiáltozásra, egy új, egy hatalmas ritmus dübörgését fogjuk belőle kihallani.

Ha a művészi munka a forma küzdése az anyaggal s a kész mű a forma diadala, akkor el kell ismerünk, hogy Szabó Lőrinc nehéz, retentő nehéz küzdelemre vállalkozott. Vannak érzések, melyek szinte már magukban is költőiek, hangulatok,

tavaszi kabátok

melyek már magukban is megindítók: ezek képezik a rokonszenves impresszionista költő hálás anyagát, amely szinte küzdelem nélkül simul a forma karjaiba s a költő könnyű diadallal alkotja a szépet a szépből. Szabó Lőrinc durva és engedetlen anyagot választott: rut, vagy rutnak tartott érzéseket, nyers önzést, mohó szenvedélyt kell formába öntenie, lelkiállapotokat, melyekben semmi sincs a hangulat vesztegető bájából. Ebből a darabos és sötét anyagból kiformalni a műremek nemes vonalú, tiszta szépségű alakját olyan küzdelem, amelyben győzni kétszer diadal.

Szabó Lőrinc nem mindig győz, de sok verse teljes diadal. S hogy egyáltalán tud győzni, eltagadhatatlan jele költői nagyságának. Az önzést, az éhes önzést mondtam fő tulajdonságának? Ez csak egyéniségének legkiütőközöb vonása, ami valami mélyebb és nagyobb dologból ered. Szabó Lőrinc lelkét a természettel, a világgal való egyesülésnek a hite és vágya tölti el, egész lényével beleolvad a mindenségbe.

Tízezer tornyom az égbe dobálom, tízezer kéz vár rám odakint; mint erdő táborozok szívetekben, — utálom az egyet, én vagyok a Mind.

De a mindenségbe olvadt lélek maga lett most a világ, magának követel, mindent, ami a világon van.

Tízezer ut suhan össze bennem, színek lavinái mind belém ömlenek; ha akarom, meghal, ami kivülem van, utálom a mindet, én vagyok az Egy.

Ime ennek a hallatlan erejű, — mondhatni — kozmikus önzésnek a filozófiai alapja! De mutatja ez a néhány sor Szabó Lőrinc megdöbbentő kifejező erejét is, mely szenvedélynek vad kitöréseit sokszor szinte himnuszra magasztosítja. Egyes kifejezéseiben, néha még egy-egy vers megszerkesztésében is Adyra emlékeztet és még sincs senki a háború utáni fiatal költők között, akit egy-egy verséről, sokszor egyetlen sorából jobban fel lehetne ismerni, mint Szabó Lőrincet. Ez a stílus, mennél újabb verseit olvassuk, annál egyénibb erejű lesz a világot átölelő, példátlanul heves életérzése annál tisztultabb alakban nyilvánul. A kötet utolsó darabja: *Oda a genovai kikötőhöz*, minden programszerűségében is feledhetetlen, leigázó hatalmas költemény: egy nódin induló új költőnek első győzelmes ütközete.

Kardos Pál.

A Náci név a városi közgyűlésen

Mindössze két esetről van szó. Nem is olyan nagyon régen történtek évszám szerint, de régen a körülmények miatt. Mert a háborus évek duplán számítanak, de az utána következő évek tisztesen, még a maiak is. E hatványozott mértékben számított évek nem produktív értékük szerint, hanem keserűség és a bajok sulya szerint számítandók hatványozódtak.

Éppen azért öreg emberek már azok is, akiknek elmondódnak az esetek, aggok már azok, ha hajuk még nem is fehér, akik kortársai voltak a két kedves esetnek, amelynek három szereplője közül kettő még él. Derűs eset mind a kettő. Mint ahogy a mult eseményeiről mindig lekopik az idő távlatában az érdekesség, a goromba szegletesség és gömbölyűre csiszolja azokat az idők forgataga. Ha valaha valaki, akkor ma és a mai szomorú, haragos ember — élven a háborus idők előtt lefolyt élet — tudja értékelni a multat, amely sok bajával együtt és ezeknek ellenére is kedves, munkás, értékkel teli volt. Csak egy hiányzott belőle: az intézményes, minden felülemelt és szinte kerteszi gondossággal és művészettel tenyészített gyűlölködés. Pedig harcok akkor is voltak, emberek éltek akkor is, hibák voltak akkor is. Csak éppen, hogy az egészektől alkotó részek közé nem keverték bele a bomlasztó, maró gyűlölséget.

Ebből a széppé varázsolódott kedves időből való ez a két történet.

A városi közgyűlésnek egyik vezérszónoka volt a függetlenségi párti és ellenzéki Révi Nándor dr. Nem mult el közgyűlés, hogy többször fel

Békés Lajosnál

ne szólaljon, heves szónoklatokat vágva ki tanács, kormány, miniszterek, polgármester és főispán ellen. Nagy baj nem lett a szónoklatokból, a többség akkor is többség volt és az bizony nem Révi Nándor mögött szavazott. Az agilis Révi Nándort akkoriban senkimen hívta másként, mint barátait most is: Náci, Révi Náci. Persze a közgyűléseken hivatalosan Révi Nándor ur volt. De a Náci név nimbusza ott lebegett körülötte mindig. Ez a nimbusz vakította el egyszer Domahidy Elemér főispánt is az egyik közgyűlésen. Heves viták folytak éppen. A közgyűlés tagjai izgalmas hangulatban folytattak a nagy szócsatákat, egymásután jelentkeztek a szónokok, köztük Révi Nándor is. — Végre sorra került. Az elnöklő főispán neki adja a szót eképen: — Dr. Révi Ignác urat illeti a szó.

Révi Ignác! Oriási kacsagás. Derűltég minden vonalon. Révi Nándor mosolyogva tiltakozik, Domahidy Elemér kedves, finom mosollyal általános derűltég közt mentegetődzik: — Annaira általános a Révi Náci elnevezés és megszólítás, hogy érthető ez elsősorban, amely egyébként minden él és tendencia nélkül történt.

Az előbbi feszült hangulatba belopódzott a derű sugara, a közgyűlés fellelégett, a tanácskozás simábban folyt le.

A másik eset a közgyűlésnek egy régi, nagy vezéralakjával történt meg: *Juhász Ignáccal* és ugyancsak Domahidy Elemér főispánnal. Az ő nevét is sokszor így emlegették: Náci bácsi. Itt nem a pajtáskodás kedélyessége adta a nevet az öreg urnak, hanem a családiás megfeszítés, a kor, a tekintély, a pozíció nem is engedte meg, hogy az öreg ural valaki is, legyen az bárki, ne a teljes tisztelet és megbecsülés hangján társaloghasson. Ő is nagy ellenzéki vezérszónok volt, a függetlenségi eszmének nagy, oszlopos erőssége.

Egyik nagy vitánál előrelátható volt, hogy a tanács javaslat ellen fog felszólalni. Valóban jelentkezett is az ő ismert gesztusával. Domahidy Elemér egyszerre felé int, hogy ő következők szövegre és ezt mondja:

Következők... Egy pillanat... teremben, a fő... döbben. Eköz... helyéről Juhás... des szarkasztik... ujját szokás s... szól a főispán... — De azé... mérke! Tekin... zottság... és... nek eleje azon... tól alig volt é... A főispán... ben bocsánatot... álló öreg urtól.

SZ

Vasárnap d... rett! Este: A... rett. Bérletsz... Hétfő délutá... Orlov, Operet... KEDD: Csité... SZERDA: C...

A D

Most, ho... szalonok k... ujdonságai... ható, hogy... harangszab... helyét a me... szék foglal... Ez az új v... elterjedt, r... revbe hajló... lett bizony... amely a já... dályozza v... a harangfaz... Az eljöv... hát igen... igénytelen,... és szövetre... alkalmazha... nekként lá... és fekete... szint, szür... kaka ó bar... enye boi... tűnő, hogy... főként pas... ban érvény... A diszek... ból készül... egyszerűek... csipkével, ... szinben és... Arany, ez... disz, sőt... gallér és... továbbá k...

Elterjedt, r... revbe hajló... lett bizony... amely a já... dályozza v... a harangfaz... Az eljöv... hát igen... igénytelen,...

és szövetre... alkalmazha... nekként lá... és fekete... szint, szür... kaka ó bar... enye boi... tűnő, hogy... főként pas... ban érvény... A diszek... ból készül... egyszerűek... csipkével, ... szinben és... Arany, ez... disz, sőt... gallér és... továbbá k...

és szövetre... alkalmazha... nekként lá... és fekete... szint, szür... kaka ó bar... enye boi... tűnő, hogy... főként pas... ban érvény... A diszek... ból készül... egyszerűek... csipkével, ... szinben és... Arany, ez... disz, sőt... gallér és... továbbá k...

és szövetre... alkalmazha... nekként lá... és fekete... szint, szür... kaka ó bar... enye boi... tűnő, hogy... főként pas... ban érvény... A diszek... ból készül... egyszerűek... csipkével, ... szinben és... Arany, ez... disz, sőt... gallér és... továbbá k...

és szövetre... alkalmazha... nekként lá... és fekete... szint, szür... kaka ó bar... enye boi... tűnő, hogy... főként pas... ban érvény... A diszek... ból készül... egyszerűek... csipkével, ... szinben és... Arany, ez... disz, sőt... gallér és... továbbá k...

és szövetre... alkalmazha... nekként lá... és fekete... szint, szür... kaka ó bar... enye boi... tűnő, hogy... főként pas... ban érvény... A diszek... ból készül... egyszerűek... csipkével, ... szinben és... Arany, ez... disz, sőt... gallér és... továbbá k...

és szövetre... alkalmazha... nekként lá... és fekete... szint, szür... kaka ó bar... enye boi... tűnő, hogy... főként pas... ban érvény... A diszek... ból készül... egyszerűek... csipkével, ... szinben és... Arany, ez... disz, sőt... gallér és... továbbá k...

és szövetre... alkalmazha... nekként lá... és fekete... szint, szür... kaka ó bar... enye boi... tűnő, hogy... főként pas... ban érvény... A diszek... ból készül... egyszerűek... csipkével, ... szinben és... Arany, ez... disz, sőt... gallér és... továbbá k...

és szövetre... alkalmazha... nekként lá... és fekete... szint, szür... kaka ó bar... enye boi... tűnő, hogy... főként pas... ban érvény... A diszek... ból készül... egyszerűek... csipkével, ... szinben és... Arany, ez... disz, sőt... gallér és... továbbá k...

Következik Juhász Náci ur. Egy pillanatnyi elképedés az egész teremben, a főispán maga is megdöbben. Eközben felemelkedik lassan helyéről Juhász Ignác s ajkain csöndes szarkasztikus mosollyal, mutatja ujját szokás szerint előre bökte, így szól a főispán felé:

— De azért én nem mondom Elemerke! Tekintetes törvényhatósági bizottság... és kezdi beszédét, amelynek eleje azonban a feltörő kacagástól alig volt érthető.

A főispán mosolygott s a szünetben bocsánatot kért a köztisztelőben álló öreg úrtól. Harag nem volt azért.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:
 Vasárnap délután: **Alexandra**. Operett. Este: **A régi jó Budapest**. Operett. Bérletszünet.
 Hétfő délután **Dolly**. Operett. Este **Orlov**. Operett. Bérletszünet.
 KEDD: **Csitri**. Vigjáték. D) bérlet.
 SZERDA: **Csitri**. Vigjáték. B) bérlet.

CSÜTÖRTÖK: Antónia. Vigjáték. C) bérlet.

PÉNTEK: Antónia. Vigjáték. A) bérlet.

SZOMBAT: Rang és mód. Szimfónia. **László Gyula jubileuma**. Bérletszünet. Vasárnap este: **A királyné rózsája**. Operett. Bérletszünet.

Csanak Béla szerzői estje. Mint megirtuk, a fiatal komponista gárda tehetséges tagjának, Csanak Bélának szerzői estje dr. Zempléniné Csanak Mária zenetanár, gömöri Havas Gáborné és dr. Szedő Miklós, a magyar kir. Operaház tagjának közreműködésével április 6-án lesz a Városi Zene-deben. Műsor: 1. Prológus. (Téma: Csanak Béla „Nemzeti Hiszekegy”-je), zongorán előadja: Csanak Béla. 2. Sonata G-dur. Allegro moderato, Menuetto, Adagio — Finale. Hegedűn: dr. Zempléniné Csanak Mária, zongorán: Csanak Béla. Szünet. 3. a) Kompon (Bardócz Árpád verse), b) Szeretném, ha szeretnének (Ady Endre verse), c) Dal (Nomád Sándor verse). Enekl: dr.

Szedő Miklós. 4. a) Szeretem a Napot (Szamolányi Gyula verse), b) Altató dal (Liszt Nándor verse), c) Ablakodat kinyitottad (Liszt Nándor verse), d) Boldog éjjel (Petőfi Sándor verse). Enekl: gömöri Havass Gáborné. 5. a) Őszi séta (Szent-Tamási Alma verse), b) Kicsapott a folyó (Petőfi Sándor verse), c) Bus az idő... Enekl: dr. Szedő Miklós. Zongorán kísér: Csanak Béla. Kezdeté este 8 órakor.

A színházi iroda hírei:
Műsorváltás. Vasárnap délután **Alexandra**, hétfő délután pedig **Dolly** operettek kerülnek színre olcsó helyárrakkal husvét két ünnepnapján.

A szezon remek slágeroperettjeit vonultatja fel a színház husvét ünnepnapjain.

Csitri francia vigjáték kedden kerül felújításra D) bérletben, a címszerző Timár Katóval.

U. Kováts Terus, a debreceniek éveken át volt kedvelt szubrettje vendégszerepel e hét csütörtök és péntekjén Antónia vigjáték címszerepében.

teljén Antónia vigjáték címszerepében.

Kérelem a színház tisztelt bérleihez. A színház igazgatósága szeretettel kéri a bérleket, hogy úgy a hátralékos mint az április hóra — 5 előadás — esedékes bérletösszegeket — tekintve a nyomasztó gazdasági viszonyokat — legkésőbb e hó 5-ig a titkári irodában befizetni sziveskedjenek.

Mozgósínházak:

Vasárnap. Április hó 4-én.

APOLLÓ: A férjfogás iskolája, vigjáték 8 felvonásban. Ezt az attrakciót a főváros első mozgójában óriási sikerrel adták. A rendkívül érdekes élküetű mesét a legjobb német művészek játsszák. Megelőzik: Egy amerikai burleszk és Gaumont világhírű.

VIGSZÍNHÁZ: Egy francia izü, de amerikai gyártmányú vigjáték. Csókolj meg ugra, 8 felvonáson át tartja pompás kedvben a közönséget. Mary Prevoszt és Monte Blue játéka elsőrangú. A rendezés Lubitsch Ernő mű-Hétfőn és kedden, április 5. és 6-án veszi munkája. Kísérő: Pilotti minden lében kanál, burleszk.

A Debreczeni Független Ujság vasárnapi divatrevüje

Mit hoz még a tavaszi divat?

(Bolerók, mélyrácok, plisszék.)

Most, hogy a vezető divatszalonok kihozták az összes újdonságukat, megállapítható, hogy a versenyt a harangszabás lemaradt és helyét a mélyrácok és plisszék foglalták el.

Ez az új vonal annál inkább elterjedt, mert minden merrebe hajló egyenessége mellett bizonyos bőséget ad, amely a járásban nem akadályozza viselőjét és amely a harangszabásokéval azonos.

Az eljövő tavaszi divat tehát igen egyszerű lesz és igénytelen, így aztán selyemre és szövetre egyaránt könnyen alkalmazható. Markáns színekként látjuk majd a kék és fekete mellett a homokszínt, szürkét és világos kakaóbarnát, továbbá az enyhe bois de roset és feltűnő, hogy a sötétebb színek főként pasztelles árnyalatokban érvényesülnek.

A diszek linonból és batiszból készülnek és nemesen egyszerűek. Esetleg holmi csipkével, ugynevezett vajszinben és himzéssel ékítve. Arany, ezüst és bronz bórdisz, sőt színes is látható a gallér és manzetta díszül, továbbá kivágyva ornamentikus

kusan és az anyag alá alkalmazva. Linongarnitúrák krém-szín csipkébe foglalva előkelő jelleget adnak.

Első képtünkön látható egy ilyen összeállítás. A ruha maga a boleróformák közé tartozik, melyek nemcsak tavasszal, de nyáron is igen kedveltek. A modell china-kreppből épp oly jól elképzelhető, mint ripszből és inkább sötétebb árnyalatok ajánlatosak, mert a szabás egyszerűsége mellett a rikitőbb színek túlfeltűnőek lennének.

A középső modell kiválóan alkalmas idősebb hölgyek részére, mert az oldalt lefutó ráncok erősen nyújtják és keskenyítik az alakot. Az aranybőrövről lecsüngő aranyrojtók és táskák kedvesen harmonizálnak az aranycsipkegallérral és az ujj hasonló díszével. Ezt a modellt selyemripszből képzeljük el.

Harmadik mintánk jumperszerűen kombinált, hátulpántos plisszérúhát mutat, ujján és gallérján csipkedíszsel. Ez a ruha selyemből azonban kétségtelenül előnyösebb, mint szövethől, mert az előbbi a plisszékét szabatosabban adja ki.

Egy nagy gazé sál

roppant jól hat az egyszerű délutáni selyemruhához, csak arra kell nagyon vigyázni, hogy a ruha, cipő és kalap díszkrét megválasztásával letompítsuk ennek élénk hatását, nehogy teátrálissá váljék. A sál színe különben rózsaszín-, barack- és lazacszíntű pasztellárnyalatok közt váltakozik és megengedhető az is, hogy a kalapon holmi szalag vagy csokordisz formájában ez a tónus megisméllődjék. Nagyon előnyösen alkalmazható ez a sál selyemköpeny alá, amelynek nyakkivágásából akkor aztán csak buggyosra kötött csomója bukkan ki.

Gallérforma köpeny

kiegészítő részét kiegészítheti egy tavaszi ruhának olyanformán, hogy azzal egy ügyes komplét alkot. Ötlete sen egyszerű szabása lehetővé teszi, hogy általa egy mult szezon darab divatos frisséget nyerjen és így hálásan üdvözölhető újdonság.

Apolló

A férjfogás iskolája
 Hanni Weisse és Bruno Kasterel

Vigszínház

Marie Prevot és Monte Bluenel
 Csókolj ugra

Uránia

Vignapok!
 A legpompásabb burleszkek

Vasárnap és hétfőn, április 4. és 5-én.

URANIA: Vig napok! A legpompásabb és legújabb burleszkek egész tömege: I. Fatty a sarkutazó. II. Pubika viharos születésnapja. III. Sicc a szárazdajka. IV. Sok okos srác. V. Express Fatty. VI. Sicc a papushós. VII. A jó szomszédok. VIII. Egy Píloti-burleszk.

VIGSZINHAZ: Harry Pill játsza a címszerepet a „Hullámsírban” című 6 felvonásos filmben, a legfeszültebb izgalomban tartva a közönséget utólérhetetlen trükkjeivel. A film érdekességét csak emeli a pompás környezet. Kísérők: Magyar Híradó és Dodo az indiánok között, burleszk.

APOLLÓ: Két sláger egy előadásban. I. Az V. Avenue modelljei, lírasedalmi dráma 7 felvonásban. Főszereplő: Mary Philbin. II. Minden férfi egyforma. (Egy igazi asszony szerepe.) 7 felvonásban. Ragyogó dráma, amelyet Virginia Vally és Ferrést Stanley művészi játéka tökéletesíti.

Szerda, csütörtök, április hó 7. és 8-án

APOLLÓ: Kizárólag csak felnőtteknek! A zenés pokol, a ma divatozó éjszakai élet szakadatlan karneválja lobog és izzik ebben a 10 felvonásos erkölcsrajzban. Corinne Griffith művészi játéka kívül szépségével és remek toalettjeivel hat. Kísérők: Sicc és az álom, burleszk.

VIGSZINHAZ: Molnár Ferenc világhírű vigjátéka, Az uridivat filmvált.

HA REUMÁS,
használjon Iszapot a
MARGIT-
fürdőben

tozata 7 felvonásban. Ez a ragyogóan megrendezett film méltó ahhoz a színdarabhoz, amely Molnárnak egyik legjobb alkotása. Alma Rubens és Levis Stone oly erős alkotást mutatnak be, amelynél jobbat nem is várhatunk. Kísérők két amerikai burleszk.

„METEORBAN” vasárnap, Husvét vasárnapján: „A boldogság tolvaja” Világattrakció! Főszereplők: Ronald Kolman és Doris Kenyon. Kísérő filmek: „Pirula ur patikája” és „Sicc, a féltékeny szörnyeteg”. Hétfőn: „A párisi éjszakák”, világattrakció! Kísérő filmek: „Utánunk az özönvíz” és „A becsomagolt kutya”. Előadások mindkét napon d. u. 3 órától.

A debreceniek találkozóhelye

Budapest legelsőrendű, modern családi szállója az

István Király szálloda

VI., Podmaniczky-utca 8.

Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás, modern berendezés, központi fűtés, melegvízellátás, lift.

A Nyugati pályaudvar közelében.

Villanymotort,

Dynamót elad, cserél, javít, újra tekeressel szakszerűen, legjobb anyagból **Földvári** Debreceni Első Elektrotechnikai Gyar, Széchenyi-u. 55. Telefon 168.

Készítünk hosszú kabátot, costumot, uccai és estélyi ruhákat jutányos áron. **Kovács- divatszalon és Zimányi Aranka** Püspöki-palota, Hatvan-u. 1.

Legújabb női tavaszi köpenyek

Modell szövetrohák legolcsóbban beszerezhetőek

Barta Ferencné

női divatházában Piac ucca 55.

(Hungárka-kávéház mellett)

Angol köpenyek ————— 400,000 koronától
Covercoat kabátok ————— 450,000 koronától
Szövetrohák ————— 250,000 koronától

SCHULLER SÁMUEL

elvállal modern szobafestést, tapétázást, ajtó, ablak mázolását, valamint butorfényezést

Simonffy-utca 25. sz. Telefon 806.

ÜZLETHELYISÉG

állványokkal és irodahelyiséggel berendezve azonnal kiadó Hatvan-utca 13.

KARDOS LÁSZLÓ

DEBRECEN, KOSSUTH-U. 9.

VÁSZON, FEHÉRNEMŰ és KELENGYE szaküzlet.

ALAPÍTÁSI ÉV 1831.

KIVÁLÓ ANYAGOK!

HATÁROZOTT ÁRAK!

KERÉKPÁROK

kedvező fizetési feltételek mellett **Rosenberg és Hammer** cégnél Piac ucca 8. Telefon 430.

Elárverezek 1926. évi április hó 15-én délelőtt 11 órakor Debrecenben Városház u. 1. sz. alatt 46.500.000 koronára becsült ingókat, vendéglői berendezést.

Rosner, bir. végrehajtó.

EGY JÓ

GRAMOFON

és néhány kitűnő lemez egyetlen klubból, kaszinóból, ifjúsági, kulturális, közművelődési egyesületből sem hiányozhat.

A CSALÁDI OTTHONBAN

zenekulturát terjeszt, művészi élvezetet nyújt, tánchoz kíséretet szolgáltat.

NÉLKÜLÖZHETETLEN

minden lányosbáznál.

PÓTOLHATATLAN

tánc tanároknak, zenekarvezetőknek, nem hiányozhat szállodákból, vendéglők-ből, kávéházakból, mulatókból.

Izléses dobozokban elhelyezve, bárki magával viheti, akár egy fényképezőgépet. Sulya 3 kg.

Kedvező havi részletfizetésre is kapható.

Hegedüs és Sándor

irodalmi és nyomdai rt. hangszerosztályában, Piac ucca 34.

TESSÉK MEGTEKINTENI ÉS MEGHALLGATNI!

A VACUUM OIL COMPANY R. T. DEBRECENI LERAKATA

FELHÍVJA

a t. gazdaközönség figyelmét, hogy gond nélkül és zavartalanul csak akkor fog dolgozni, ha az egész világon legkiválóbbnak elismert

SPHINX-AUTOBENZINT LEGELSŐRANGU MOTOR- ÉS CSÉPLŐBENZINEINKET SUNFLOWER FINOMITOTT TRAKTOR- ÉS VILÁGÍTÓPETRÓLEUMOT :: GARGOYLE-MOBILOILT

(ajánlási tábla szerint) használja.

LEGNAGYOBB TELJESÍTMÉNY!

TÖKÉLETES ÜZEMBIZTONSÁG!

ÁLLANDÓ MINŐSÉG!

Mielőtt szükségletét a mezőgazdasági munkálatokhoz beszerezné, kérjen árajánlatot lerakatunktól, ahol mindenkor a legjobban és legelőnyösebben szolgálják ki.

LERAKAT:

GRÜNBERGER ÉS GLÜCK
fűszer- és gyarmatáru nagykereskedés
DEBRECEN. TELEFON: 4-75.

Nem kerül pénzébe!

Győzdön meg, hogy butorszükségletét nagyon olcsón szerezhethet be FENYVES butoráruházában, Kistemplomnál.

Évszázadok óta elismert gyógyhatású

Konyári Sóstó-fürdő

gőz-, lég- és egyéb therápiás fürdővel teljesen modernre átalakítva

1926 május 1-én megnyílik.

A fürdő orvosilag ajánlva különösen csusz, rheuma, köszvényes bántalmak és az összes női bajok ellen.

A fürdő-telepen levő több hódás árnyas park a legellemesebb üdülőhely. Saját zenekar, csónak és egyéb szórakozások által a k. vendégek rendelkezésére áll. Jó és olcsó konyha. Állandó por- és szélmentes üdülőhely.

Posta és vasutállomás a telepen. Elő- és utóidényben ár- engedmény.

Két ágyas szoba 20.000 K.
Egy fürdő 10.000 K.
Állandó orvosi ellenőrzés.

MEGÉRKEZTEK

a tavasz női és férfi-kelme ujdonságai

Bagi Lajos

rőtös- és rövidáru üzletébe
Batthyány ucca 6.

Gyapju- és mosó creppe, maroquin, eponge, mosó voálok, selyem, pouplinok és mindennemű más mosóárak. Figyelmes kiszolgálás! Szolid szabott árak!

Tavaszi utcai és alkalmi ruhák festője és tisztítója

BIRÓ

festő- és tisztítóművek.

Központ: Arany Blka és Péterfia-utca 30.

Szoboszlai-ut 1., KAHAN SAMU cég alatt

UJ FARAKTÁR

nyílt, ahol kizárólagosan saját termelésű, elsőrendű asztalos és mindennemű deszka- és építőanyagok szolid árban kerülnek eladásra.

Tüzifa vagonkételekben. Telefon 282.

ALFÖLDI TAKARÉKPÉNZTÁR

DEBRECENBEN

FERENC JÓZSEF UT 16. - ALAPITVA 1872-BEN

Telefon:
2-32,
9-70

Áruraktár
telefon:
4-30.

Elfogad betéteket takarékkönyvecskére, folyó (csekk) számlára. Hitelek nyújt árakra, jelzálogi és egyéb biztosítékok mellett. Foglalkozik a banküzlet minden ágával.

OLCSÓ! DIVATOS! SZENZÁCIÓS!

Már az olcsóbb vámtarifa mellett a legszebb külföldi tavaszi ujdonságok megérkeztek

az Apolló Divatáruházba

Piac ucca 67. Vármegyeházzal szemben.

Tavaszi kabátok és kabátanyagok (ottomán, ripsz, koverkol) női és férfi ruha- és kosztümszövetek, eredeti francia Lioni selymek, creppek, maroquinek, vásznak, zefírek, libertik, harisnyák, női és férfi fehérneműek divat és ár tekintetében is szenzációsak.

Hitelképes egyének részletfizetésre is vásárolhatnak.

ÓRIÁSI SELYEMVÁSÁRI!

Bárki ingyen kap

husvét vasárnapig vásárlási kötelezettség nélkül egy pohár legfinomabb bármiféle likőrt annak a bizonyítására, hogy a legfinomabb likőröket legolcsóbb árban árusítja a

Szilágysági szeszereskedés

Csapó ucca 7. detail eladási osztálya.

Megkezdődött a TAVASZI NAGY CSIPKEVÁSÁR

LANTOS M. vezetésével a HAJDUSÁGI NŐIDIVATHÁZBAN
CSAPÓ UCCA 1.

NŐI FEHÉRNEMŰ ÉS HARISNYA KÜLÖNLEGESSÉGEK óriási választékban, meglepő olcsó árban.

Diógömbfát veszek.

Szives ajánlatokat ár, mennyiség és feladóállomás megnevezésével „Kézpénzfizetés 9365” jelige alatt Rudolf Mosse Budapest, VI., Podmaniczky ucca 49. címére kérem.

Bészler és Dávid vaskereskedése
a Kossuth-szobor mellett.

Szántóvasak, tengelyek, kapák, ásók, ráf-
vasak, láncok, szegek stb. nagy raktára.

Olcsó árak!

Pontos kiszolgálás!

Vendéglősöknek és kávéosoknak

előnyös árban és előnyös fizetési feltételek mellett szállítunk, bárki által könnyen kezelhető olyan

szikvizkészítő gépeket,

melyekkel a szódavíz előállítására
literes palack . . . 250.-
félliteres palack . . . 130.-
koronába kerül.

SÜSS és FRIEDMANN

szikvizgyárat berendező vállalat
Budapest, VII., Rottenbiller ucca 32.
Kérjen árajánlatot!

Kész ajtók és ablakok

vassalva és alapmázolva nagy mennyiségben azonnal kaphatók. Készít azonosítványt mindenféle asztalosmunkát a legzöldebb kivitelben.

MALOMSOKY JÓZSEF

asztalosmunka részvénytársaság. Gyártelep: Budapest, VII., Fraula út 11. Tel. József 93-27. Városi mintaraktár: Budapest, Károly körút 3., földemlék. Telefon: József 75-15. Prospektus díjtalan.

Tűz és betörés ellen megvédi a

Világ

magyarországi előfizetőinek lakását

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaságnál (V., Vigadó tér 1.)

100 MILLIÓRA

ingyen és díjmentesen

BIZTOSITJA

minden magyarországi előfizetőjének lakását tűzkár ellen a

VILÁG.

További

100 MILLIÓRA

ingyen és díjmentesen

BETÖRÉSES-LOPÁS

(vagy tűzkár) ellen,

HA EGY ÚJ NEGYEDÉVES

ELŐFIZETŐT

SZEREZ A VILÁG-NAK.

Fizessen elő a VILÁG politikai naplapra,

mert a Világ a politika, az irodalom, a kultúra, a gazdasági élet minden eseményéről gazdag, irris és testületeket, cikkeket közöl.

Előfizetési árak:

1 óra K 60,000, 1/4 évre K 180,000.

Kiadóhivatal: Andrássy út 47.

404/926. vh. sz.

Árverési hirdetés.

A debreceni kir. járásbíró Pk. II. 12.038/926. sz. végzése folytán Moritz und Anton Weisz bécsi cég 983.12 sv. frank tőke, ennek 1925 július 6-tól járó havi másfélszázalékos kamata, 2.143.350 korona eddigi és a még felmerülő költségekből és járulékaiból álló követelésének behajtása végett alperes debreceni lakos ellen 1926. évi április hó 9. napján délután 2 órakor Debrecenben, Piac ucca 18. sz. házban elárverezem azon 51.230.000 koronára becsült ingókat, melyek a debreceni kir. járásbíró 1925. P. 29.506/2. sz. végrehajtást rendelő végzése alapján az 1926. Pk. II. 11.572. sz. végrehajtási jegyzőkönyvben 1-6. tétel alatt, az 1926. Pk. II. 12.038. sz. végrehajtási jegyzőkönyvben 2-16. tétel alatt le- és felülfogalva lettek, u. m.: rőfös-árucikkek és bolti berendezés.

Kelt Debrecen, 1926 márc. hó 9. napján.

Lőrinczy Endre
kir. bír. végrehajtó.

Nem reklám, hanem valóság!

I. flór harisnya . . . 33,000 K	I. pasztel zokni . . . 6,000 K
I. cérnatályos harisnya . . . 39,000 „	Cérna kesztyű . . . 20,000 „
Selyemharisnya . . . 35,000 „	Reform nadrág . . . 29,000 „
I. selyem flór zokni . . . 33,000 „	Zsebkendő . . . 3,500 „

BÉCSI ÁRUHÁZ

Bádógos-utca 1., Tisza-palota,
közvetlen a gyógyszertár mellett.

Minden olcsó vámmal van átszámítva

SZABÓ és ZENGEVALD

rőfös- és rövidáru üzletében, Szent Anna-u. 3. sz.

Naponként érkeznek újdonságok.

Elvállalok mindennemű **szobadisz festést, színes és dombormű plasztis menyezetek és butorfestést** a legegyszerűbbtől legdiszesebb kivitelig vidéken is.

Bleier József, Arany János-u. 9.

Öntött és zománczott lemezedények

s mindenféle háztartási cikkek nagy lerakata

Sesztina Lajos

vasnagykereskedés

Debrecen, Piac ucca 23.

Magyar Általános Hitelbank

debreczeni fiókja Piac-
utca 45.sz. saját házában

Fiókok és affilált intézetek a nagyobb városokban. Foglalkozik: **a banküzlet minden ágával, elfogad betéteket. Folyószámlai hitelek, finanszírozások, értékpapírüzlet. Vásárol és elad: mindennemű külföldi pénzeket és devizákat.**

Áruosztálya foglalkozik mezőgazdasági termények vételével.

Az intézet saját tőkéje:
52 milliárd korona.

Telefon: 370, 1454, 427, 332.

Alapított 1867.

Angol vagyok és ami még nem vala

A modern vegyészeti diadala, Tudja mindenkinek már, hogy innen s tul az Operencián

Legjobb cipőkrém a

Meltonian

Kapható:
Mandel Lipót R.-T.-nál
Debrecen.

Részletfizetésre

is csinálók divatos tavaszi gypjuszövetekből

férfi-, fiu- és gyermek öltönyöket

méret után, divatlap szerint. Választott fazonra ugyanolyan árban, mint amennyiért készen azt bárhol beszerezhetné. Tessék próbarendelést csinálni. Raktáron tartunk kész tavaszi felöltőket, gummi-köpenyegeket dus választékban.

Tegdes Károly utóda

Csapó ucca 8.

Rádió.

GÖRCSÖS LAJOS

BATTHYÁNY-UTCA 26.

Raktáron tart rádiókészülékeket és ezek alkatrészeit a legutányosabb napiárban. Villamos selyem őrnyök, izzólámpák stb.

HAAS LIPÓT

szőnyeg- és linoleum áruhaza

Ferencz József-ut 58.

Telefon: 9-63.

Etamin függöny:

művészi kivitelben, teljes ablak, 2 szárny, 1 drapéria K 125, 160 és minden árban.

Nagyszőnyegek:

200/300 nyirott . . . K 1.400
200/300 gypju boucle K 1.200

Futószőnyegek:

Spárpa futók . . . K 35, 40
és minden árban.
Gypju boucle 65 cm. széles K 130
Gypju boucle 90 cm. széles K 160
Nyirott futószőnyeg 65 cm. széles, kitűnő minőség, gyönyörű mintákban . . . K 170

Gummi kabát

női és férfi óriási választékban
280.- koronától minden árba.

Átvetők, asztalterítők és garnitúrák mokett, plüsch és szövetben nagy választékban.

Padlólinóleumok minden szélességben.

Árak ezer koronákban.

Husvétii locsoló - parfümök

legjobb minőségben, minden illatban. **Kölnivizek, fésű- és manikűr készletek** legolcsóbban beszerezhetők a

Korzó Drogueriában
Piac ucca 42.

KUN JÓZSEF késműves-műkőszőrűs
Széchenyi utca 1.
Javítások jutányos áron.

Vezérképviselőt

Hupmobile, Salmson, Delahaye személy,
Latil teherautókban,
Continental autógummiokban

NEULÄNDER ANDOR
kocsigyárban
Debrecen, Erzsébet-u. 28.
Telefon 11 47.

1902 Alapítva 1902

GLATTSTEIN, kárpitos

Püspöki palota II. udvar.
Raktáron tart hencsert takaróval, matracot, plüss diványt, Schöberl-ágy és fotel, angol- és Bergel-garnitúrákat.

Rádió készülékek

és előrendül alkatrészek legolcsóbb árban, legkedvezőbb fizetési feltételek mellett beszerezhetők a **Budapesti Feketes-rádió laboratórium** képviseleté

BRAUN rádió-szaküzlet
Csapó-utca 11.

VASUTI SIN

jókarban, folyóméter kb. 26 kg., összesen kb. 16,000 kg., bal váltó, keresztelés, egy tételben

ELADÓ.

Értekezés **GOLD JÓZSEF**-nél
Piac ucca 68. sz., II. emelet.

Haszonbéri árverés

A rei. egyház a folyó évtől kezdve 1928 szept. 30-ig haszonbérbe adja a Várad Szabó-féle bellegelői 135 holdas birtokát, őszi vetéssel. Feltételek a gazdasági gondnoknál és dr. Szabó Ferenc egyházi ügyvédnél (József kir. herceg u. 35.) megtekinthetők.

Az árverési határnap 1926. év április hó 6-án d. e. 9 ó. az egyház tanácstermében (Kálvintér 17.). Kiáltási ár kat. holdanként 150 kgr. buza. Bánatpénz 10%.

A küldöttség.

Divat-keztük

(Párisi minták szerinti) minden szín- és kiviteiben kaphatók esettel rendelésre rövid idő alatt készülnek

SCHÖN SÁNDOR keztük, kőtészter- és orvos műszertárában
DEBRECEN, PIAC-UTCA 14. Csapó-utca sarkán.

Német »D« gyártmányu és Méray

motorkerékpárok

előnyös fizetési feltételek mellett. Autó- és motorkerékpár kellekek.

HUNGÁRIA Üzemfelszerelési és Árukereskedelmi rt.
HUNYADI UCCA 11. TELEFON 9-87. SZ.
Köztestviselőknék, katonatiszteknek, vasutasoknak
24 havi részletfizetési kedvezmény.

Ferfi ruhát, férfi, női- és gyermekcipőt

előnyös fizetési feltételek mellett vásárolhat a **Pannonia Részletáruházban**
KÖVESI és NEUMANN, Simonffy-utca 7.
Bejárat a saroktól második ajtón.

Leszállított árak mellett

FEST ♦ ♦ MOS ♦ ♦ TISZTIT

Hrabéczy

Széchenyi utca 18.

1 férfi öltöny vegyileg tisztítva **K 80,000**
Gallér és kézleők darabja **„ 1,500**

Szőrme- és Fehérnemű Áruházban Piac ucca 64. alkalmi fehérnemű- és harisnyaárusítás

Madapolain himzett női ing	24000
Madapolain himzett női nadrág	24800
Fűzővédő (leibchen)	18000
Kétrészes garnitúra	46000
Háromrészes garnitúra	119000
Combiné	60000
Hálóing	70000
Selyem combiné	96000
Selyemnadrág	87000
Selyem duplatalpu harisnya	33000
Prima fátlyoharinya	42000

Alkalmi fehérnemű- és harisnyaárusítás!

Fehérnemű különleges-
ségek nagy választékban!

Míg a készlet tart!

Woodstock amerikai írógépek

Magyarországon csak a

Hegedüs és Bory

írógépszakvállalatnál szerezhetők be
Debrecen, Király-u. 4.

Telefon 8-75.

Elegáns és praktikus

a Palma-kaucsukarok és kaucsuktalp. Elegáns, mert ruganyosságával biztonságossá és öntudatosabbá teszi a járást; de praktikus is, mert sokkal tartósabb és olcsóbb, mint a bőr és minőségben felülmúl minden más gyártmányt.

Pénzének ellensége,

ha **KALAPOT** vesz addig, míg meg nem nézte

M. Nagy Mihály

kalaposmester női- és férfikalap nagyraktárát Debrecen, Csapó-u. 17. (Színházi átjáró.)
Telefon 10 38.
Kitüntetve aranyéremmel.

Hir Szilácsfürdőről.

Ezen szénsavdús és vasas hávízú gyógyfürdőnek legkedveltebb **Bristol- és Tatra-szálló** és ötéternel üzemeltetése a nagy orvosi körökre való tekintettel, legkedvezőbb a hó végéig ajánlja az időnyarazók felutazásukat. Szép szoba, ételphöz válasz ott elsőrangú étkezéssel együtt **46** es. k., földnyben 25 százalékkal drágább.
Felvilágosítással és prospektussal szolgál: **Bristol-Tatra-szállók Üzemeltetése, Szilács (Slovansko).**
(Tevés és helytelen közhítes elkerülése végett szöszörint megadott cím használandó.)
Budapesten felvilágosítással és orvosi tanácsot szívesen szolgál a hó 6-11-ig d. u. fél 3-16l 4 közből dr. Blencsöck, fürdőorvos, IV., Kossuth Lajos ucca 4., IV., 2. Hft. Telefon: T. 110-62.

Orth. כשר של פסח

Sütemények

Pászkás kávé

egész ünnepen át kapható.

FARKAS IGNÁTZ

köser cukrászdája
Pásti ucca 6.

Juh-gumolyát

a legmagasabb napi áron állandóan vásárolunk készpénzfizetés ellenében.

Sajtgyár, Nagyhortobágy.

RÁDIÓ

készülékek és alkatrészek legolcsóbb és legjobb beszerzési feltételekkel.

Akkumulátor töltés.
FANTA ERNŐ Villamosági Vállalat Debrecen, Simonffy u. 7.
Telefon 10-10.

Prima élesdi

darabos és oltott mész
cement, betonkavics, stukatornád, bőrlemez, cserép
valamint

száraz tűzifa és poroszszén
azonnali szállításra, a legolcsóbb napi árban beszerezhető

Bartha fa-, szén- és építkezési anyagok telephelyén
Isopotály ucca 3/b. Telefon 7-86.

POLOSKA

svábbogár, patkány
és egér biztosan ki-
irtható szabadalmazott irtó-
szerrel. Nagyon olcsón kapható
STERN festéküzletében
PIAC-UTCA 10., Bikkával szemben

Budapesti
Nemzetközi
Vásár!

1926. április
17-26.

Legjobb bevásárlási alkalom.
Vámszabadraktár.

Szállítási-, utazási- és vizum-
kedvezmények.

Képviseletek a bel- és külföld
nagyobb városaiban.

Egyidejűleg nemzetközi bór-
ipar kongresszus.

Szállást és teljes ellátást biz-
tosító „3 nap Budapesten” c.
jegyzetek 1 millió magyar kor.

Központi iroda: Budapest,
V., Szemere-utca 6.
Telefon L 961-22.

Lakásdíszítési
kézimunkák
függönyök ágyterítők
készülnek
KLEIN IMRÉNÉNÉL
Darabos-utca 57.

ÜZEMREDUKCIÓ
folytán

használt, üzemképes
gyalupadok,
esztergapadok,
furógépek

valamint egyéb

szerszámgépek

feltűnő olcsó áron
kerülnek eladásra.

Ugyanott új

famegmunkáló- és
fűrésztelepi gépek

előállításai áron alul

kaphatók:

**HERKULES
MŰVEK Rt.**

BUDAPEST, VI.,
Figyelő-utca 14-16.

Telefon:
Lipót 908-20, 908-21.

PERZSA

és más szőnyegek, szoba-
összekötők; futók, hencser-
átvetők, ágy- és asztalterítők,
paplanok, takarók, halinák és
angóra bőrből stb

Nagy Husvéti Vásárt rendez

Horn és Erdélyi Debrecen, Kossuth-utca 19.
a Csokonai színházai szemben. — Telefon 11-18.

Uj üzlet! **HARISNYA ÁRUHÁZ** Uj üzlet!
Szent Anna-utca 2.

Harisnyák és keztük összes divatszínben, a legjobb minőségben és legújanyo
sabban Harisnya áruházamban szerezhetők be. Sziveskedjék áruim olcsóságáról és
kiváló minőségéről egy próbavásárlással meggyőződni. Tisztelettel **Fohn Zoltán.**

Nagy husvéti vásár
KILLER EDE butoráruházában

Debrecen, Ferenc József-ut 68. sz.

Előnyös részletfizetésre is olcsón vásárolhat.

FELHIVÁS!

A husvéti ünnepek április hó elejére esnek, ennél fogva 1-től kezdve

NEUMANN TESTVÉREK cégnél
a Tisza-palotában

a cipők kiszolgálásánál előreláthatólag nagy torlódások várhatók.

Mint hogy a cég a nála megszokott gondossággal és lelkiismeretességgel dhajtja m. t. vevőit ezuttal is kiszolgálni, ezért áldozatot hozva elhatározta, hogy f. hó 31-ig bezárólag a legszebb

női, férfi és gyermekcipők

áraitól k. vevőközönségének 15% engedményt nyújt.

**MAGYAR LESZÁMITOLÓ
ÉS PÉNZVÁLTÓ BANK**

DEBRECZENI FIÓKJA

PIAC-UTCA 26-28. VÁROSI BÉRPALOTA

Alakult 1929-ben.

BANKOSZTÁLYA:

elfogad betéteket könyvecskére, folyó- és csekkszámára
a legelőnyösebb kamatozás mellett. Átutalásokat eszközöl az
összes külföldi piacokra. Devizákat és valutákat vesz és elad
a legelőnyösebb napi áron. Elfogad tőzsdei megbízásokat
értékpapírok vételére és eladására.

ÁRUOSZTÁLYA:

foglalkozik mindennemű mezőgazdasági termények nagybani
vételével a legmagasabb napi áron.

Bankosztályi telefonszámok: 35. és 9-41.

Áruosztály telefonszámok: 11-66., 11-67., 11-68. sz.

Debrecen sz. kir. város
világítási vállalata.

Gyártelepünkön kapható:

Békebeli gázkösz mázsánként 75,000.— K
waggonkételekben 70,000.— K
Kátrány, kiesinyben kilónként 2,500.— K
hordóvétnél kilónként 1,500.— K
Házhozfuvarozás mázsánként 4,000.— K és a forgalmi adó

A koksztüzelés tiszta, szagtalan,
füst- és korommentes, sokkal ki-
adósabb, sokkal olcsóbb, akár a
fafűtés!

Városi üzletünkben olcsó gáz- és villamos berendezések, javi-
tások, csillárok, lámpák, rádió alkatrészek, felszerelt kéz
rádiókészülékek kaphatók. — Költségvetés díjtalan,
megtételezésnél vétel nem kötelező.

TELEFON: Gyári szám 74, Városi üzlet 90.

Debrecen, Piac-utca 79.

Különleges
finom és mindenféle

harisnyák

közvetlen gyári behozatala. —
Szalag- és csipkeárak, továbbá
mindenféle rövid galentri árak leg-
olcsóbb beszerzési forrása

Csillag Testvérek
kötött-, szövött-, rövidáru nagykereskedé-
sésében, Püspöki palota

KÁLVIN-TÉR 1. sz.
Nagytemplommal szemben.
Eredeti gyári árak. Óriási
választékos raktár.

GYENES ANTAL

központi fűtés, vízvezeték, csatornázás
és fürdőberendezés vállalkozó
DEBRECEN, ARANY JÁNOS UCCA 27.
TELEFON 9-37.

Butorok

elismerten legjobb minő-
ségben, eredeti gyári áron
szerezhetők be a

Debreczeni Faipar Rt.
városi üzletében

KIRÁLY-U. 4. sz.
Kedvező fizetési feltételek.

Épület- és butorvasalások,
fournérok

Bészler Lajosnál
Széchenyi-u. 2.

Van szerencsém értesíteni a nagy-
érdemű közönséget, hogy **Csepő-u.
86. sz. alatt cukrász- és
csemegeáru-üzletet** nyitottam.
Magrendeléseket izlasesen és pon-
tosan készítek. Szives pártfogást
kérve, marad-am teljes tisztelettel
Hartl Ignác, cukrász.

Reklám ár! Reklám ár!

Eddig még nem létezett!

„Debreceni posta”

25 drb kiváló minőségű
levélpapír és 25 drb boríték,
selyempapír bélséssel
csinos dobozban

1 pengő 20 fillér

15,000.— korona.

Kapható:

Hegedüs és Sándor Rt.

könyvkereskedésében
a 16posta mellett. Telefon 45

AP

Egyszeri
200 koron
vagy 100
felvesz a
rt. könyv
kedés Pia
kereskedé
trafik Hat

H

HÁZASSÁG
ajánl me
Irodája Bu
68. III. 14

FERJHEZ
ki saját h
be benősü
kinek öná
éves házi
vezetem
velet „Bol
a kiadóhiv

KERESZTÉN

KEDŐ
400-500
magnősül
esetén ing
mánnal
leányok
hozzátart
házasság”
kiadóba k

VIDÉKI 27

resztény t
hiányában
kedni, egy
nős megte
ni azon f
uriemberh
szerény há
szik. Buto
ies névvel
leket „Ot
a kiadó t
rásával!

FIATALEM

leánykát
partnere l
támogatná
jelégére ki

VÁLASZTO

egyenlőket
gel, Werb

BU

olcsóbb
Lefkóvit
Simonty u.

TOJASFEST

padlószurok
parkettfény
Klein-festé
udvarban.

CEMENTLA

gyűrűk le
tők Lukács
mentáru gy
van u. 7.

FACEMENT

szerűen v
Testvére, I

ELESZTŐS,

mennyiség
Elesztős üz
OLCSÓN, sz
Bella utó
Arany Ján

ELADÓ Bih

községében
korlátolt i
álló hentes
Cim a kiad

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlés díja 10 szög 2000 korona, minden további szó 200 korona. — Vastag betűs szavak duplán számíthatnak. — Állást vagy foglalkozást keresőknek félárban. — Apróhirdetéseket felvesz a kiadóhivatal Piac ucca 49., II. udvar, Hegedűs és Sándor rt. könyvkereskedés Piac ucca 34., Aczél Henrik könyvkereskedés Piac ucca 24., Szőlősi-traffic Hatvan ucca 1., Bárdos könyvkereskedés Hatvan ucca 15., Grönné-traffic Hatvan ucca 35., Meskóné-traffic Hatvan ucca 70., Kiss József fűszerüzlet József kir. herceg ucca 24. Lajos István Széchenyi ucca 50.

HÁZASSÁG

HÁZASSÁGOKAT csak jobb körökben ajánl megbízható diszkrét Fischer Irodája Budapest, VII., Dohány ucca 68. III. 14. 2090

FERJHEZ mennék izr. uriemberhez, ki saját házukban lévő fűszerüzletbe benőszülhet, vagy jobb iparozhoz, kinek önállósítását elősegítem. 24 éves házias leány vagyok, önállóan vezetem forgalmas üzletünket. Levelet „Baldogságra vágyom” jellegre a kiadóhivatalba. 3795

KERESZTÉNY, ÖNÁLLÓ KERESKEDŐ VAGYOK, körülbelül 400—500 millió vagyonom van, megköszönök kölcsönös megismerés esetén ingatlanra vagy pénzhozománnyal 22—30 évig polgári leányok vagy özvegyek, esetleg hozzátartozók leveleit „Komoly házasság” jellegre teljes címmel a kiadóba kérem. Közvetítők kizárva.

VIDÉKI 27 éves, 163 cm. magas keresztény tisztviselő, más alkalom hiányában ezután óhajt megismerkedni, egyelőre levelezni, kölcsönös megismerés esetén férjhez menni azon feltétlen jellemes, komoly uriemberhez, ki egy tisztességes, szerény házias leánnyal megelégszik. Butort, kelengyét kapok. Teljes névvel és címmel ellátott leveleket „Othont szeretnék” jellegre a kiadó továbbít. Közvetítők kizárásával!

POSTA

FIATALEMBER, művezető, oly csinos leánykát keres 20—25-ig, ki közpartnere lenne, esetleg szerényen támogatna. Leveleket „Egyedül” jellegre kiadóhivatalba kérem. 3755

VÉTEL

VÁLASZTOTT malacokat, jól fejlett egyenlőket keresek megvételre. Engel, Werbőczy u. 3. 3810

BUTOROK
előrendű kivitelben, nagy választékban olcsóbban mint bárhol beszerezhetőek
Lefkovits butoráruházban
Simonffy u. 6., a tejplaccal szemben.

ELADÁS

TOJÁSFESTEKÉK minden színben, padlósurolópor, kályha ezüstöz. — parketfényesítő paszta kapható. — Klein-festéküzlet, Arany János 10., udvarban. 3707

CEMENTLAPOK, betoncsövek, kutyagűrűk legolcsóbban beszerezhetőek Lukács Vilmos és Testvére cementárú gyárában Debrecen, Hatvan u. 7. 2342

FACEMENTTETŐK javítását szakemberien végzi Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan u. 7. 2341

ELESZTŐS, cukros ládák bármilyen mennyiségben kaphatók. Csapó 19. Elesztős üzlet. 3698

OLCSÓN, szépen plissézoz Farkas Bella utóda, Külsővárszert 16., Arany János uccával szemben. 3677

ELADÓ Bihar megye egyik forgalmas községében egy ház szatocszűzlettel, korlátolt italmérséssel és egyedülálló hentes- és mészárosüzlettel. Cím a kiadóhivatalban. 3719

MATE SANDOR nyug. m. kir. állami tanácsos ingatlanirodájának (Széchenyi ucca 55.) hirdetései:

Piac uccán emeletes bérházak és földszintes házak jutányos áron eladó.

Bérllet, négyszáz és hatszáz holdas fekete buzartóm föld jutányos áron bérbeadó.

Simonffy uton eladó villa parkkal, ötszobás fürdőszobás beköltözéssel, négyszázmillió.

Eladó ház központon háromszobás fürdőszobás beköltözéssel, százötvenmillióért.

Iroda Széchenyi ucca 55. bent az udvarban. 3799

NYAKKENDŐIT ujjalakítják és javítják „Szikra”-áruház, Piac u. 77. 3788

NEGY hold szántóföld belterületen kiadó, esetleg eladó. Értekezhetni Sas ucca 4., I. em. 4. 3790

MODERN fűszer- és rövidáru üzleti berendezés olcsón eladó. Értekezni Horovitz fűzőműtermében, Szent Anna 3. 3789

KÉT jókarban lévő politirozott ágy olcsó áron eladó. Thaly Kálmán u. 12. 3782

ELADÓ Jókai ucca 44. számú ház, átadó lakással. Értekezni ugyanott. 3803

ELADÓ rízing, ezerjő, kadarka, kövidinka porhajas gyökerező szőlővessző. Teleki 12. 3814

OLCSÓN eladók 20 és 8 méteres új deszkaszínek, vesszek, eladók, közvetítők cséplőgarnitúrákat, kazánokat, autókat, vasúti sineket, malom- és mülhelygépeket, teljes ipartelepkeket és bármely más gépeket. Társulásokat létrehozok. Erdős főmérnök, Simonffy ucca 32. 3811

EMELETES Piac ucca melletti ház óriási park és kerttel eladó. Ugyanott orvosi rendelőknek vagy irodának megfelelő szoba kiadó. Értekezhetni Lőfkovits-ékszerüzletben. 3809

VENDEGLŐ lakással kaszárnyák mellett eladó, vagy házzal elcserélhető. Közvetítők díjazatnak. Cím a kiadóhivatalban. 3821

KITUNÓ karban lévő két hold szőlő épülettel és felszereléssel eladó. Értekezni dr. Nagy Samu ügyvéd, Péterfia u. 2. szám alatt lévő irodájában. 3819

BIRTOKELDÁS. Debrecenből 13 km. távolságra a hosszupályai kövesút mellett elterülő 342 kat. hold „Szabó-tiszta” elnevezésű birtokot a rajta lévő épületekkel együtt egészben, vagy parcellákban is eladjuk. Ügynököket nem díjazunk. Dr. Hódy és dr. Böszörményi ügyvédek, Piac u. 77. Telefon 7—80. 3662

AJTÓK, ablakok, szoba és konyhabutorok, portálok festését és zománcozását olcsón vállalom. Butorokból férgéket felelősséggel kiirtok. Lövinger Dániel mázó és fényező, Nap ucca 11. 3495

HA jó és olcsó likőroket akar husvétra, akkor köstolja meg ingyen, vásárlási kötelezettség nélkül a Szilágysági szeszereskedés Csapó ucca 7., likőrijeit. Sok pénz fog megtakarítani. 3583

KÉZIMUNKA anyagok, előrajzolások, aszurozás, endlítés zében legolcsóbban Szilágvinál, Széchenyi 1. 2517

ANGOL férfi- és nőiszövetek mélyen leszállított árban Weisz Ignácz és Mór cégnél, Piac 73. alatt. 3342

BÁRMILYEN komplikált órák javítását vállalom. Ékszerék a legolcsóbb árban. Zola műtörés, Bádógos ucca három. 2

HÖFÉHÉR KENYÉR 5600
BUZA KENYÉR 5200
FÉLBARNA KENYÉR 4000
BARNA KENYÉR 3400
a KORONA lerakataiban.

PENZTARCAT, retikült, bőrdöntöt jól csak Feuerman bőrdöntőnél vehet. Piac u. 44. 3190

SIRKÖVEK műköből, termésköből olcsón kaphatók Debreceni Műközvárnál, Fűrdő u. 2. 2753

LEGJOBBAK és a legolcsóbbak a Grünwald cipő üzem gvártmányal. Sas ucca. 2351

TÜZIFA és szén legelőnyösebb forrása Erdélyi tüzifa behozatali rt. Telefon 12—50 és 10—93. 2751

HA elegánsan óhajt ruházkodni, forduljon Sellyei József uridivat szabóhoz, Péterfia ucca 42. 3462

CSEMEGÉT és fűszert legolcsóbban vásárolhat Spiró Sámuelnél. Szentanna ucca 5. 2365

BAKOS ISTVAN vaskereskedése, Csapó ucca 88. Mindennemű vasárú olcsó beszerzési forrása. 2789

PIANINÓ új 16.000.000-ért egymillió hangú részletre eladó. Gärtner hangolónál, Széchenyi u. 15. 3776

CSAKNEM új, finom drap kosztüm, férfi tavaszi kabát olcsón eladó. — Sas ucca 4., I. emelet 4. 3775

HUSVETI vizesugorka, hordóskáposzta, cékla, cibere kapható Simonffy 5. Kornhauser. 3774

KERÉKPÁROK javítása és eladása legolcsóbban Nagy műszerésznel, Simonffy u. 19. 3773

ERDŐS kárpitos Simonffy ucca 13. Kész hencserek, diványok kaphatók. 3772

ELADÓ a Csapókertben Báthory u. 46. alatt egy darab szőlőföld, amely 1893 négyesgözl. Bővebb felvilágosítást ad Gábor Dániel, Kut u. 56. sz. 3777

ELSŐRANGU kárpitosmunkákat készit Szabó József, Varga ucca 1. — Bercsel-fotelek és garnitúrák raktáron. 3783

ELADÓ két nyilas prima szőlő. Poroszlay ut 44., azonnal beköltözhető két szobás lakással. Értekezni Nagy József szücsnél, Szent Anna 3. 3765

EGY cimbalom eladó Barcsai telep. Leiningen ucca 7. 3764

ZAMATOS háziópor, bakator és faszőlőkből literenkint 10.000 K. Kapható mindennap. Poroszlay ut 53. 3758

HATVAN uccai kertben Diófa ucca 38. szám 1 hold szőlő 2 szobás lakással eladó, esetleg bérbeadó. Értekezni Vörösmarthy ucca 1. 3766

BUTORZSINÓRT, gömbölyüt, laposat olcsón készit Barca paszományos, Degenfeld tér 3. 2979

HARISNYAFEJELÉST legjobban, legolcsóbban zsinór-paszománygyárban, Piac u. 32., udvarban. 3092

JOMINŐSÉGÜ csertéglá kapható Tóth és Sebestyén Kishegyési uti téglagyárból. Az eladást eszközli a Debreceni Műkögyár r.-t., Fűrdő ucca 2. Telefon 10—93. 3754

BÖSZÖRMÉNYI LASZLÓ földek, házak, kertek, bérletek közvetítő irodája, Miklós ucca 7. 3245

SODRONYAGYBETÉTEK legjobb minőségben 170.000 koronáért, egyéb vas- és rézbutor gyári árban beszerezhetőek: Debreceni Vasbutor-gyár Részvénytársaságnál. 3571

DÉLIYÜMÖLCS. CUKORKA és csemege nagyban és kicsinyben legolcsóbban kapható Steinberger-nél. Piac ucca 75. 2690

PESTEKÉK, lakkok, firnisz, zománok, legfinomabb szoba padlólakok legolcsóbban kapható. Klein Vilmos Aranv János 10., udvarban. 2213

BETONCSERÉP, cementlap, kutyagűrű legolcsóbban beszerezhető Krausz Albert cementgyárában, Kishegyési-ut 2. Telefon 307. 2573

LEGOLCSÓBB árakon kedvezményes részletfizetésre beszerezhető kirakat-ár szerint rőfös, uri és női divatcikkek, mennyasszonyi kelengyék, rendkívül előnyös feltételek mellett. Kertész Jenő, Piac u. 19. 2. 2436

ELADÓ Eötvös u. 59. számú modern családi ház, beköltözhető. 3823

BORJU 2 éves, 12 literes fajta, eladó. Gyár ucca 9. 3826

ÉN NÁLAM már mindenki megkaphatja A két árvát 1-től 113-ig, a Koldus grófnét 1-től végig és megjelent Az amerikai leány 19. füzetig. Aki a 2. füzetet megveszi, ingyen kapja az 1. füzetet és még más füzetek is kaphatók. Veszeli István, Csapó u. 17., ujság- és gyümölcs-pavillon. 3314

LEGDIVATOSABB kalapok, estélyi, uccai ruhák, alakítások bámulatos olcsón kaphatók és készülnék „Belvárosiban”, Kossuth ucca 26. 2578

EKSZERT részletfizetésre adok. — Schiffmann ékszerész, Piac u. 67. 3212

LEGJOBB minőségű tüzlifát, porosz-szenet, meszet és mindennemű építkezési és tüzelési anyagot szállit Schiffmann, Pesti ucca 3. és Károly Ferenc József ut 6. Telefon 852. 2670

ÉLŐ-ÉS MŰVIRAG, sirkoszoruk, alkalmi csokrok izlésesen és olcsón kaphatók készen és megrendelésre. Széll Sándorné, Csapó ucca 81. 2788

RÓZSA vetőkrumpli eladó Simonffy ucca 33., Lghotainál. 2395

PISKOLTY uriszabó üzlete Piac ucca 64. Munkákban, árakban vezet. 3093

ÓRAJAVITÁST bármilyen komplikáltat, olcsó árban vállalom. Schiffmann órász. üzletében, Piac u. 67. 3211

USZTIG ERNŐ asztalos mester, Déák Ferenc ucca 10. Vállal műbutorokat, berendezéseket, épület munkákat. Kész könyvberendezések részletre is kaphatók. 2135

EGY körületes hajtókocsi eladó. Cegléd ucca 20. szám. 3771

SELYEM- és szalmakalapok olcsón szerezhetőek be. Matta Anna, Csemete u. 10. 3560

VIZVEZETÉKEK, fürdőberendezéseket kedvezményes fizetési feltételek mellett szakszerűen készit és javit Kovács Gyula szerelőmester. Szentanna ucca 2. 2144

DEBRECZENSZKY ISTVAN kárpitos Halköz 4. Kész hencserek, diványok, szalon bőr- és berzselgyarnitúrák állandóan raktáron. Javításokat jutányosan készit. 2275

SESTAKERT, Komlóssy-ut 66. szám alatt téli-nyári lakásul szolgáló villa egy hold szőlővel jutányos áron eladó. Értekezni Honvéd ucca 9/B. 4378

HARISNYÁK, csipkék, rövidárúk legolcsóbban legnagyobb választékban Binéthnél, Hatvan ucca 1. 3191

ITT az olcsóság hullám Goldberger-nél, déligyümölcsökben, stb., pince-üzletében kicsinyben és nagyban. Csapó ucca 21. Telefon 14—14. 2973

FEST, TISZTIT vegyileg kiváló szépen legolcsóbban Libándi, Debrecen, Péterfia 4. 3320

SZENTPÉTERY Sándor kárpitos, Piac ucca 75. Diványok, hencserek, garnitúrák raktáron. 2579

CSAPÓ UCCA 67.; Bálint József asztalos ajánlja saját készítésű bútorait. 2790

MÁRVÁNYMOZAIK, cementlapok, betonárúk, mindenféle építési anyagok legolcsóbban beszerezhetőek Debreceni Műkögyárnál, Fűrdő u. 2. 2752

VASARUK, edények, kerítésfontok, kapák, kaszák, Nagy vasüzletében, Csapó uccai forduló. 2787

SAROK bérház, négyemeletes, modern, liftes, negyvenötézer hozadékkal kettőezernégyszázmillió. — Modern háromemeletes, negyvennyolc lakással, negyvenézer hozadékkal kettőmillió. — Modern háromemeletes, adómentes, tizenhárom üzlettel, negyvenkét lakással, harminckétezer hozadékkal ezerhatszázmillió. Ezenkívül tőkebefektetésre bérházak, családi házak nagy választékban eladók. — Friedländer, Budapest, Vas ucca 3072

Darabosmész, rém kiadás 72.000
Darabosmész, hóféhér . . . 80.000
Kilószámra meszeléshez . . . 1.000
Oltótmész, nagy láda . . . 160.000
Házhoz szállítva 190.000
Portlandcement 120.000
Egeresi stukturárgipsz 80.000
Alabástromgipsz 120.000
Vagontételben nagy árengedmény!
Kapható Petőfi tér 6., mézraktárunkban. Megrendelhető Korona Gőzkenyérgyárnál, Piac 10.

POLOSKAIRTAST, lakások vizsgálását felelősséggel vállalom, poloskaszert kapható. Kossuth uca 47. Nánassy. 3750

TAKARÉKTÜZHELYEK, nagyobb háztartáshoz alkalmas majolikások, két sütővel, vízmelegítővel, továbbá egyszerűbbek készen kaphatók. Ugyanott lakatos tanulóknak fiu felvétetik. Kandia 15. 3827

HEGEDÜ, régi Tanczer-féle, eladó. Megtekinthető Peterfia 19. sz. alatt 13-14 óra között. 3228

LADAK kiváló minőségben, nagy mennyiségben minden nagyságban jutányos árban eladók. Dohánygyártózsze, Piac uca 41. 3829

ELADÓ birtokok: Nógrádban 900 holdas, állomás mellett, 2 milliárdért. Hevesben 2600, állattenyésztésre kiválóan alkalmas, 5 milliárdért. Vasban 50 hold, urilakkal, fővonalnál. Válaszbélyegre 10.000. Matlakowski, Budapest, Rákóczi ut 8/b, III. 4.

Mérleget, sulyokat hitelesítve javít BIHARI mérlegkészítő Miklós-utca 18.

KERESLET

UTAZÓ jól bevezetett, különösen benzín-, olaj- és fűszerszakmában állást keres. Cim a kiadóban. 3794

NEMETET Berlitz-módszerrel, elemi és középszintű tanterv szerint tanítok. Thaly Kálmán u. 12. 3781

ELARUSITO a férjiruha szakmából azonnali belépésre ajánlkozik. Széchenyi uca. 26. 3802

BEJARONÓT délelőttre felveszek. — Peterfia uca 32. 3804

FEHÉRNEMÜ himzést, aszturozást, függönyök, ágyterítők készítését olcsón és gyorsan vállalom. Miklós u. 7. 3813

ELVÁLLALOM tanyai és falusi házak modern világítási berendezésének elkészítését. Prospectus és költségvetés díjmentes. Erdős főmérnök, Simonffy uca 32. 3812

FILE háló készítő nők és himzönők munkát kaphatnak. „Gyors munka” jellegre a kiadóba. 3820

KÖNYVELŐ vagy könyvelő azonnali belépésre felvétetik Fahidi Testvérekéknél, Szoboszlói ut. 3818

SZIKVIZGYARBAN töltő fiu felvétetik. Hungaria szikvizgyár, Homok u. 140. 3817

BOLTISZOLGAT azonnali belépésre keresek. Klein-festéküzlet, Arany János u. 10. 3822

BEJARO szobaleányt keresek, csakis jó bizonyítvánnyal. Geiger, Piac uca 81. 3785

KIFUTÓ fiu felvétetik Gárdos-könyvkereskedésben, püspöki palota. Jelentkezés szombat. 3784

GYORS- és gépirónó azonnali belépésre alkalmazást keres. „Gyorsíró” jellegre a kiadóba. 3759

NEMETÜL tanulhat, biztos sikerrel, leggyorsabban, legolcsóbban, született német urinónél. (Esti tanfolyam is.) Darabos u. 7. szám. 3012

FÜSZERES SEGÉD bármilyen munkára havi 500 ezer koronáért elmegy. Levelet Huszti Kálmán címre Tócskertet, Nemes uca 6. sz. 3691

HAJDU MEGYE és környékén nagy kiterjedésű ismeretségi körrel rendelkező ny. tisztviselőt, vagy szakmában jártas egyént feles társaként bevesz fakeskedelmi vállalat. Cimet a kiadóba kérjük beadni. 3090

MASFÉLÉVES kisleány mellé megbízható dadát azonnali belépésre keres Frank, Miklós uca 34., 2. udvar. 3830

GYAKORLOTT ügyes kenyeres lányt felvesz a Margit-park vendéglő. 3753

MEGBIZHATÓ szobaleány ajánlkozik hosszú bizonyítvánnyal csakis jobb házhoz, április elsejére. „Hűséges” jellegre a kiadóba. 3752

INDULJÉST, csiokebecadást vállal Nagv Gyula műhírnő. József kir. herceg 3. 2230

LAPKIHORDÓ ASSZONY felvétetik a Debreceni Független Újság kiadóhivatalában. Piac u. 49.

VEGYES

FÜSZERÜZLET italméréssel, lakással átadó. Cim a kiadóban. 3807

JÓFORGALMU pékség két kemencével, három lerakattal részletre is átadó, lakással. Szász, Csapó uca 73. 3796

PIAC UCCAN üzlethelyiséget keresek lépés ellenében. Ajánlatokat Cérnagvár, Csapó 58. sz. alá kérek. 3793

NAGYCSEREN 36 katasztrális hold elsőrendű föld tanyával haszonbérbe kiadó. Értekezhetni huvent másodnapján délelőtt Honvéd uca 16. 3792

TELJESEN különbejáratu csinosan butorozott szoba központban keresetlik varrózó részére, lehetőleg kapualatti bejárattal. „Tiszta lakás” jellegre a kiadóba. 3791

BOLT, iroda, raktár lakással együtt főtéren azonnali kiadó. Sümeginél, Csapó 11. 3787

KÉT különbejáratu tiszta butorozott szoba ellátással kiadó, egyenként is. Miklós u. 7., udvarban. 3786

KÉT irodahelyiség iparkamarában azonnala jutányosan kiadó. Werbőczy uca 4., I. Gálné. 3715

MODERN szoba konyha lakás belterületen, garzonnak is alkalmas, átadó. Cim a kiadóban. 3778

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott uccai szoba kiadó. Nyugoti uca 32. 3806

KIADÓ azonnali lépés nélkül orvosi rendelőnek, irodának két uccai szoba előszobával. Szent Anna 23. 3805

EGY szoba konyhas lakás azonnali kiadó. Értekezhetni dr. Ungár, Simonffy 1-b. I. emelet. 3815

LAKÁST, esetleg teljes ellátást kaphat urileány magános nönél. Cim a kiadóban. 3807

VULKÁN téglagyár üzemképes állapotban sürgősen bérebeadó. Grünberger ügyvédnél, Piac 58. 3808

KIADÓ magas földszintes helyiség, 5 és fél és 11 és fél méteres, raktárnak alkalmas, lakásnak átalakítható. Sziv uca 14. 3816

SOFFÖRVIZSGARA szakszerűen, műhelygyakorlattal csak Kiss-gépműhely sofföriskolája készít elő díjtalan állásbajelvezéssel. Erzsébet ut 20. 3824

KIADÓ csinosan butorozott szoba 2 szembélyre. Esetleg konyhával, azonnali elfoglalható. Arany János uca 36. 3780

REUMASOK figyelme! Aki a hajduszoboszlói hóforrás kitünő hatású gyógyvizét óhajta használni, lakást és ellátást kaphat öz. Steiner Adolfnénél, Gátitóth u. Vízet házhoz szállítatom. 3779

A PATAKY ingatlanforgalmi, pénzkölcsönt közvetítő és gazdaszolgáltató elhelyező irodája Csapó uca 19., keresztútjélt 2974

VANGOR ANTAL épület és butor asztalos Debrecen, Csapó uca 9. Vállal e szakmába mindenféle munkák készítését, javítását, izléses kivitelbe, méltánvos árak mellett. 2509

SZÉP, világos szoba butorozatlanul irodának kiadó. Arany János u. 2., II. 9. 3417

FÉMÁRUGYÁR Hunyadi uca 1. korszolvákat készítő, komplikált szerzőműveket javít, készíti, mindenféle szakmai bér munkát kitünően, olcsón eszközöl. 2143

UCCAI butorozott szoba esetleg fűrdőszoba használatl azonnali kiadó. Arany Bika-bérház, II. emelet, 2. szám. 3709

KÉT IRODAHelyiség iparkamarában azonnala, jutányosan kiadó. — Werbőczy uca 4., I. Gálné. 3748

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Szepességi uca 27., hátul az udvarban. 3762

MODERN 3 szobás lakás átadó. Értekezni lehet dr. Jakobovits József ügyvédi irodában Piac uca 47. 3760

KIADÓ azonnala egy szép nagy szoba konyhával albérléthe. Értekezés Emerich, Hatvan uca 10. 3756

KOTRÁS lélező katonai, polgári sarkaképzés Piac uca 80. 2452

SZOPA, KONYHA, butor eladó, azonnali beköltözhető. Értekezhetni a Független Újság nyomdájában, földszint, 12-2 óráig.

VULKÁN téglagyár felszereléssel, üzemképes állapotban bérebeadó. Grünberger ügyvédnél, Piac 58. 3714

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba fűrdőszoba használatl azonnali kiadó Gyémántnál, Piac 58. 3684

KÜLÖNBEJÁRATU szoba irodának azonnali kiadó Gyémántnál, Piac 58. 3685

FUVAROZAST vállalom olcsó árban, úgy mint költöztetést, homokot, sárgaföldet, feketeföldet (virágágyba), tüzfát szénsalakat, építési törmelék, téglát és bármilyen egyéb. Iroda: Károly Ferencz József-ut 10. Telefon 800. Tóth. 3702

KÉT szoba, előszoba és mellékhelyiségekből álló lakószoba elcserelem hasonlóval. Miklós u. 17. — Ugyanott használt férfi és női ruhák eladók. 3825

PÉNZET kézzel fogható fedezetre lemagasabb heti kamatra azonnali kihelyezük. fedezetet átadjuk, kamatokat havonta előre fizetjük. „Mercur” Budapest, Andrásy-ut 33. Telefon 18-24.

PESTMEGYÉBEN prima negyvenholdas, negyvenholdas bérletek. Szabó József birtokértékesítő. Rákóczi-ut tizenöt.

FÖLDBIRTOKRA holdanként 5 millióig, pesti, környéki házakra 25 évre kedvező kölcsönt folyósítva. „Földhitel”. Budapest, Dohány uca 90.

BÉRBEADÓ Pest megyében 600, Nógrádban 240, 500, 600 holdasok. Szolnokban 2800, Hevesben 700, Beregben 1000, Zemplénben 2000, Dunántul 200, 400, 800 stb. Válaszbélyegre 10.000. Matlakowski, Budapest, Rákóczi ut 8/b, III. 4.

SZOLNOKBAN prima százhatvanholdas bérebeadó. Szabó József birtokértékesítő. Budapest, Rákóczi-ut tizenöt.

KÖLCSÖNÖK pesti bérházakra 12-13 és fél, villákra, Pestkörnyékre 16. Földbirtokra 9-14 százalékkal, olcsó kölcsönök második helyre is. Amortizációs kölcsönök földbirtokra 8.8 százalékkal. Pénzfellegek mindennemű árukra. Dr. Reisdörfer, Budapest, Eszterházy uca 17. József 39-33.

ZÁLOGHÁZBÓL kiváltak ékszerterületeket, azokra nagyobb kölcsönösszegeket folyósított. ékszereket, zálogcédlukat és kényszerkölcsönkötvényeket veszek. „Masken” Hítel Budapest, Aradi uca exv. Telefon Lipót 900-52.

LEGMAGASABB és legolcsóbb pénzkölcsönt folyósított ékszerre, szőnyegre, szőrmére, olajfestményekre és vászonmelyekre. „Masken” Hítel Budapest, Aradi uca exv.

KÖLCSÖNÖKET ékszerre, ezüstre, szőnyegre, árukra azonnali folyósított. Készítvényeket heti kamatozás mellett elfogadok. Farádi Balogh Konstantin, Budapest, Piarista uca 5. (Váci uca sarok.) Alapítattott: 1883.

ANGOL-NEMET HÖLGY társalgási vagy gyermekek mellé délelőttre állást keres. „Angol” jellegre. 3686

KONYHAKERTESZT, nőtlen keresek elsejére. Cim a kiadóban. 3722

FIATALEMBER elmenne irodaküldöncnek, két éves bizonyítvánnyal. Cim a kiadóban. 3694

Lucergamag Lóheremag Takarmány- és Cukorrépmagvak Bukkőny Muharmag

nagyban és kicsinyben kaphatók
Deutsch Albert és Fia cégnél.

Sodrony ágybetétet legjobb minőségben készít NEUMANN, Péterfia-utca 19.

Kényszerkölcsön kötvényeket vesz, kényszerkölcsön hátralékot befizet
Dr. Balázs Jenő bankháza Piac-utca 89. Telefon 143.

Frack, szmoking és szakai kölcshöz Intézet. Végli, Vár-u. 2.

Jóminőségű butorok olcsó áron részletfizetésre is kaphatók WEINSTOCK HENRIKÉL Mikiós utca 2., Apolló-butorüzlet.

Ma már köztudomásu, hogy a nyugalmazott főtisztviselőkből alakult

„Tűz” fűtőanyag kereskedelmi vállalat Kálvin-tér 19. sz., I. em. 22. (Nagytemplom felől) a legolcsóbb tüzelőanyag beszerzési forrás.

ARANYBÉRREL keresek kettőszobás mellékhelyiséges lakást, belterületen. Ajánlatokat „Sürgős” jellegre a kiadóba. 3675

ZSIDÓ gimnazistát vagy egyetemistát elsejére lakótársul keresek. Cim a kiadóban. 3689

KETTŐ szoba és összes mellékhelyiségekből álló lakrészt sürgősen kiadó. Cim a kiadóban. 2907

MENEKÜLT ÓRAS szakszerűen, meglepő olcsó vállal javításokat Rákóczi u 36. sz.

12-ÉN kezdődik a Könyvtitli Szakiroda (Kandia uca 4-b) tavaszi delutáni és esti könyvtitli tanfolyama. Beiratkozás 7., 8. és 9-én. Jelentkezők mérlegképes könyvelőké lesznek gyakorlatilag kiképezve. Olcsó tandíj! Kedvező fizetési feltételek! Gyors- és gépiró különórák! 3797

IPAROSOK és kereskedők könyvelését legolcsóbban elintézi a Könyvtitli Szakiroda. Három hónapot ingyen könyvelünk le, ha április elején megbíz könyveinek vezetésevel! Csakis szakszerűen vezetett könyvek bírnak bizonyító erővel! 3798